



ΕΚΠΟΝΗΣΗ: **CMT Prooptiki**
CONSULTING MANAGEMENT TRAINING

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ 2.2.6

ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΟΔΗΓΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΡΧΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΚΟΙ.Σ.Π.Ε.

ΥΠΟΕΡΓΟ 2: Δράση 2.2 «Ενίσχυση της επάρκειας και της διοικητικής και διαχειριστικής ικανότητας των Κοι.Σ.Π.Ε.»

ΠΡΑΞΗ:

«Ολοκληρωμένο πρόγραμμα παρέμβασης για την υποστήριξη των Κοινωνικών Συνεταιρισμών (Κοι.Σ.Π.Ε) του αρθ. 12 του Ν.2716/1999 στην κατεύθυνση βελτίωσης της διοικητικής και διαχειριστικής τους ικανότητας»

ΚΩΔΙΚΟΣ:

ΟΠΣ 5041861 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα 2014-2020»
(Κωδ. Πράξης ΣΑ: 2019ΣΕ49110002)

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ:

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
Κοι.Σ.Π.Ε.(Π.Ο.Κοι.Σ.Π.Ε.)

Αρ. Πρωτ: 277/ΥΠ1/Π_1/01-10-2020

Νοέμβριος, 2022

Το παραδοτέο 2.2.6, αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης σειράς εργαλείων και οδηγιών προτυποποίησης διαδικασιών, που υλοποίησε η Πανελλήνια Ομοσπονδία Κοινωνικών Συνεταιρισμών Περιορισμένης Ευθύνης (ΠΟΚοιΣΠΕ) στο πλαίσιο του έργου με τίτλο: «Ολοκληρωμένο πρόγραμμα παρέμβασης για την υποστήριξη των Κοινωνικών Συνεταιρισμών Περιορισμένης Ευθύνης (ΚοιΣΠΕ) του αρθρ. 12 του Ν. 2716/1999 στην κατεύθυνση βελτίωσης της διοικητικής και διαχειριστικής τους ικανότητας».

Κύριος σκοπός του έργου, που αναπτύχθηκε σε συνεργασία με τη CMT Proortiki, είναι η ανάπτυξη, προτυποποίηση και εφαρμογή εργαλείων υποστηριζόμενης απασχόλησης για άτομα με ψυχοκοινωνικά προβλήματα, καθώς και η ενίσχυση της επάρκειας και της διοικητικής και διαχειριστικής ικανότητας των ΚοιΣΠΕ, στο νέο πολλαπλά μεταβαλλόμενο κοινωνικό και οικονομικό πλαίσιο.

Φιλοδοξία του έργου ήταν να αποτελέσει μία πυξίδα στο δρόμο της εργασιακής ένταξης, αφενός για τα άτομα με σοβαρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα, που παλεύουν καθημερινά για την κατάκτηση και εμπέδωση του δικαιώματος στην εργασία, αφετέρου για τους ΚοιΣΠΕ, οι οποίοι μέσα στην εικοσαετή τους -πλέον- διαδρομή, επιδιώκουν να ενισχύσουν τις λειτουργίες τους, με σκοπό την ενδυνάμωση του αποκαταστασιακού τους ρόλου και την επίτευξη της βιωσιμότητάς τους.

Για την ΠΟΚοιΣΠΕ

Ο Πρόεδρος,
Κουτίδης Σωτήρης

Η Γραμματέας,
Πόλα Νικολάου

ΠΡΟΦΙΛ ΠΟΚΟΙΣΠΕ & ΚΟΙΣΠΕ

Η ΠΟΚοιΣΠΕ αποτελεί Δευτεροβάθμιο Συλλογικό Όργανο των ΚοιΣΠΕ, οι οποίοι είναι Μονάδες Ψυχικής Υγείας με επιχειρηματική δραστηριότητα που εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας. Θεσπίστηκαν με το άρθρο 12 του Ν.2716/1999 για την «Ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών ψυχικής υγείας». Επιπρόσθετα στο Ν.4430/2016 για την «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία» οι ΚοιΣΠΕ θεωρούνται αυτοδίκαια Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (ΚοινΣΕπ) Ένταξης.

Αποτελούν μια ιδιαίτερη μορφή Συνεταιρισμών, αφού μέσα από τις παραγωγικές και εμπορικές δραστηριότητες τους, δημιουργούν θέσεις απασχόλησης για άτομα με σοβαρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα.

Οι ΚοιΣΠΕ διαδραματίζουν έναν ενεργό και καινοτόμο ρόλο στην κοινωνική ενσωμάτωση – επανένταξη ατόμων με σοβαρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα, συμβάλλοντας σημαντικά στην ολοκλήρωση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης στη χώρα μας.

Στην Ελλάδα σήμερα λειτουργούν 32 ΚοιΣΠΕ, ενώ υπάρχουν 3 πρωτοβουλίες σύστασης νέων, και αριθμούν πάνω από 3.400 μέλη συνεταιριστές και 1238 εργαζόμενους, 581 εκ των οποίων είναι εργαζόμενοι - άτομα με σοβαρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα. Ο κύκλος εργασιών των ΚοιΣΠΕ κατά το έτος 2022 έφτασε τα 11,38 εκ. ευρώ, καθιστώντας αυτούς μία σημαντική ομάδα αναφοράς του οικοσυστήματος Κοινωνικής Αλληλέγγυας Οικονομίας (ΚΑΛΟ), από την οποία παράχθηκαν οι περισσότερες ώρες εργασίας των ατόμων από ευπαθείς και ευάλωτες κοινωνικά ομάδες.

Οι ΚοιΣΠΕ δραστηριοποιούνται σε ένα πλήθος εμπορικών και παραγωγικών δραστηριοτήτων με βασικούς τομείς δραστηριότητας την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας σε δημόσια κτήρια, την εστίαση, τον πρωτογενή τομέα αλλά και τη λειτουργία μικρών καταστημάτων εντός μεγαλύτερων χώρων, όπως για παράδειγμα μικρά καφέ και κυλικεία.

Μάθετε περισσότερα για την ΠΟΚοιΣΠΕ & τους ΚοιΣΠΕ :
www.pokoispe.gr ή www.koispesupport.gr.

Πίνακας Περιεχομένων

| | | |
|-------|--|----|
| 1. | Εισαγωγή | 3 |
| 1.1 | Βασικές Έννοιες & Ορισμοί..... | 3 |
| 2. | Σχετικά με τους Κοι.Σ.Π.Ε. | 6 |
| 2.1 | Τι είναι οι Κοι.Σ.Π.Ε. | 6 |
| 2.2 | Θεσμικό Πλαίσιο Κοι.Σ.Π.Ε. | 8 |
| 2.3 | Ποιοι είναι οι Στόχοι και οι Σκοποί των Κοι.Σ.Π.Ε. | 9 |
| 2.3.1 | Αποκαταστασιακός Στόχος των Κοι.Σ.Π.Ε. | 9 |
| 2.3.2 | Οι επιχειρηματικοί Στόχοι των Κοι.Σ.Π.Ε. | 10 |
| 2.3.3 | Πλεονεκτήματα από Εργασία σε Κοι.Σ.Π.Ε. | 11 |
| 2.3.4 | Χαρακτηριστικά Κοι.Σ.Π.Ε. | 11 |
| 2.4 | Ιστορική Αναδρομή των Κοι.Σ.Π.Ε. στην Ελλάδα | 13 |
| 2.5 | Ο ρόλος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Κοι.Σ.Π.Ε. | 14 |
| 3. | Οργανωτική Δομή Κοι.Σ.Π.Ε. | 16 |
| 3.1 | Μέλη Κοι.Σ.Π.Ε. – Κατηγορίες Μελών | 16 |
| 3.2 | Τομείς Δραστηριοτήτων Κοι.Σ.Π.Ε. | 17 |
| 3.3 | Οργανωτική Δομή Κοι.Σ.Π.Ε – Ρόλοι & Αρμοδιότητες Οργάνων | 18 |
| 4. | Προϋποθέσεις για την Ίδρυση ενός Κοι.Σ.Π.Ε. | 25 |
| 5. | Στάδια για την Ίδρυση ενός Κοι.Σ.Π.Ε. | 26 |
| 5.1 | Γενικά | 26 |
| 5.2 | Συγκρότηση Ιδρυτικής Ομάδας..... | 26 |
| 5.3 | Επιλογή Οικονομικής Δραστηριότητας – Ανάλυση του Κλάδου της Αγοράς | 27 |
| 5.4 | Σχεδιασμός Προγράμματος Παραγωγής και Εργασίας..... | 29 |
| 5.5 | Εκτίμηση Συνεταιριστικού Κεφαλαίου..... | 29 |
| 5.6 | Φάση Ενημέρωσης και Κινητοποίησης για την Σύσταση Κοι.Σ.Π.Ε..... | 30 |
| 5.7 | Σύσταση Προσωρινής Διοικούσας επιτροπής..... | 33 |
| 5.8 | Εκπόνηση Επιχειρηματικού Σχεδίου | 33 |
| 5.9 | Κατάρτιση Σχεδίου Καταστατικού | 35 |
| 5.10 | Αίτηση για Χορήγηση Άδειας Σκοπιμότητας | 36 |

| | | |
|-----|--|----|
| 6. | Έναρξη Λειτουργίας Κοι.Σ.Π.Ε | 37 |
| 6.1 | Άδεια Σκοπιμότητας..... | 37 |
| 6.2 | Σύσταση Οργάνων Κοι.Σ.Π.Ε..... | 37 |
| 6.3 | Κατάρτιση Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας | 37 |
| 6.4 | Καθορισμός Απασχολούμενου Προσωπικού Κοι.Σ.Π.Ε. | 38 |
| 6.5 | Χρηματοδότηση | 39 |
| 6.6 | Εγγραφή στο ΓΕΜΗ..... | 40 |
| 6.7 | Εγγραφή στο μητρώο ΚΑΛΟ..... | 40 |
| | Παράρτημα..... | 45 |
| | Υπόδειγμα Καταστατικού | 45 |
| | Υπόδειγμα Επιχειρηματικού Σχεδίου | 65 |
| | Βιβλιογραφία | 81 |
| | Χρήσιμοι Σύνδεσμοι..... | 82 |

1. Εισαγωγή

Ο Συγκεκριμένος οδηγός απευθύνεται κυρίως σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που διερευνούν τη δυνατότητα ή έχουν ήδη αποφασίσει να συστήσουν έναν νέο Κοινωνικό Συνεταιρισμό Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.).

Στο πλαίσιο της Β' Φάσης του προγράμματος «Ψυχαργός» (2002 – 2008) και του επιχειρησιακού προγράμματος «Υγεία – Πρόνοια 2000-2006» εκδόθηκε από τη Μονάδα Υποστήριξης και Παρακολούθησης των Φορέων Υλοποίησης «Ψυχαργός – Β' Φάση» ο οδηγός σύστασης Κοι.Σ.Π.Ε.

Δεδομένου όμως των εξελίξεων στο νομοθετικό πλαίσιο για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία που υπάρχουν έκτοτε, δημιουργήθηκε η ανάγκη επικαιροποίησης του παραπάνω οδηγού σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, ώστε οι ενδιαφερόμενοι που θέλουν να συστήσουν ένα νέο Κοι.Σ.Π.Ε να έχουν την απαραίτητη ενημέρωση και καθοδήγηση σχετικά με τα στάδια (βήματα) που πρέπει να ακολουθήσουν, τις τυπικές διαδικασίες και υποχρεώσεις αλλά και τις ουσιαστικές ενέργειες σχεδιασμού.

1.1 Βασικές Έννοιες & Ορισμοί

- **Συνεταιρισμός** (αστικός) είναι η **εκούσια** ένωση προσώπων με οικονομικό σκοπό, αποβλέπει ιδίως με τη συνεργασία των μελών του στην οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική ανάπτυξη των μελών του και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους γενικά μέσα σε μια κοινή επιχείρηση (άρθρο 1 του Ν. 1667/1986).

Πρόκειται δηλαδή για εμπορική εταιρία με νομική προσωπικότητα της οποίας ο αριθμός των συνεταίρων και το κεφάλαιο είναι μεταβλητά. Σκοπός είναι η συνεργασία των μελών η πρόοδος της ιδιωτικής οικονομίας κάθε μέλους (και όχι το κέρδος) και τέλος η ηθική και κοινωνική προαγωγή τους. Ο συνεταιρισμός θεωρείται προσωπική εταιρία γιατί αποτελεί ένωση προσώπων και όχι ένωση κεφαλαίων.

Τρία είναι τα χαρακτηριστικά του συνεταιρισμού:

- το μεταβλητό του αριθμού των συνεταίρων
- το μεταβλητό του κεφαλαίου.
- Ο μη κερδοσκοπικός σκοπός αυτού

Όλοι οι συνεταιρισμοί είναι έμποροι από το νόμο και υποχρεούνται στην τήρηση βιβλίων τρίτης κατηγορίας και διέπονται από το βασικό νόμο 1667/86 όπως στη συνέχεια τροποποιήθηκε.

Σε αυτό το σημείο να αναφέρουμε ότι οι συνεταιρισμοί είναι οι μόνες ιδιωτικές επιχειρήσεις που μπορούν να έχουν ένα κοινωνικό σκοπό, μόνο που περιορίζουν τα κοινωνικά οφέλη τους αποκλειστικά στα μέλη τους.

- **Κοινωνικός Συνεταιρισμός:** συνδυάζει επιχειρηματικές δραστηριότητες με ένα **κοινωνικό σκοπό** προσφέροντας υπηρεσίες τόσο στα μέλη του όσο και στο κοινωνικό σύνολο. Κύριος στόχος του είναι η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και η

ενσωμάτωση μειονεκτούντων κοινωνικών ομάδων στην αγορά εργασίας καθώς και η ανάπτυξη δραστηριοτήτων στο τομέα υγείας αλλά και κοινωνικών και εκπαιδευτικών υπηρεσιών.

➤ **Κοινωνική οικονομία:** είναι το σύνολο των οικονομικών, επιχειρηματικών, παραγωγικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων οι οποίες αναλαμβάνονται από νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων, των οποίων ο καταστατικός σκοπός είναι η επίδιωξη του συλλογικού οφέλους και η εξυπηρέτηση γενικότερων κοινωνικών συμφερόντων (άρθρο 1 του Ν. 4019/2011). Οι δραστηριότητες αυτές διέπονται από τις εξής αρχές:

- Δίνουν προτεραιότητα στην εξυπηρέτηση των αναγκών των μελών τους, καθώς και της ευρύτερης κοινότητας, και όχι στο κέρδος.
- Έχουν αυτόνομη διοίκηση, δηλαδή αποφασίζουν αυτόνομα τον τρόπο λειτουργίας τους.
- Εφαρμόζουν δημοκρατική διαδικασία λήψης αποφάσεων με βάση την αρχή «ένα μέλος-μία ψήφος» ανεξάρτητα από τη συνεισφορά του κάθε μέλους στο κεφάλαιο.
- Κατά τη διανομή των κερδών, προβάδισμα έχουν τα μέλη και οι εργαζόμενοι/ες έναντι του κεφαλαίου.

Συνεπώς, η κοινωνική οικονομία είναι μια μεγάλη οικογένεια που περιλαμβάνει μια πληθώρα πρακτικών, όπως οι συνεταιρισμοί, οι κοινωνίες αλληλοβοήθειας, οι σύλλογοι/ενώσεις προσώπων, τα κοινωφελή ιδρύματα και οι κοινωνικές επιχειρήσεις.

Ουσιαστικά, λοιπόν, η Κοινωνική Οικονομία είναι ένας ενδιάμεσος χώρος της οικονομίας ανάμεσα στον ιδιωτικό και στο δημόσιο τομέα όπου σκοπός της είναι να καλύψει εκείνες τις ανάγκες της κοινωνίας για τις οποίες δεν διατίθεται ο ιδιωτικός τομέας εξαιτίας της απουσίας υψηλού κέρδους και δεν δύναται ο κρατικός τομέας να συμβάλει λόγω της απουσίας δημοσιοοικονομικών και χρηματοοικονομικών μέσων.

➤ **Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία (Κ.ΑΛ.Ο)** είναι το σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων που στηρίζονται σε μία εναλλακτική μορφή οργάνωσης των σχέσεων παραγωγής, διανομής, κατανάλωσης και επανεπένδυσης, βασισμένη στις αρχές της δημοκρατίας, της ισότητας, της αλληλεγγύης, της συνεργασίας, καθώς και του σεβασμού στον άνθρωπο και το περιβάλλον (άρθρο 2 του Ν. 4430/2016).

➤ **Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.ΑΛ.Ο)** είναι μη μονοπρόσωπα νομικά σχήματα που διοικούνται ισότιμα από τα μέλη τους, εφαρμόζουν σύστημα σύγκλισης στην αμοιβή της εργασίας και ποσοτώσεις στη διανομή των κερδών με υπέρτατο σκοπό την ανάπτυξη δραστηριοτήτων συλλογικής και κοινωνικής ωφέλειας. Τέτοιοι φορείς είναι:

- Οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις
- Οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.),
- Οι Συνεταιρισμοί Εργαζομένων

- Οποιοδήποτε άλλο μη μονοπρόσωπο νομικό πρόσωπο, εφόσον αναπτύσσει δραστηριότητες συλλογικής και κοινωνικής ωφέλειας. Ενδεικτικά εφόσον το επιθυμούν μπορούν να εφαρμόσουν αρχές κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας
 - ο Σωματεία
 - ο Αστικές μη Κερδοσκοπικές Εταιρείες (ΑΜΚΕ)
- Η **Κοινωνική Επιχειρηματικότητα** (Social Entrepreneurship) είναι μία μορφή επιχειρηματικότητας που αποσκοπεί στην υλοποίηση ενός **κοινωνικού σκοπού** και τη δημιουργία **κοινωνικής αξίας**. Στόχος της είναι να επιλύσει κοινωνικά προβλήματα όπως η φτώχεια, η υγεία, η εκπαίδευση, η ενέργεια, η προστασία του περιβάλλοντος και των υδάτινων πόρων κ.α.
- **Κοινωνικές επιχειρήσεις** ονομάζονται εκείνες όπου παράλληλα με την εμπορική τους ιδιότητα περιλαμβάνουν στο πρόγραμμα τους και κοινωνικούς σκοπούς, που καλύπτουν βασικές ανάγκες κυρίως των εργαζομένων τους όπου ο παραδοσιακός ιδιωτικός τομέα ή ο δημόσιος τομέας αδυνατούν να καλύψουν. Μια κοινωνική επιχείρηση δραστηριοποιείται κυρίως στους τομείς της πρόνοιας (παροχή προσωπικών υπηρεσιών προσαρμοσμένων στις ανάγκες της κοινωνίας ηλικιωμένων, προσφύγων, μεταναστών, φυλακισμένων, κοκκοποιημένων γυναικών κλπ.), του πολιτισμού, του περιβάλλοντος, του τουρισμού. Ουσιαστικά, οι κοινωνικές επιχειρήσεις αποτελούν βασικό εργαλείο πραγμάτωσης της κοινωνικής οικονομίας.

Βασικά χαρακτηριστικά των κοινωνικών επιχειρήσεων

- εξυπηρετούν το συμφέρον της κοινότητας (κοινωνικοί, κοινωνιακοί και περιβαλλοντικοί στόχοι) αντί της μεγιστοποίησης του κέρδους·
- έχουν καινοτόμο χαρακτήρα, μέσω των αγαθών ή των υπηρεσιών που προσφέρουν, καθώς και μέσω των μεθόδων οργάνωσης ή παραγωγής που χρησιμοποιούν·
- απασχολούν τα πιο ευάλωτα μέλη της κοινωνίας (κοινωνικά αποκλεισμένα άτομα), συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην κοινωνική συνοχή, την απασχόληση και τη μείωση των ανισοτήτων.

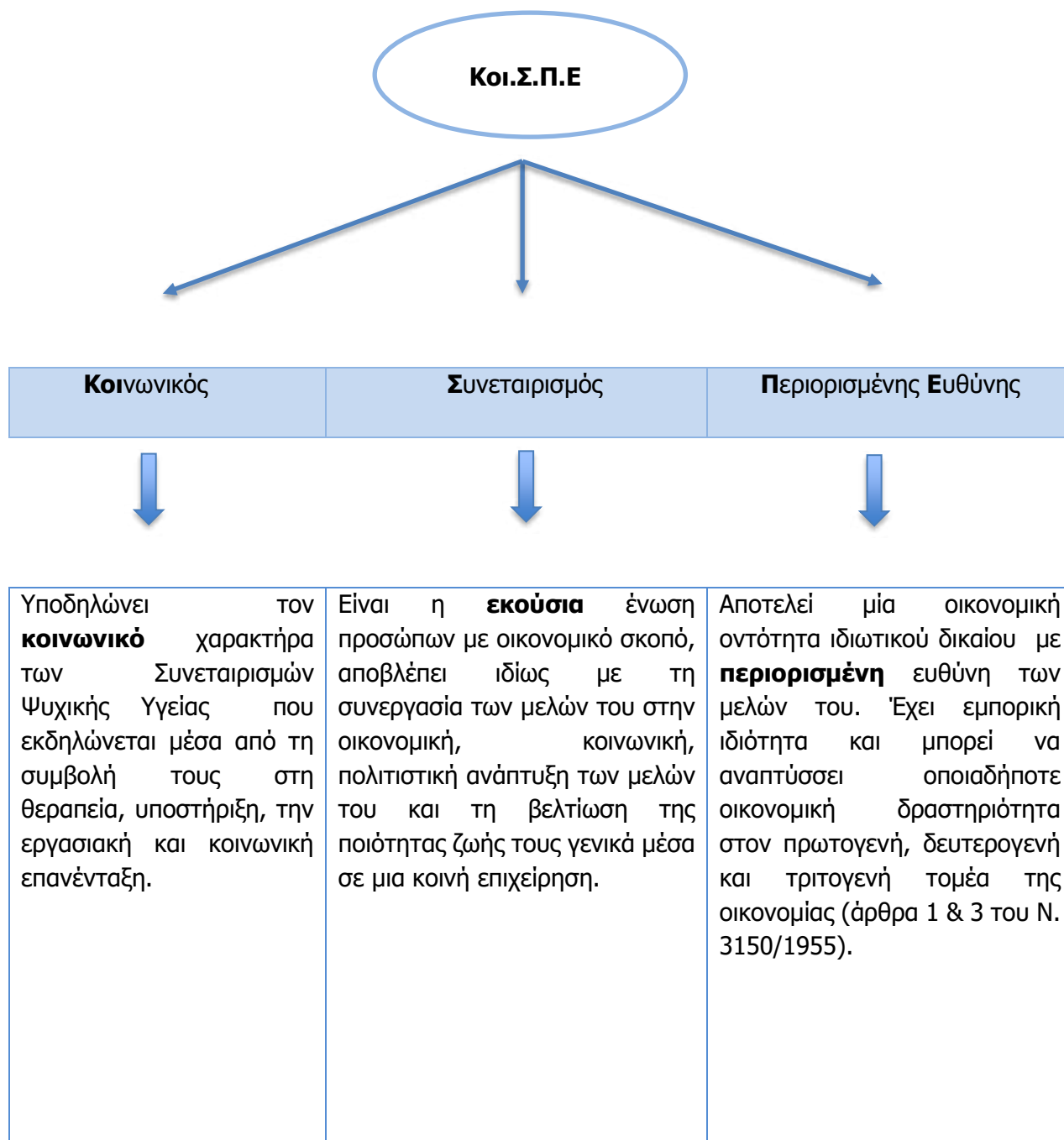
Επίσης, σύμφωνα με τη Ευρωπαϊκή επιτροπή μια κοινωνική επιχείρηση θα πρέπει να πληροί επίσης τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- να ασκεί οικονομική δραστηριότητα·
- να επιδιώκει κάποιον ρητό και κυρίαρχο κοινωνικό στόχο·
- να έχει όρια ως προς την κατανομή των κερδών και/ή των περιουσιακών στοιχείων·
- να είναι ανεξάρτητη·
- να έχει διακυβέρνηση χωρίς αποκλεισμούς.

2. Σχετικά με τους Κοι.Σ.Π.Ε.

2.1 Τι είναι οι Κοι.Σ.Π.Ε.

Ο όρος Κοι.Σ.Π.Ε είναι το ακρωνύμιο του πολυλεκτικού όρου Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης ο οποίος αναλύεται ως κάτωθι:



Οι **Κοι.Σ.Π.Ε.** αποτελούν την πρώτη θεσμοθετημένη νομική μορφή κοινωνικής επιχείρησης στην Ελλάδα. Θεσμοθετήθηκαν με το άρθρο 12 του Ν. 2716/99, "περί ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού υπηρεσιών ψυχικής υγείας".

- ✓ Αποβλέπουν στην **κοινωνικο-οικονομική ενσωμάτωση και στην επαγγελματική (επαν)ένταξη ατόμων με ψυχοκοινωνικά προβλήματα, και συμβάλλουν στη θεραπεία τους και στην, κατά το δυνατόν, οικονομική τους αυτάρκεια.** Ταυτόχρονα αποτελούν κοινωνικές επιχειρήσεις που συμβάλλουν στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών.
- ✓ Οι **Κοι.Σ.Π.Ε.** είναι Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου με περιορισμένη ευθύνη των μελών τους.
- ✓ Έχουν εμπορική ιδιότητα.
- ✓ Αποτελούν Μονάδα Ψυχικής Υγείας οι οποίες εντάσσονται στους Τομείς Ψυχικής Υγείας. Η μέριμνα για την ανάπτυξή τους και η εποπτεία τους ανήκουν στο Υπουργείο Υγείας και ασκούνται μέσω της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας.
- ✓ Μπορούν να είναι ταυτόχρονα παραγωγικές, καταναλωτικές, εμπορικές, προμηθευτικές, μεταφορικές, τουριστικές, οικοδομικές, πιστωτικές, αναπτυξιακές, κοινωνικές, εκπαιδευτικές και πολιτιστικές μονάδες και να αναπτύσσουν οποιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα (αγροτική, κτηνοτροφική, μελισσοκομική, αλιευτική, δασική, βιομηχανική, βιοτεχνική, ξενοδοχειακή, εμπορική, παροχής υπηρεσιών, κοινωνικής ανάπτυξης).
- ✓ Έχουν έδρα το δήμο στον οποίο εδρεύει η διοίκησή τους.
- ✓ Σε κάθε Τομέα Ψυχικής Υγείας Αττικής και Θεσσαλονίκης συστήνεται και λειτουργεί αποκλειστικά ένας Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης. Στους υπόλοιπους Τομείς Ψυχικής Υγείας που περιλαμβάνουν περισσότερες από μία Περιφερειακές Ενότητες του άρθρου 3 του νόμου 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α/2010), δύναται να συστήνεται και να λειτουργεί ένας Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης ανά Περιφερειακή Ενότητα. (τροποποίηση του ν. 2716/1999 με την παρ.3 του άρθρου 12 του ν. 4542/2018).

Επίσης οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης μπορούν:

- ✓ Να ιδρύουν και να διατηρούν καταστήματα πώλησης και υποκαταστήματα οπουδήποτε.
- ✓ Να συμμετέχουν σε επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας εφόσον η συμμετοχή αυτή επιτρέπεται από τις ειδικές κατά περίπτωση διατάξεις. Ειδικότερα, μπορεί να συμμετέχουν σε Ευρωπαϊκούς Ομίλους Οικονομικού Σκοπού, Κοινοπραξίες, Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης, Ανώνυμες Εταιρείες και Δημοτικές Επιχειρήσεις.
- ✓ Να συμμετέχουν σε αναπτυξιακά προγράμματα ή να συμμετέχουν με άλλες επιχειρήσεις ή εταιρείες στην πραγματοποίησή τους και να συνεργάζονται μέσω κοινοπραξιών ή προγραμματικών συμβάσεων με άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, εταιρείες ή άλλες ενώσεις κάθε τύπου, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο την ανάπτυξη δραστηριοτήτων, από αυτές που προβλέπονται στον ν.2716/1999.

Τέλος, η επωνυμία τους περιλαμβάνει υποχρεωτικά τον όρο Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης και την έδρα. Μπορεί να περιλαμβάνει και διακριτικό τίτλο.

Η επωνυμία των Κοινωνικών Συνεταιρισμών Περιορισμένης Ευθύνης διακρίνεται από την επωνυμία άλλων συνεταιρισμών, οι οποίοι εδρεύουν στον ίδιο δήμο, αναπτύσσουν τις δραστηριότητές τους στον ίδιο Τομέα Ψυχικής Υγείας και έχουν τον ίδιο ή παρεμφερή σκοπό. Στην επωνυμία δεν επιτρέπεται να περιλαμβάνονται ονόματα φυσικών προσώπων ή επωνυμίες άλλων νομικών προσώπων

2.2 Θεσμικό Πλαίσιο Κοι.Σ.Π.Ε.

Οι Κοι.Σ.Π.Ε. όπως προαναφέραμε θεσμοθετήθηκαν με το Ν. 2716/1999 στα πλαίσια της μεταρρύθμισης στο χώρο της ψυχικής υγείας. Κατόπιν εντάχθηκαν ως Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης στο Νόμο 4019/2011 για την κοινωνική οικονομία και την κοινωνική επιχειρηματικότητα. Συνιστούν τις πρώτες προσπάθειες για τη νομική και θεσμική κατοχύρωση της κοινωνικής οικονομίας και κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα.

Εν συνεχεία με το νόμο Ν. 4430/2016 οι Κοι.Σ.Π.Ε. θεωρούνται **αυτοδικαίως** Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Ένταξης

Τέλος με την παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 4542/2018 τροποποιείται ο ν. 2716/1999 και έτσι δίδεται η δυνατότητα ίδρυση περισσότερων Κοι.Σ.Π.Ε. ανά Το.Ψ.Υ. (όταν Το.Ψ.Υ περιλαμβάνει περισσότερες από μία περιφερειακές ενότητες, δύναται να συστήνεται και να λειτουργεί ένας Κοι.Σ.Π.Ε. ανά Περιφερειακή Ενότητα).

Παρακάτω παρατίθεται το νομοθετικό πλαίσιο από το οποίο διέπονται οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.):

1. **Άρθρο 12 του Ν. 2716/1999 (Α' 96):** «Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών ψυχικής υγείας και άλλες διατάξεις»
2. **Συμπληρωματικά από τις διατάξεις του Ν. 1667/1986 (Α'196):** «Αστικοί συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις» όπως αυτός τροποποιήθηκε με το άρθρο 73 του **Ν.4619/2022 (Α' 65)**
3. **Το άρθρο 12 του Ν. 3842/ 2010 (Α' 58):** «Αποκατάσταση φορολογικής δικαιοσύνης, αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και άλλες διατάξεις».
4. **Συμπληρωματικά από τις διατάξεις του Ν.4019/2011:** «Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και λοιπές διατάξεις.»
5. **Συμπληρωματικά από τις διατάξεις του Ν. 4430/2016:** «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις.»
6. **ΥΑ 61621/Δ5.2643/30-12-2016** – «Τήρηση και λειτουργία του Γενικού Μητρώου Φορέων Κ.Α.Λ.Ο. του Ν.4430/2016»
7. **Τροποποίηση του ν. 2616/1999 με την παρ.3 του άρθρο 8, του Ν. 4542/2018** - «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, ενεργώντας μέσω του Περιφερειακού Γραφείου της για την Ευρώπη, για την τροποποίηση της Συμφωνίας Υποδοχής μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, ενεργώντας μέσω του Περιφερειακού Γραφείου της για την Ευρώπη, για την ίδρυση του Γραφείου Υποστήριξης για την Πρόληψη και τον Έλεγχο των μη Μεταδιδόμενων Ασθενειών στην Αθήνα, Ελλάδα και λοιπές διατάξεις»

8. **Υπουργική Απόφαση Γ3α,β/Γ.Π.οικ.83874/2020 - ΦΕΚ 6004/Β/31-12-2020** «Όροι και προϋποθέσεις επιχορήγησης των Κοινωνικών Συνεταιρισμών Περιορισμένης Ευθύνης του άρθρου 12 του ν. 2716/1999 από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας».
9. **Άρθρα 143 & 144 του Ν.4600/2019** «Εκσυγχρονισμός και Αναμόρφωση Θεσμικού Πλαισίου Ιδιωτικών Κλινικών, Σύσταση Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας, Σύσταση Εθνικού Ινστιτούτου Νεοπλασιών και λοιπές διατάξεις».

2.3 Ποιοι είναι οι Στόχοι και οι Σκοποί των Κοι.Σ.Π.Ε

Βασικός στόχος του Κοι.Σ.Π.Ε. είναι η κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση και επαγγελματική ένταξη των ατόμων με σοβαρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα, συμβάλλοντας στη θεραπεία τους αλλά και στην οικονομική τους αυτάρκεια (**αποκαταστασιακός στόχος**). Στα πλαίσια αυτού του στόχου ο Κοι.Σ.Π.Ε. έχει και εμπορική ιδιότητα και μπορεί να αναπτύξει και οικονομική δραστηριότητα (αγροτική, κτηνοτροφική, αλιευτική, δασική, βιομηχανική, βιοτεχνική, ξενοδοχειακή, εμπορική, παροχής υπηρεσιών, κοινωνικής ανάπτυξης). (**επιχειρηματικός στόχος**)

Στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του Κοι.Σ.Π.Ε. οι σκοποί και οι στόχοι του περιλαμβάνουν:

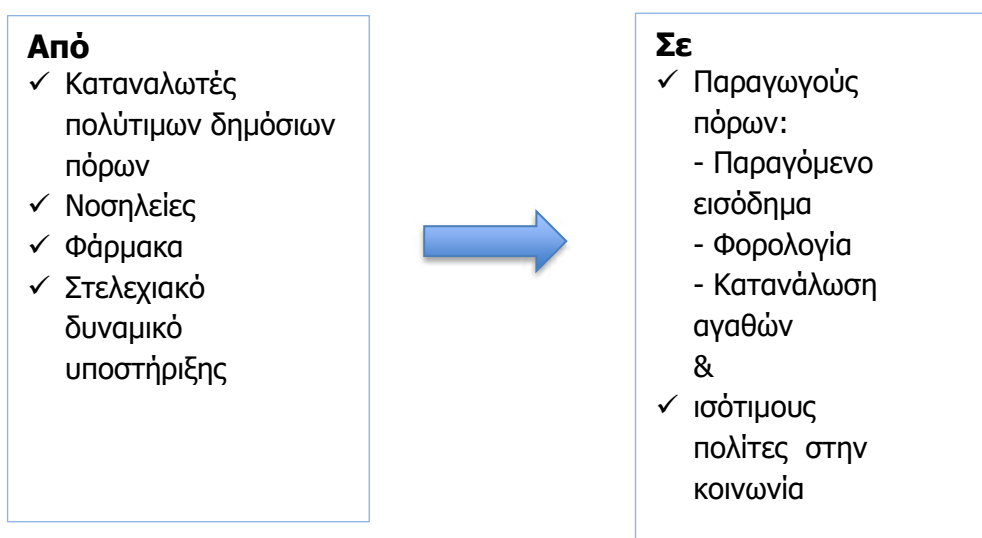
- Ανάδειξη της αξίας του εταιρού και του εργαζόμενου.
- Συνεχή βελτίωση των εσωτερικών και εξωτερικών συστημάτων επικοινωνίας και πληροφόρησης.
- Ενίσχυση των αρμοδιοτήτων και της αυτονομίας των επί μέρους τμημάτων.
- Την ανάπτυξη κατάλληλου εργασιακού περιβάλλοντος
- Συνεχή επιμόρφωση μορφών και χώρων υλοποίησης της οικονομικής δημοκρατίας.
- Μελέτη νέων μορφών κινητοποίησης των εταιρών και συμμετοχής τους στις επιλογές του συνεταιρισμού.
- Μελέτη και προαγωγή άλλων δράσεων προς όφελος των εταιρών και των εργαζομένων

2.3.1 Αποκαταστασιακός Στόχος των Κοι.Σ.Π.Ε.

Ο Κοι.Σ.Π.Ε, μέσω του διπτού χαρακτήρα του ως κοινωνική επιχείρηση και ως Μονάδα Ψυχικής Υγείας:

1. Συμβάλει στη ενίσχυση και υποστήριξη των Λ.Υ.Ψ.Υ (Ληπτών Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας) μέσω της Συμβουλευτικής Υποστηρικτικής Υπηρεσίας που διαθέτει
2. Προάγει τη συνέργεια και την ισότιμη συμμετοχή διαφόρων ατόμων και φορέων, όπως είναι άτομα με ψυχοκοινωνικά προβλήματα, εργαζόμενοι σε ψυχιατρικές δομές, δομές που δραστηριοποιούνται σε επίπεδο κοινότητας, και μέλη ομάδων που διακρίνονται από χαρακτηριστικά ευαλωτότητας (π.χ. άτομα με ειδικές ανάγκες, ανέργους, κ.ά.).
3. Δίνει τη δυνατότητα συνεργασίας των ατόμων με ψυχοκοινωνικά προβλήματα με άτομα που δεν έχουν τέτοια προβλήματα, αποφεύγοντας έτσι τη δημιουργία μιας «αποστειρωμένης» εργασιακής κατάστασης.

4. Δίνει την ευκαιρία, στην περίπτωση της προσφοράς εργασίας σε Λ.Υ.Ψ.Υ, να δραστηριοποιηθούν υπό πραγματικές συνθήκες εργασίας και να αναπτύξουν ένα, πολύ σημαντικό, ατομικό αίσθημα αξίας, ενισχύοντας ταυτόχρονα και την αυτονομία τους
 5. Προσφέρει στους Λ.Υ.Ψ.Υ. ένα περιβάλλον, το οποίο θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως «ημι-προστατευμένο», και εντός του οποίου παρέχεται η δυνατότητα στα μέλη τους είτε να επανακτήσουν δεξιότητες που έχουν χάσει ή που δεν αξιοποιούν, είτε και να αναπτύξουν νέες δεξιότητες.
- **Συμβάλλει έτσι στην στη διαδικασία κοινωνικής ένταξης ή/και επανένταξης ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας καθιστώντας τα:**



2.3.2 Οι επιχειρηματικοί Στόχοι των Κοι.Σ.Π.Ε.

Ο Κοι.Σ.Π.Ε ως κοινωνική επιχείρηση στοχεύει:

1. Στην δημιουργία θέσεων εργασίας & στη κοινωνική ένταξη ευάλωτων ομάδων
2. Στην κάλυψη κοινωνικών αναγκών ειδικότερα μέσω της ενίσχυσης της κοινωνικής & αλληλέγγυας επιχειρηματικότητας & της κοινωνικής καινοτομίας
3. Στην ενίσχυση της τοπικής ανάπτυξης & της κοινωνικής συνοχής

Ως εκ τούτου η επιχειρηματική δραστηριότητα που αναπτύσσει έχει **συμπληρωματικό** χαρακτήρα & αποτελεί **εργαλείο στον κύριο στόχο** του ο οποίος είναι η λειτουργία μιας μονάδας, η οποία προσφέρει στους ψυχικά ασθενείς ένα βιώσιμο και άρα σταθερό και μακρόπνοο πλαίσιο εργασιακής αποκατάστασης. Στα πλαίσιο αυτό, οι επιλέξιμες οικονομικές δραστηριότητες θα πρέπει να ανταποκρίνονται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και δεξιότητες των ατόμων αυτών που θα εργαστούν στον Κοι.Σ.Π.Ε.

Δεδομένου, λοιπόν, ότι η εμπορική ιδιότητα του Κοι.Σ.Π.Ε. αποτελεί το εργαλείο για την επίτευξη του κύριου στόχου του, βασικός επιχειρηματικός στόχος αποτελεί η **βιωσιμότητα** των δράσεων που αναπτύσσουν ώστε να μπορούν να επανεπενδύουν σε νέες δραστηριότητες για να απασχολούν περισσότερα άτομα με ψυχοκοινωνικά προβλήματα και να τους εξασφαλίζουν το δικαίωμα στην εργασία το οποίο βρίσκεται σε διαρκή κρίση.

Το επιχειρηματικό μοντέλο των Κοι.Σ.Π.Ε. βασίζεται κυρίως σε έσοδα από εμπορικές συναλλαγές, έσοδα που προέρχονται από τη σύναψη συμβάσεων με το δημόσιο (τόσο μέσω της συμμετοχής σε διαγωνισμούς όσο και απευθείας αναθέσεων), εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους για την υλοποίηση διαφόρων έργων, δωρεές, αλλά και εις είδος εισφορές (π.χ. έπιπλα). Οι Κοι.Σ.Π.Ε., όπως και οι λοιπές κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις, υποχρεούνται να υποβάλλουν ετήσια αναφορά των δραστηριοτήτων τους στο Τμήμα Μητρώου του Υπουργείου Εργασίας, με στόχο την επικύρωση του ότι ακόμη πληρούν τα κριτήρια του προσδιορισμού ως Κοι.Σ.Π.Ε. που περιγράφει η σχετική νομοθεσία. Δικαιούνται επίσης διάφορες φορολογικές ελαφρύνσεις και κίνητρα (π.χ. οικονομικής φύσης).

2.3.3 Πλεονεκτήματα από Εργασία σε Κοι.Σ.Π.Ε.

Η εργασία σε Κοι.Σ.Π.Ε. έχει τα παρακάτω πλεονεκτήματα:

- Ανοίγει το δρόμο της επαγγελματικής και κοινωνικής ένταξης των ατόμων με ψυχοκοινωνικά προβλήματα καθώς και της αποστιγματοποίησής τους.
- Βασίζεται στην ισότιμη συμμετοχή, την συνεργασία και την αλληλεγγύη μεταξύ των μελών του
- Ενεργοποιεί όλα τα μέλη του στη λήψη αποφάσεων για θέματα που τους αφορούν
- Αναπτύσσει ένα σύστημα δραστηριοτήτων για την κάλυψη εκπαιδευτικών, πολιτιστικών και κοινωνικών αναγκών.
- Διαμορφώνει μια νέα αντίληψη συλλογικής δράσης και κοινωνικής ευαισθητοποίησης.

2.3.4 Χαρακτηριστικά Κοι.Σ.Π.Ε.

Τα κύρια χαρακτηριστικά των Κοι.Σ.Π.Ε. συνοψίζονται ως κάτωθι:

- ✓ Συνιστούν αναπόσπαστο κομμάτι της διαδικασίας απο-ϊδρυματοποίησης των ψυχικά πασχόντων και της απομάκρυνσης από το παραδοσιακό πρότυπο του ψυχιατρικού ασύλου.
- ✓ Αποτελούν τμήμα μιας περιεκτικής και πολυδιάστατης προσέγγισης στην κοινωνική, αλλά και την οικονομική ένταξη των Λ.Υ.Ψ.Υ.
- ✓ Βασίζεται στην ισότιμη συμμετοχή, την συνεργασία και την αλληλεγγύη μεταξύ των μελών του
- ✓ Εκμεταλλεύονται τις δυνατότητες ανάπτυξης του κοινωνικού κεφαλαίου σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή, ενδυναμώνοντας έτσι την κινητοποίηση της τοπικής κοινωνίας
- ✓ Συμβάλλουν στη διασφάλιση της συμβατότητας μεταξύ οικονομικών και κοινωνικών στόχων.
- ✓ Αναπτύσσει ένα σύστημα δραστηριοτήτων για την κάλυψη εκπαιδευτικών, πολιτιστικών και κοινωνικών αναγκών
- ✓ Διευκολύνουν τη συμμετοχή στην απασχόληση και τη πρόσβαση όλων σε πόρους, δικαιώματα, αγαθά και υπηρεσίες

- ✓ Διευκολύνουν και προάγουν την «από κάτω προς τα πάνω» προσέγγιση στη λήψη αποφάσεων.
- ✓ Ενισχύουν και προωθούν την ανάπτυξη συνεργειών σε επίπεδο τόσο ατόμων όσο και φορέων.

Όσο αφορά στη νομική μορφή του Κοι.Σ.Π.Ε, στο παρακάτω πίνακα συνοψίζονται τα βασικά χαρακτηριστικά του:

| Κριτήρια | |
|---|--|
| Ελάχιστο Κεφάλαιο Ίδρυσης | Δεν προβλέπεται εκ του νόμου ελάχιστο κεφάλαιο για την ίδρυση Κοι.Σ.Π.Ε. |
| Ελάχιστος αριθμός Μελών | α) ≥ 15 ΦΠ, (εκ των οποίων $\geq 35\%$ ψυχικά ασθενείς ενήλικες και ανήλικοι > 15 ετών) και β) $\leq 45\%$ ενήλικες εργαζόμενοι στην ψυχική υγεία και γ) $\leq 20\%$ άλλα ΦΠ και ΝΠ με πρόβλεψη καταστατικού (αρ. 12.4 Ν.2716/1999) |
| Ευθύνη Μελών έναντι ιδιωτών | Περιορισμένη ευθύνη μελών, μέχρι το ποσό της συνεταιριστικής τους μερίδας (αρ.12.8 Ν.2716/1999) |
| Ευθύνη Εταίρων έναντι δημοσίου | Προσωπική και αλληλέγγυα ευθύνη νόμιμων εκπροσώπων, προέδρων, διαχειριστών, διευθύνοντων συμβούλων, εντεταλμένων στη διοίκηση και εκκαθαριστών, για την καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών, πρόσθετων τελών, προσαυξήσεων και λοιπών επιβαρύνσεων που οφείλονται από αυτά τα ΝΠ προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (αρ. 31 Ν.4321/2015). Προσωπική και αλληλέγγυα ευθύνη διευθυντών, προέδρων, διαχειριστών, διευθύνοντων συμβούλων, εντεταλμένων στη διοίκηση και εκκαθαριστών για τους παρακρατούμενους φόρους, το ΦΠΑ και όλους τους επιρριπτόμενους φόρους (αρ. 50.2 Ν.4174/2013) |
| Εκπροσώπηση και Διαχείριση | Διοικητικό Συμβούλιο (αρ. 9 Ν.2716/1999) |
| Διάρκεια | Ορίζεται στο καταστατικό (αρ. 12.14 Ν.2716/1999) |
| Σημείο Έναρξης - Σύστασης | Ειρηνοδικείο (αρ. 12.3 Ν. 2716/1999 & αρ. 1.3 Ν.1667/1986) |
| Ετήσιο τέλος διατήρησης μερίδας σε ΓΕΜΗ | Υποχρεωτική εγγραφή στο ΓΕΜΗ, έπεται της σύστασης του ΚΟΙ.Σ.Π.Ε (άρθρο 16 του ν. 4919/2022) |
| Φόρος συγκέντρωσης Κεφαλαίου κατά την ίδρυση | 0% [αρ. 1.στ. (22) Ν. 4254/2014 (ΦΕΚ Α' 85/7-4- 2014), ΠΟΛ.1133/08.05.2014] |

| Κριτήρια | |
|--|------------------------------|
| Τέλος υπέρ της Επιτροπής Ανταγωνισμού επί του Κεφαλαίου | 0% (αρ. 17.1 Ν.3959/2011) |

2.4 Ιστορική Αναδρομή των Κοι.Σ.Π.Ε. στην Ελλάδα

Με την εισαγωγή της Ελλάδας στην Ε.Ε. ξεκινά ουσιαστικά στη χώρα μας η Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση, το σύνολο δηλ. των παρεμβάσεων που επιτρέπουν την αντιμετώπιση των προβλημάτων ψυχικής υγείας χωρίς να εμποδίζουν το άτομο να παραμείνει ενεργός πολίτης, μέσα στο οικογενειακό του περιβάλλον, με αυτονομία, οικονομική δράση και κοινωνική ένταξη. Αποτέλεσμα της ένταξης της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν η ενεργοποίηση της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης από την τότε ΕΟΚ (Κανονισμός 815/84) οπότε και άρχισε μια διαδικασία αποϊδρυματισμού, βελτίωσης των συνθηκών νοσηλείας μέσα στα ιδρύματα, προετοιμασίας και μεταφοράς των ασθενών σε προστατευμένες ή σχετικά αυτόνομες δομές διαβίωσης στην κοινότητα και δημιουργίας νέων κοινοτικά προσανατολισμένων υπηρεσιών ψυχικής υγείας.

Νομοθετικά η εφαρμογή του προγράμματος Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης στη χώρα μας ξεκίνησε με τη ψήφιση του νόμου 1397/1983 «Εθνικό Σύστημα Υγείας» και σε συνδυασμό με τον κανονισμό 815/84 επιχειρείται η δόμηση ενός εθνικού συστήματος υγείας.

Το 1990 στην Ελλάδα παρατηρείται η λειτουργία των άτυπων «θεραπευτικών συνεταιριστικών μονάδων» εντός βέβαια των ορίων των Κρατικών Ψυχιατρείων. Ουσιαστικά είναι μια πρωτοβουλία των ψυχικά ασθενών και του νοσηλευτικού προσωπικού, με μοναδικό σκοπό την εργασιακή απασχόληση των ασθενών στο πλαίσιο της θεραπείας τους. Αυτές οι μονάδες αποτέλεσαν το πρωταρχικό βήμα των Κοι.Σ.Π.Ε, (μεταβιβάζοντας τους προσωπικό και εγκαταστάσεις) και παρά την ανοδική πορεία και τις επιτυχείς δράσεις τους αντιμετώπισαν σοβαρά προβλήματα όσο αφορά στο νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας. Επιπλέον, αναπτύχθηκαν σε περιορισμένο βαθμό αστικοί και αγροτικοί συνεταιρισμοί σύμφωνα με τις δυνατότητες του έως τότε νομοθετικού πλαισίου (Ν. 1667/86 για αστικούς και Ν. 1541/85 για αγροτικούς) για την ένταξη δραστηριοτήτων που αναπτύχθηκαν τόσο από τους ψυχικά ασθενείς και το νοσηλευτικό τους προσωπικό καθώς και από άλλες ειδικές ομάδες του πληθυσμού, όπως φυλακισμένες γυναίκες, πρώην χρήστες ουσιών και άλλες κατηγορίες πληθυσμού με ιδιαίτερες ανάγκες.

Ο νόμος του 1983 διευρύνθηκε με τον Ν. 2071/1992 «Εκσυγχρονισμός και Οργάνωση Συστήματος Υγείας» στον οποίο έγινε για πρώτη φορά εκτεταμένη αναφορά στην οργάνωση υπηρεσιών ψυχικής υγείας και ρυθμίστηκαν, με σύγχρονες αντιλήψεις, ζητήματα που αφορούν στην ακούσια νοσηλεία ατόμων με ψυχικές διαταραχές.

Ο Ν. 2071/1992 παγιώθηκε με το Ν. 2716/1999 «Ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας» ο οποίος ήρθε να καλύψει και θεσμικά τις συντελούμενες αλλαγές και να προσδώσει μια νέα δυναμική στη Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση. Ουσιαστικά ο νόμος αυτός αποτελεί τον θεσμικό πυλώνα της μεταρρύθμισης για την εργασιακή ένταξη αποκλειστικά των

ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας, χωρίς να γίνεται αναφορά για άλλες ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού.

Με το άρθρο 12 του νόμου αυτού θεσμοθετήθηκαν και οι Κοι.Σ.Π.Ε και προσδιορίστηκε η μορφή που θα είχαν οι κοινωνικές επιχειρήσεις με κοινωνικό σκοπό (όπως είναι οι Κοι.Σ.Π.Ε) Η ίδρυση του πρώτου Κοι.Σ.Π.Ε. στην Ελλάδα, σε άμεση σύνδεση με το πρόγραμμα «Ψυχαργώς» (σχετικά βλ. ενότητα 2.6 - σημείο 4 του παρόντος οδηγού), έλαβε χώρα τον Νοέμβριο του 2002 στη Λέρο, με τη συμμετοχή ατόμων τα οποία προερχόταν τόσο από το ψυχιατρικό νοσοκομείο της Λέρου όσο και από την τοπική κοινωνία. Αυτός ο Κοι.Σ.Π.Ε. αναπτύχθηκε με γρήγορους ρυθμούς χρησιμοποιώντας τα παραγωγικά εργαστήρια του Κρατικού Θεραπευτηρίου της Λέρου σε παραγωγικές δράσεις.

Μέχρι και το τέλος του 2005 ιδρύονται ακόμα δέκα (10) Κοι.Σ.Π.Ε. Επιπλέον, στο ίδιο έτος σημαντικό γεγονός αποτέλεσε η αξιολόγηση των Κοι.Σ.Π.Ε. ως Πανερωπαϊκή «Καλή Πρακτική» δημόσιας πολιτικής για την κοινωνική και οικονομική επανένταξη των ψυχικά πασχόντων.

Στις 11 Φεβρουαρίου το 2011 έχουμε την ίδρυση της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Κοι.Σ.Π.Ε. (Π.Ο.Κοι.Σ.Π.Ε.) η οποία είναι το πρώτο Δευτεροβάθμιο όργανο φορέων Κοινωνικής Οικονομίας στην Ελλάδα, καθώς και το πρώτο επίσημο συλλογικό όργανο των Κοι.Σ.Π.Ε με πρωταρχικό σκοπό έχει την δικτύωση και υποστήριξη του θεσμού των Κοι.Σ.Π.Ε (βλ. ενότητα 2.6 του παρόντος οδηγού).

Έκτοτε και μέχρι σήμερα έχουν ιδρυθεί 30 Κοι.Σ.Π.Ε, η πλειοψηφία των οποίων εντοπίζεται γεωγραφικά στην πολυπληθέστερη Περιφέρεια της χώρας (Αττική). Η πλέον πρόσφατη προσθήκη στο προαναφερθέν σύστημα είναι εκείνη του Συνεταιρισμού ΘΥΑΜΙΣ στα Ιωάννινα (2019). Προκειμένου να ολοκληρωθεί το δίκτυο των Κοι.Σ.Π.Ε σε όλη την επικράτεια υπολείπονται 18 Κοι.Σ.Π.Ε. Την ίδια στιγμή, αναπτύσσονται από διάφορους φορείς σχετικές πρωτοβουλίες, οι οποίες δυνητικά θα μπορούσαν να οδηγήσουν στη δημιουργία 12 ακόμα Κοι.Σ.Π.Ε. στην ελληνική επικράτεια μέσα στα επόμενα τρία χρόνια.

2.5 Ο ρόλος της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Κοι.Σ.Π.Ε

Η Πανελλήνια Ομοσπονδία των Κοι.Σ.Π.Ε. (Π.Ο.Κοι.Σ.Π.Ε.), αποτελεί το δευτεροβάθμιο επίπεδο οργάνωσης και εκπροσώπησης των Κοι.Σ.Π.Ε. σε εθνικό επίπεδο και ευρωπαϊκό επίπεδο. Σύμφωνα με την επίσημη ηλεκτρονική σελίδα της Π.Ο.Κοι.Σ.Π.Ε. (<http://pokoispe.gr/index.html>) αριθμεί τριάντα (30) μέλη.

Σκοπός της Π.Ο.Κοι.Σ.Π.Ε. είναι (<http://pokoispe.gr/profile.html>) :

1. Η προώθηση των συμφερόντων των Κοι.Σ.Π.Ε. και η υποστήριξη τους σε θεσμικό, οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο
2. Η εκπροσώπηση των Κοι.Σ.Π.Ε. έναντι της Ελληνικής Πολιτείας και σε κάθε είδους συλλογικά, εθνικά, ευρωπαϊκά και διεθνή όργανα
3. Η προβολή των θεμάτων που ενδιαφέρουν και αφορούν τους Κοι.Σ.Π.Ε. και η ενημέρωση και πληροφόρηση μεταξύ των Κοι.Σ.Π.Ε.

4. Η συνεργασία από κοινού με την Ελληνική Πολιτεία, την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα όργανά της αναζήτηση και επίτευξη λύσεων σε προβλήματα που απασχολούν τους Κοι.Σ.Π.Ε. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχεια της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης, μετά το πέρας της ειδικής χρηματοδοτικής στήριξης από την Ε.Ε. στα τέλη του 1995, το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας εκπόνησε ένα μακροπρόθεσμο Σχέδιο με την κωδική ονομασία "Ψυχαργός". Συγκεκριμένα, καταρτίστηκε το 1999 ένα δεκαετές πρόγραμμα, το οποίο στοχεύει στη συνέχιση του ρυθμού και της δυναμικής της μεταρρύθμισης με έμφαση στην ανάπτυξη κοινοτικών υπηρεσιών ψυχικής υγείας και στην κοινωνική ένταξη και επανένταξη, καθώς και την είσοδο στον εργασιακό χώρο των ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας. Το πρόγραμμα αυτό αποτελεί τον επιχειρησιακό βραχίονα της πολιτικής του ελληνικού κράτους για την ψυχιατρική μεταρρύθμιση, τον αποϊδρυματισμό και τον εκσυγχρονισμό του συστήματος παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας με τη δημιουργία σύγχρονων υπηρεσιών, κοινοτικά προσανατολισμένων και ενταγμένων σε Τομείς Ψυχικής Υγείας
5. Η υποστήριξη των δικαιωμάτων των ατόμων με ψυχοκοινωνικά προβλήματα, και η εμπέδωση των αρχών και στόχων της κοινοτικής ψυχιατρικής και της τομεοποίησης των υπηρεσιών ψυχικής υγείας στην Ελληνική Επικράτεια
6. Η προαγωγή της κοινωνικής, αλληλέγγυας οικονομίας και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας εν γένει και η υποστήριξη δραστηριοτήτων ηθικού εμπορίου και ηθικής επιχειρηματικής δράσης
7. Η ανάπτυξη σε συνεργασία με τους Κοι.Σ.Π.Ε. ή και αυτοτελώς, επιχειρηματικών – οικονομικών δραστηριοτήτων και ερευνητικών, επιστημονικών, μελετητικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων μη ανταγωνιστικών άμεσα ή έμμεσα προς αυτές των μελών με στόχο και το οικονομικό όφελος των Κοι.Σ.Π.Ε. και των μελών τους.

3. Οργανωτική Δομή Κοι.Σ.Π.Ε.

3.1 Μέλη Κοι.Σ.Π.Ε. – Κατηγορίες Μελών

Μέλη του Κοι.Σ.Π.Ε. μπορούν να γίνουν άτομα από τρεις εξής κατηγορίες:

- **Α' κατηγορία:** **Φυσικά πρόσωπα, ενήλικες ή ανήλικοι τουλάχιστον 15 ετών, οι οποίοι λόγω ψυχικής διαταραχής έχουν ανάγκη αποκατάστασης**, όπως αυτή προσδιορίζεται από την αντίστοιχη Τομεακή Επιτροπή Ψυχικής Υγείας, ανεξάρτητα από τη διαγνωστική κατηγορία, το στάδιο της νόσου και τη διαμονή (Προσωπική Κατοικία, Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης, νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας, κυρίως ψυχιατρικά, Πανεπιστημιακά Ψυχιατρικά Νοσοκομεία ή άλλες Μονάδες Ψυχικής Υγείας), χωρίς να απαιτείται να έχουν την ικανότητα για δικαιοπραξία, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Αστικού Κώδικα και των νόμων Περί Συνεταιρισμών. Τα μέλη αυτής της κατηγορίας αποτελούν τουλάχιστον το 35% του συνόλου των μελών.

Μπορούν να παρέχουν εργασία στους Κοι.Σ.Π.Ε. και να αμείβονται ανάλογα με την παραγωγικότητά τους και το χρόνο εργασίας τους, όπως προβλέπεται από τον κανονισμό εσωτερικής λειτουργίας του εκάστοτε Κοι.Σ.Π.Ε., λαμβανομένων υπόψη των προβλέψεων της παραγράφου 5α του άρθρου 12 του Ν. 2716/1999 ως προς τα θέματα αμοιβών και ασφάλισής τους.

- **Β' κατηγορία:** **Ενήλικες που εργάζονται στο χώρο της ψυχικής υγείας**, όπως εργοθεραπευτές, εκπαιδευτές και άλλες κατηγορίες επαγγελματιών της ψυχικής υγείας. Επιτρέπεται η συμμετοχή των δημοσίων υπαλλήλων ή ψυχιάτρων ή ψυχολόγων κλάδου Εθνικού Συστήματος Υγείας. Τα μέλη αυτής της κατηγορίας δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνουν το 45% του συνόλου των μελών.

Μπορούν να παρέχουν εργασία ή υπηρεσίες στον Κοι.Σ.Π.Ε. με πλήρη ή μερική απασχόληση, σύμφωνα σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από το καταστατικό και τον κανονισμό εσωτερικής λειτουργίας του εκάστοτε Κοι.Σ.Π.Ε., λαμβανομένων υπόψη των προβλέψεων της παραγράφου 5β του άρθρου 12 του Ν. 2716/1999 ως προς τα θέματα μετακινήσεων, αποσπάσεων και μη καταβολής αμοιβής από τον Κοι.Σ.Π.Ε. Ειδικότερα, εργαζόμενοι σε Μονάδα Ψυχικής Υγείας του Τομέα Ψυχικής Υγείας με την οποία οι συνεταιρισμοί συνεργάζονται για επιστημονικούς, εκπαιδευτικούς και θεραπευτικούς σκοπούς μπορεί να απασχολούνται παράλληλα, να μετακινούνται ή να αποσπώνται με τη συναίνεσή τους στους Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς Περιορισμένης Ευθύνης. Τα απασχολούμενα μέλη αυτής της κατηγορίας δεν αμείβονται από τους Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς Περιορισμένης Ευθύνης. Οι συνεταιρισμοί οφείλουν μόνο να καταβάλουν σε αυτά τις δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκαν λόγω της εργασίας τους σε αυτούς.

- **Γ' κατηγορία: Δήμοι, Κοινότητες ή άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου**, εφόσον προβλέπεται από το καταστατικό των συνεταιρισμών, και ειδικότερα τα νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας, κυρίως τα Ψυχιατρικά Νοσοκομεία, τα Γενικά Νοσοκομεία, τα Πανεπιστήμια Ψυχιατρικά Νοσοκομεία, τα Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου τα οποία έχουν αναπτύξει Μονάδες Ψυχικής Υγείας και υπάγονται στον κατά περίπτωση Τομέα Ψυχικής Υγείας. Τα μέλη αυτής της κατηγορίας δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνουν το 20% του συνόλου των μελών
- Μέλη του Κοι.Σ.Π.Ε. **δεν μπορεί** να γίνουν νομικά ή φυσικά πρόσωπα, τα οποία μετέχουν σε άλλο συνεταιρισμό, ο οποίος έχει τον ίδιο ή παρεμφερή σκοπό, έχει την έδρα του στον ίδιο Τομέα Ψυχικής Υγείας.

3.2 Τομείς Δραστηριοτήτων Κοι.Σ.Π.Ε

Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες που αναπτύσσουν οι Κοι.Σ.Π.Ε. αφορούν σε δύο μεγάλες κατηγορίες δραστηριοτήτων:

1. Παροχή υπηρεσιών
2. Παραγωγή και διάθεση κυρίως αγροτικών και παραδοσιακών προϊόντων

Βασικοί παράγοντες για την επιλογή των δραστηριοτήτων αυτών είναι η διασφάλιση της καλής συμμετοχής των ψυχικά πασχόντων αλλά και η διασφάλιση της βιωσιμότητας των δραστηριοτήτων αυτών.

Σε αυτό το σημείο λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες της τοπικής αγοράς ή της νοσοκομειακής δομής που γειτνιάζει με τον Κοι.Σ.Π.Ε, τα διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία του Κοι.Σ.Π.Ε, (παραχωρημένες αγροτικές εκτάσεις, κυλικεία νοσοκομείων, κ.λ.π.) καθώς και οι ευκαιρίες για την ανάπτυξη τοπικών προϊόντων.

Παρακάτω παρατίθενται τομείς στους οποίους δραστηριοποιούνται οι Κοι.Σ.Π.Ε:

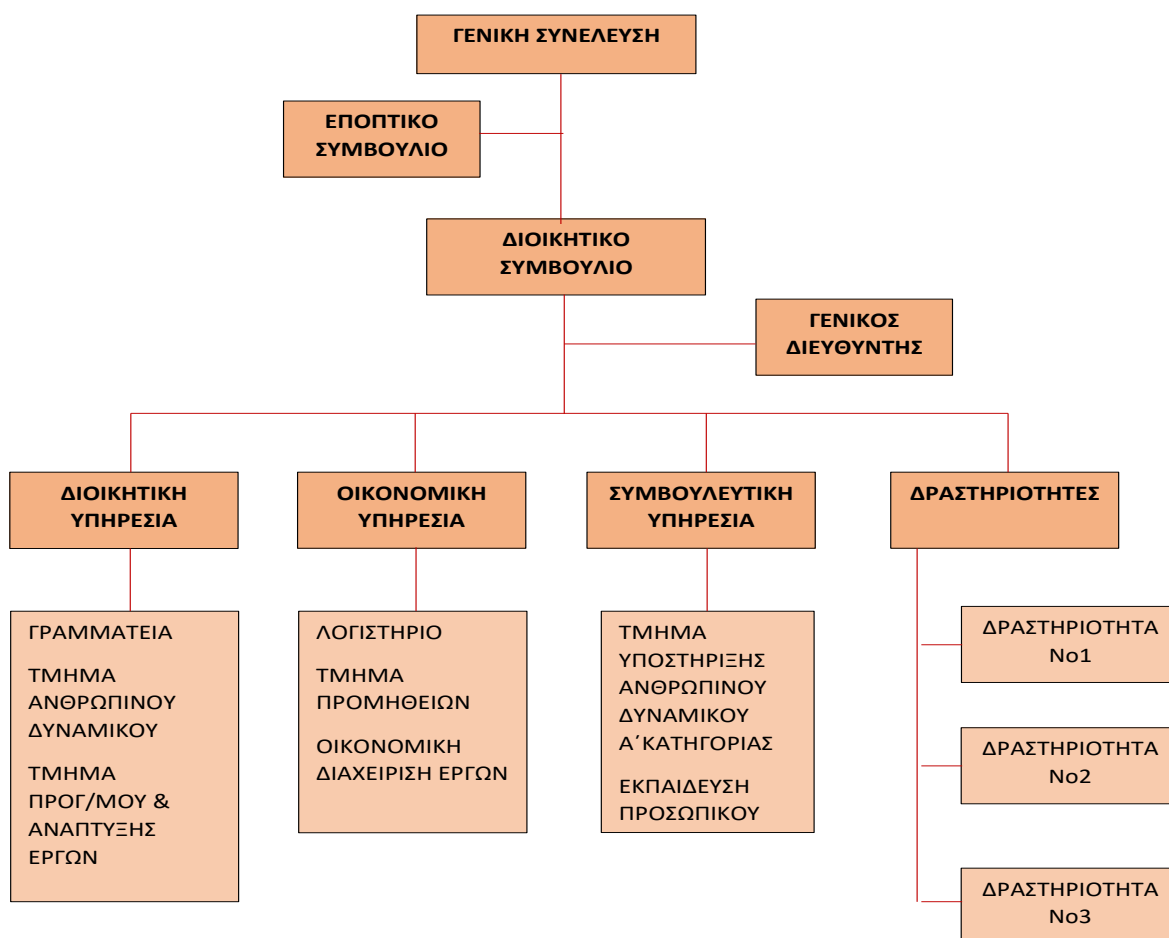
- ✓ Υπηρεσίες Εστίασης και Ψυχαγωγίας (κυλικεία νοσοκομείων, snack café, αναψυκτήρια, υπηρεσίες catering, εργαστήρια ζαχαροπλαστικής, εστιατόρια, wine bar κ.λ.π.)
- ✓ Τουρισμός
- ✓ Υπηρεσίες καθαριότητας - Συνεργεία Καθαρισμού
- ✓ Υπηρεσίες κηποτεχνίας
- ✓ Υπηρεσίες Πολιτισμικής διαμεσολάβησης (Διαδοχική ή ταυτόχρονο διερμηνεία - διαμεσολάβηση , μετάφραση απλών εγγράφων ή/και με εξειδικευμένη ορολογία, Συνοδεία σε υπηρεσίες και διερμηνεία διαμεσολάβηση κ.λπ.)
- ✓ Παραγωγή αγροτικών προϊόντων
- ✓ Εμπορικά καταστήματα (με παραδοσιακά προϊόντα, είδη δώρων κ.λπ.)
- ✓ Πλυντήρια αυτοκινήτων και χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων
- ✓ Εργαστήρια (ξυλουργία, κηροποιεία, ραφεία, τυποποίησης μελιού κ.λπ.)
- ✓ Μικροεπισκευές κτηρίων (υδραυλικά, ηλεκτρολογικά, πλακάκια, γυψοσανίδες, ψευδοροφές, Περιφράξεις, πέργκολες, συντηρήσεις ηλεκτρικών οικιακών συσκευών, κ.λπ.)

- ✓ Δραστηριότητα που αφορά σε προϊόντα φωτογραφίας, εκτυπώσεων, σχεδιασμού αφισών, πόστερ.

3.3 Οργανωτική Δομή Κοι.Σ.Π.Ε – Ρόλοι & Αρμοδιότητες Οργάνων

3.3.1 Τυπικό Οργανόγραμμα Κοι.Σ.Π.Ε.

Το οργανόγραμμα των Κοι.Σ.Π.Ε. σε μεγάλο βαθμό προσδιορίζεται από τις διατάξεις του Νόμου 2716/1999 σχετικά με την οργανωτική δομή και τη διοίκηση των Κοι.Σ.Π.Ε.. Παρακάτω παρατίθεται ένα τυπικό οργανόγραμμα των Κοι.Σ.Π.Ε.:



3.3.2 Γενική Συνέλευση - Αρμοδιότητες

Η Γενική Συνέλευση των μελών είναι το ανώτατο όργανο του Κοι.Σ.Π.Ε:

- ✓ Αποφασίζει για κάθε υπόθεση που δεν υπάγεται στην αρμοδιότητα άλλου οργάνου.
- ✓ Έχει την εποπτεία και τον έλεγχο των οργάνων της Διοίκησης
- ✓ Απαρτίζεται από όλα τα μέλη που συνέρχονται σε τακτική ή έκτακτη συνεδρίαση
- ✓ Όλα τα Μέλη του Κοι.Σ.Π.Ε. ανεξάρτητα από την κατηγορία στην οποία ανήκουν, μετέχουν και ψηφίζουν αυτοπροσώπως ή εκτός αν το καταστατικό προβλέπει την αντιπροσώπευση διαμέσου άλλου μέλους με ατομική εξουσιοδότηση.

Αρμοδιότητες Γενικής Συνέλευσης

Στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης υπάγονται:

- i. Τροποποίηση καταστατικού
- ii. Η συγχώνευση, η παράταση, η διάλυση και η αναβίωση του συνεταιρισμού
- iii. Η έγκριση των ειδικών κανονισμών εργασίας και προσωπικού
- iv. Η συμμετοχή σε εταιρεία και η αποχώρηση από αυτή
- v. Οι γενικοί όροι της δραστηριότητας του συνεταιρισμού ανάλογα με τους σκοπούς του, ιδίως της συγκέντρωσης και της από κοινού πώλησης των προϊόντων του
- vi. Η έγκριση του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης.
- vii. Παύση των οργάνων Διοίκησης για σπουδαίο λόγο και ιδιαίτερα για παράβαση καθήκοντος ή για ανικανότητα να ασκήσουν την τακτική διαχείριση.

Αναλυτικά οι αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης αναφέρονται στο καταστατικό του εκάστοτε Κοι.Σ.Π.Ε.

3.3.3 Διοικητικό Συμβούλιο - Αρμοδιότητες

Το Διοικητικό Συμβούλιο ασκεί τη διοίκηση του Κοι.Σ.Π.Ε. και αποτελείται από επτά (7) τακτικά μέλη και ισάριθμα αναπληρωματικά που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση. Η σύνθεση του Δ.Σ. είναι η ακόλουθη: πέντε (5) μέλη της 2^{ης} και 3^{ης} κατηγορίας και δύο (2) μέλη της 1^{ης} κατηγορίας, εφόσον δεν τελούν σε πλήρη στερητική δικαστική συμπαράσταση. Η διάρκεια της θητείας του είναι 3 έτη με δυνατότητα παράτασης έως 3 μήνες.

Το Δ.Σ. συνέρχεται σε τακτική συνέλευση σε τακτικά χρονικά διαστήματα όπως ορίζει το καταστατικό ή και σε έκτακτη αν το συγκαλέσει ο Πρόεδρος ή το ζητήσουν 3 από τα μέλη του. Βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν παρίστανται 5 τουλάχιστον μέλη. Οι αποφάσεις του Δ.Σ. λαμβάνονται με την πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση άρτιου αριθμού παρόντων μελών και ισοψηφίας, υπερισχύει η απόφαση που εισηγείται ο Πρόεδρος. Εκπροσώπηση μέλους δεν επιτρέπεται.

Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Κοι.Σ.Π.Ε. αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν στην διοίκηση και διαχείριση του Κοι.Σ.Π.Ε. σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο και εκπροσωπεί νόμιμα αυτόν σε κάθε είδους σχέσης του.

Αναλυτικά οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου αναφέρονται στο καταστατικό του εκάστοτε Κοι.Σ.Π.Ε.

Ενδεικτικά αναφέρουμε παρακάτω κάποιες από αυτές:

- ✓ Εφαρμόζει τις αποφάσεις της Γ.Σ, και εποπτεύει την εφαρμογή τους.
- ✓ Καταρτίζει τον Ισολογισμό και τον Απολογισμό και συντάσσει πρόγραμμα εργασιών του επομένου έτους.
- ✓ Αποφασίζει για την εγγραφή νέων μελών και την διαγραφή μελών σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού και του Νόμου
- ✓ Αποφασίζει για τα τρέχοντα έξοδα της διοίκησης και λειτουργίας του Κοι.Σ.Π.Ε.
- ✓ Αποφασίζει για την αγορά ή την πώληση μηχανημάτων, εργαλείων, σκευών και λοιπών κινητών περιουσιακών στοιχείων και πάντως αναλώσιμου αγαθού.
- ✓ Προσλαμβάνει και απολύει το προσωπικό του Κοι.Σ.Π.Ε.
- ✓ Ασκει την πειθαρχική εξουσία, όταν παρίσταται λόγος για λήψη πειθαρχικών ποινών
- ✓ Υπογράφει όλα τα έγγραφα του Κοι.Σ.Π.Ε. που απευθύνονται στις δημόσιες αρχές ή σε τρίτους και δέχεται όλα τα έγγραφα που απευθύνονται ή κοινοποιούνται στον Κοι.Σ.Π.Ε.

Βιβλία Κοι.Σ.Π.Ε.

Οι Κοι.Σ.Π.Ε. πρέπει να τηρούν τα εξής βιβλία:

- i.** Βιβλίο εσόδων - εξόδων, νόμιμα θεωρημένο από την αρμόδια φορολογική αρχή.
- ii.** Ημερολόγιο, βιβλίο απογραφής κινητής και ακίνητης περιουσίας
- iii.** Βιβλίο πρακτικών Δ.Σ.
- iv.** Βιβλίο πρακτικών Ε.Σ.
- v.** Βιβλίο πρακτικών Γ.Σ.

Στα βιβλία από (iii) έως (v) καταχωρούνται τα πρακτικά των αντιστοιχών οργάνων

- vi.** Βιβλίο Μητρώου Μελών , στο οποίο καταχωρούνται με χρονολογική σειρά η ημερομηνία εγγραφής, τα στοιχεία ταυτότητας του μέλους, ο αριθμός των συνεταιριστικών μερίδων και η αξία τους, η εισφορά νέων μελών και η χρονολογία τυχόν αποχώρησης ή διαγραφής των μελών

Τα βιβλία πρακτικών Δ.Σ, Ε.Σ, Γ.Σ. και το βιβλίο μητρώου μελών θεωρούνται πριν από τη χρήση τους από το ειρηνοδικείο της περιφέρειας στην οποία εδρεύουν οι Κοι.Σ.Π.Ε.

3.3.4 Εποπτικό Συμβούλιο – Αρμοδιότητες

- ✓ Το Εποπτικό Συμβούλιο αποτελείται από τρία (3) μέλη που εκλέγονται από τη Γ.Σ.
- ✓ Το ίδιο μέλος δεν μπορεί να μετέχει στο Ε.Σ. και στο Δ.Σ.
- ✓ Μέλη των Κοι.Σ.Π.Ε. της 1ης κατηγορίας δεν μετέχουν στο Ε.Σ.

- ✓ Τα μέλη του Ε.Σ. και του Δ.Σ. δεν επιτρέπεται να έχουν μεταξύ τους συγγένεια μέχρι δεύτερο βαθμό ή να είναι σύζυγοι.
- ✓ Αν τα μέλη είναι λιγότερα από 20 δεν απαιτείται η εκλογή Ε.Σ., εκτός αν ορίζει διαφορετικά το καταστατικό
- ✓ Μείωση των μελών κάτω των 50 δεν θίγει τη σύνθεση και τη λειτουργία του Ε.Σ. μέχρι τη λήξη της θητείας του

Αρμοδιότητες του Εποπτικού Συμβουλίου (Ε.Σ.)

- ✓ Ελέγχει τις πράξεις του Δ.Σ. καθώς και την τήρηση των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- ✓ Το Ε.Σ. έχει δικαίωμα και υποχρέωση να λαμβάνει γνώση οποιουδήποτε βιβλίου, εγγράφου ή στοιχείων του Κοι.Σ.Π.Ε.
- ✓ να διενεργεί λογιστικό και διαχειριστικό έλεγχο και να παρακολουθεί την πορεία του Κοι.Σ.Π.Ε. Για τον σκοπό αυτό δικαιούται να διορίσει ειδικό Σύμβουλο ή Εμπειρογνώμονα.
- ✓ Σε περίπτωση διαπίστωσης παραβάσεων, το Ε.Σ. υποχρεούται να υποδείξει εγγράφως την επανόρθωσή τους και να ζητήσει εκτάκτως από το Δ.Σ. τη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης.

3.3.5 Πόροι των Κοι.Σ.Π.Ε

Οι πόροι των Κοι.Σ.Π.Ε προέρχονται από:

- Επιχορήγηση από τον Τακτικό Κρατικό Προϋπολογισμό ή το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, αποκλειστικά για συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα από την Ε.Ε. ή Διεθνείς Οργανισμούς
- Χρηματοδότηση από εθνικούς οργανισμούς, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, αναπτυξιακά προγράμματα καθώς και από προγράμματα και πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών
- Έσοδα από την άσκηση των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων
- Εκμετάλλευση των παραχωρημένων -κατά χρήση- περιουσιακών στοιχείων και υποδομών Κρατικών φορέων, Οργανισμών, Εκκλησίας ή Οργανισμών της Αυτοδιοίκησης
- Προγραμματικές συμβάσεις με Εθνικούς και Διεθνείς Οργανισμούς και Οργανισμούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Κληροδοτήματα, δωρεές και παραχωρήσεις της χρήσης περιουσιακών στοιχείων είτε προς εγκατάσταση των δραστηριοτήτων του Κοι.Σ.Π.Ε είτε προς επιχειρηματική αξιοποίηση αυτών
- Δωρεές και χορηγίες φυσικών ή νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, ιδρυμάτων ή άλλων συλλογικοτήτων με νομική προσωπικότητα
- Έσοδα από την εκμετάλλευση περιουσιακών του στοιχείων

3.3.6 Κεφάλαια των Κοι.Σ.Π.Ε.

Το κεφάλαιο των Κοι.Σ.Π.Ε. απαρτίζεται από:

1. Τις συνεταιριστικές μερίδες: Συνεταιριστική μερίδα είναι το ελάχιστο χρηματικό ποσό με το οποίο κάθε μέλος συμμετέχει στο κεφάλαιο του συνεταιρισμού και εκφράζει το σύνολο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τη συμμετοχή. Ουσιαστικά οι υποχρεωτικές συνεταιριστικές μερίδες (δηλ. η υποχρεωτική αγορά μια τουλάχιστον συνεταιριστικής μερίδας από το κάθε μέλος Κοι.Σ.Π.Ε) αποτελούν τα πρώτα έσοδα του Κοι.Σ.Π.Ε. Η δημιουργία ενός συνεταιριστικού κεφαλαίου κυμαίνεται ανάλογα με τον αριθμό των μελών και το ύψος των προαιρετικών συνεταιριστικών μερίδων.

Για τις συνεταιριστικές μερίδες ισχύουν τα εξής:

α) Κάθε μέλος εγγράφεται στον Κοι.Σ.Π.Ε με μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα που καθορίζεται στο καταστατικό

β) Εάν το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά η εισφορά της συνεταιριστικής μερίδας γίνεται εντός ενός (1) μήνα από την καταχώρηση του συνεταιρισμού ή την εγγραφή του μέλους.

γ) Η συνεταιριστική μερίδα είναι αδιαίρετη και ίση για όλα τα μέλη του Κοι.Σ.Π.Ε .

δ) Το καταστατικό μπορεί να επιτρέπει την απόκτηση από κάθε μέλος έως πέντε (5) προαιρετικών συνεταιριστικών μερίδων εκτός από την υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα. Τα ΝΠΔΔ και τα ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα μπορούν να αποκτήσουν απεριόριστο αριθμό προαιρετικών μερίδων. Η αξία κάθε προαιρετικής μερίδας είναι ίση με την αξία της υποχρεωτικής, και καταβάλλεται από τα μέλη μετά την ημερομηνία που θα δηλώσουν εγγράφως προς το Διοικητικό Συμβούλιο ότι επιθυμούν την απόκτηση προαιρετικών μερίδων και σε κάθε περίπτωση μέσα σε έναν (1) μήνα από την ημερομηνία που το Διοικητικό Συμβούλιο αποδεχθεί το σχετικό αίτημά τους.

ε) Η μεταβίβαση υποχρεωτικής συνεταιριστικής μερίδας σε τρίτο πρόσωπο γίνεται εγγράφως ύστερα από συναίνεση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία είναι υποχρεωτική, εφόσον στο πρόσωπο του τρίτου συντρέχουν οι όροι που απαιτούνται για την είσοδό του ως μέλους.

στ) Οι προαιρετικές συνεταιριστικές μερίδες μπορούν να μεταβιβάζονται ελεύθερα, χωρίς προηγούμενη άδεια του Διοικητικού Συμβουλίου, σε άλλο μέλος του Κοι.Σ.Π.Ε.

ζ) Δεν υπόκεινται σε κατάσχεση για χρέη των συνεταιριών προς τρίτους η συνεταιριστική μερίδα και τα προϊόντα της παραγωγής των μελών από την παράδοσή τους στο συνεταιρισμό για πώληση ή διάθεση στην αγορά αυτούσια ή μετά από μεταποίηση ή επεξεργασία. Επίσης, δεν επιτρέπεται η κατάσχεση εις χείρας του συνεταιρισμού ως τρίτου χρημάτων, που έχουν ληφθεί από πιστωτικά ιδρύματα ως δάνειο για λογαριασμό μέλους του και απαιτήσεων για παροχές σε είδος του Κοι.Σ.Π.Ε προς τα μέλη του.

η) Η ιδιότητα του συνεταιριστή που τεκμηριώνεται με την κατοχή συνεταιριστικής μερίδας δεν κληρονομείται ούτε κληροδοτείται. Στους κληρονόμους αποδίδεται η συνεταιριστική μερίδα.

- 2. Το τακτικό αποθεματικό** σχηματίζεται από την παρακράτηση τουλάχιστον το ενός εικοστό (1/20) των καθαρών κερδών κάθε χρήσης μετά από σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μελών του Κοι.Σ.Π.Ε. Η συγκεκριμένη παρακράτηση δεν είναι υποχρεωτική όταν το ύψος αυτού έχει εξισωθεί με την συνολική αξία των συνεταιριστικών μεριδίων. Επιπλέον της πιο πάνω παρακράτησης στο τακτικό αποθεματικό περιέρχεται και κάθε άλλο έσοδο για το οποίο δεν υπάρχει ειδική πρόβλεψη.
- 3. Το έκτακτο αποθεματικό:** είναι το κεφάλαιο που δημιουργείται με σκοπό να βοηθήσει τον Κοι.Σ.Π.Ε. στην ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών σχεδίων. Για το σχηματισμό του παρακρατείται ποσοστό των καθαρών κερδών μιας χρήσης, μετά από σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και χρησιμοποιείται κατά βάση για τη χρηματοδότηση επενδύσεων και εργασιών του Κοι.Σ.Π.Ε. κατά τις επόμενες χρήσεις.
- 4. Τα ειδικά αποθεματικά** σχηματίζονται από:
- α) Την εισφορά νέων μελών ανάλογη προς την καθαρή περιουσία του Κοι.Σ.Π.Ε.
β) Από τυχόν εισφορές μελών αξίας μεγαλύτερης από την αξία της/των συνεταιριστικής/κών μεριδίων που επιθυμούν να αποκτήσουν.
Τα ανωτέρω ποσά χρησιμοποιούνται για την κάλυψη τυχών ζημιών του Κοι.Σ.Π.Ε.
γ) Από τα καθαρά προς διανομή κέρδη κάθε χρήσης που αναλογούν σε μέλη του Συνεταιρισμού εφόσον τα μέλη αυτά με υπεύθυνη δήλωσή τους ή με απόφαση του διοικούντος οργάνου τους, προς το Διοικητικό Συμβούλιο του Κοι.Σ.Π.Ε, δηλώσουν πως δεν επιθυμούν να εισπράξουν το ποσό που τους αναλογεί. Το ποσό αυτό χρησιμοποιείται όταν το αποθεματικό είναι ανεπαρκές για την κάλυψη ζημιών του Κοι.Σ.Π.Ε. και κυρίως για την απαλλαγή από έκτακτη εισφορά των συγκεκριμένων μελών που δεν εισέπραξαν τα διανεμηθέντα κέρδη
δ) Οι επιχορηγήσεις από τον Τακτικό Κρατικό Προϋπολογισμό, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, τα Αναπτυξιακά Προγράμματα, την Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και τα έσοδα από χαριστική αιτία, εφόσον ο σκοπός τους δεν ορίζεται ειδικά. Το ποσό αυτό προορίζεται για την κάλυψη προγραμμάτων, εργασιών, των δαπανών και των αναγκών του Κοι.Σ.Π.Ε.
Σε περίπτωση διάλυσης του Συνεταιρισμού, και μετά την εκκαθάριση, τα ειδικά αποθεματικά δε διανέμεται εξίσου στα μέλη του αλλά διατίθεται για παρεμφερείς σκοπούς Εκτός από τα αποθεματικά που αναφέρονται παραπάνω (παρ. 12 του άρθρου 12, του Ν. 2716/1999) και προβλέπονται από το καταστατικό, η Γενική Συνέλευση μπορεί να αποφασίζει για το σχηματισμό εκτάκτων και ειδικών αποθεματικών.
- 5.** Οι νεοσύστατοι Κοι.Σ.Π.Ε και για περίοδο ενός (1) έτους από την επίσημη έναρξη δραστηριότητάς τους, επιχορηγούνται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας, με το ποσό των έξι χιλιάδων ευρώ (6.000,00 €) (Υ.Α Γ3α,β/Γ.Π.οικ.83874/2020). Η αιτιολόγηση της επιλεξιμότητας της δαπάνης αφορά στο μισθολογικό κόστος του προσωπικού που θα απασχοληθεί για την προετοιμασία και την υποστήριξη των υποψηφίων εργαζομένων ή/και εργαζομένων με λίγες ώρες απασχόλησης. Με αυτό το αρχικό κεφάλαιο θα καλυφθούν τα λειτουργικά έξοδα και το κόστος ίδρυσης προκειμένου να ξεκινήσει η επιχειρηματική δραστηριότητα που θα του

επιφέρει έσοδα τα οποία θα καταστήσουν τον Κοι.Σ.Π.Ε. αφενός λειτουργικό, αφετέρου βιώσιμο.

4. Προϋποθέσεις για την Ίδρυση ενός Κοι.Σ.Π.Ε.

Όπως προαναφέραμε (βλ. ενότητα 2.2 του παρόντος οδηγού) σε κάθε Τομέα Ψυχικής Υγείας Αττικής και Θεσσαλονίκης συστήνεται και λειτουργεί **αποκλειστικά** ένας Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης. Στους υπόλοιπους Τομείς Ψυχικής Υγείας που περιλαμβάνουν περισσότερες από μία Περιφερειακές Ενότητες του [άρθρου 3 του νόμου 3852/2010](#) (ΦΕΚ 87/Α/2010), δύναται να συστήνεται και να λειτουργεί ένας Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης ανά Περιφερειακή Ενότητα. Συνεπώς, **αρχική προϋπόθεση** για την ίδρυση ενός Κοι.Σ.Π.Ε. στην περιοχή αναφοράς είναι να τηρούνται τα ανωτέρω.

Επόμενη αλλά πολύ βασική προϋπόθεση για να αρχίσει η διαδικασία δημιουργίας ενός Κοι.Σ.Π.Ε. είναι η ενεργοποίηση ενός **αρχικού πυρήνα ατόμων** που πιθανώς θα συμμετάσχουν στον μελλοντικό Κοι.Σ.Π.Ε. Στον αρχικό αυτό πυρήνα θα πρέπει να συμμετέχουν τα πλέον ευαίσθητοποιημένα και ενεργά άτομα και προσωπικότητες και από τις τρεις κατηγορίες μελών εργαζόμενοι στο χώρο της ψυχικής υγείας, επαγγελματίες ψυχικής υγείας, ψυχικά ασθενείς, φυσικά και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού και δημόσιου δικαίου) ώστε να διαφανεί όλο το εύρος των δυνατοτήτων ανάπτυξης ενός τέτοιου συνεταιρισμού. Αυτά τα άτομα θα αναλάβουν την κινητοποίηση και των υπολοίπων υποψηφίων μελών για τη συγκρότηση του συνεταιρισμού. Παράλληλα, θα παρουσιαστούν οι διάφορες ιδέες, θα διαμορφωθούν οι διάφορες δυναμικές και θα διερευνηθούν, σε ένα πρώτο στάδιο, οι πιθανότητες, οι δυσκολίες και οι δυνατότητες δημιουργίας και ανάπτυξης ενός Κοι.Σ.Π.Ε. στην περιοχή αναφοράς.

Στην επόμενη ενότητα παρουσιάζονται αναλυτικά τα στάδια ίδρυσης ενός Κοι.Σ.Π.Ε.

5. Στάδια για την Ίδρυση ενός Κοι.Σ.Π.Ε.

5.1 Γενικά

Η σύσταση των Κοι.Σ.Π.Ε. ρυθμίζεται από τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν.1667/1986 χωρίς τον περιορισμό για υπογραφή του καταστατικού από εκατό τουλάχιστον πρόσωπα αν πρόκειται για καταναλωτικό συνεταιρισμό.

Πέρα από την καταχώρηση του καταστατικού στο οικείο μητρώο συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου της έδρας του υπό σύσταση Κοι.Σ.Π.Ε, απαιτείται και άδεια σκοπιμότητας, η οποία χορηγείται από τον Υπουργό Υγείας μετά από εξέταση του προτεινόμενου καταστατικού και αφού ληφθούν υπόψη οι δυνατότητες των Μονάδων Ψυχικής Υγείας, τα αναπτυξιακά δεδομένα της περιοχής δράσης και η γνώμη του Τομέα Ψυχικής Υγείας. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις των παρ. 4 έως 8 του άρθρου 1 του Ν.1667/1986, εκτός από τα εδάφια δ' και ε' της παρ. 4 (άρθρο 8 παρ. 3 του Ν. 4542/2018). Για την χορήγηση άδειας σκοπιμότητας απαιτούνται:

- (i) κατάρτιση σχεδίου καταστατικού
- (ii) εκπόνηση επιχειρηματικού σχεδίου

Τα ανωτέρω μαζί με την εγγραφή στο Γενικό Μητρώο Επιχειρήσεων αποτελούν τις τυπικές διαδικασίες και υποχρεώσεις για την ίδρυση ενός Κοι.Σ.Π.Ε.

Στις ουσιαστικές ενέργειες σχεδιασμού ανήκουν τόσο η κινητοποίηση και ενημέρωση των πιθανών εταίρων της κοινωνικής επιχείρησης για τη δημιουργία του αρχικού πυρήνα της και την προσέλκυση και άλλων ατόμων ή φορέων που πιθανόν ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν, όσο και η προπαρασκευή διαφόρων επιχειρηματικών εργαλείων, όπως είναι η επιλογή οικονομικής δραστηριότητας, η έρευνα αγοράς, η οργάνωση της παραγωγικής διαδικασίας η επιλογή των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού κ.λ.π.

Τα στάδια λοιπόν για την ίδρυση ενός Κοι.Σ.Π.Ε. έχουν ως κάτωθι.

5.2 Συγκρότηση Ιδρυτικής Ομάδας

Όπως είδαμε παραπάνω (ενότητα 4), μία βασική προϋπόθεση για την σύσταση ενός Κοι.Σ.Π.Ε. είναι η δημιουργία **ενός αρχικού πυρήνα ατόμων**, εφεξής **ιδρυτική ομάδα**. Τα άτομα αυτά θα πρέπει να είναι ευαισθητοποιημένα προς την κατεύθυνση της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας αλλά και ιδιαίτερος ενεργά προκειμένου να δρομολογήσουν επιτυχώς τις όποιες ενέργειες για την σύσταση του Κοι.Σ.Π.Ε. Τέτοιου είδους προσωπικότητες είναι άτομα που :

- ✓ Έχουν ασκήσει Διοίκηση σε φορείς της Κ.Α.Λ.Ο,
- ✓ Είναι ενεργά μέλη Κοινωνικών Επιχειρήσεων,
- ✓ Το επιστημονικό τους πεδίο είναι σε ακολουθία με το αντικείμενο μελέτης,
- ✓ Έχουν γνώση της ελληνικής νομοθεσίας σχετικά με την κοινωνική επιχειρηματικότητα.
- ✓ Είναι στελέχη ψυχικής υγείας,

Ο ρόλος της ιδρυτικής ομάδας είναι :

- η ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και κινητοποίηση προσώπων και φορέων για τη συμμετοχή τους στον υπό σύσταση Κοι.Σ.Π.Ε. (βλ. ενότητα 5.5)
- η επιλογή της οικονομικής δραστηριότητας (βλ. ενότητα 5.3)
- η ανάλυση του κλάδου και της αγοράς (βλ. ενότητα 5.3)
- ο σχεδιασμός του προγράμματος παραγωγής και εργασίας (βλ. ενότητα 5.4)
- η εκτίμηση του συνεταιριστικού κεφαλαίου (βλ. ενότητα 5.6)
- η υποστήριξη της υλοποίησης συναντήσεων για την οργάνωση και σύσταση προσωρινής διοικούσας επιτροπής του Κοι.Σ.Π.Ε. (βλ. ενότητα 5.7)
- η δημιουργία σχεδίου συστατικής πράξης ίδρυσης και εκλογής προσωρινής διοικούσας επιτροπής του Κοι.Σ.Π.Ε.
- η εκπόνηση επιχειρηματικού σχεδίου (βλ. ενότητα 5.8)
- η κατάρτιση σχεδίου καταστατικού του Κοι.Σ.Π.Ε. (βλ. ενότητα 5.9)
- η αναζήτηση άμεσα τρόπου για την υλοποίηση της διαδικασίας σύστασης με την χρηματοδοτική υποστήριξη συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων.
- η επίλυση όλα τα ειδικά προβλήματα που δύναται να ανακύψουν κατά την υλοποίηση της ενέργειας.

Για τη διευκόλυνση του έργου της, σε μια επόμενη αλλά σύντομη φάση, είναι αναγκαία η νομιμοποίηση της με απόφαση της διοίκησης των Νοσοκομείων, για συμμετοχή εργαζομένων και ασθενών στις σχετικές διεργασίες καθώς και ανάλογη απόφαση πιθανών φορέων της κοινότητας (π.χ. ΟΤΑ, Επιμελητήριο, Αναπτυξιακές Εταιρείες κ.α.) που συμμετέχουν στον αρχικό πυρήνα.

5.3 Επιλογή Οικονομικής Δραστηριότητας – Ανάλυση του Κλάδου της Αγοράς

Η οικονομική δραστηριότητα αποτελεί ένα από τα συστατικά στοιχεία που διαφοροποιούν τις κοινωνικές επιχειρήσεις από άλλες επιχειρήσεις του ιδιωτικού κερδοσκοπικού τομέα, της κοινωνικής/αλληλέγγυας οικονομίας (π.χ. συνεταιρισμός) ή άλλες δράσεις κοινωνικής αλληλεγγύης. Συνεπώς οι επιλέξιμες οικονομικές δραστηριότητες θα πρέπει να φέρουν τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

- 1) Να είναι έντασης εργασίας και όχι κεφαλαίου οι οποίες δεν απαιτούν την υλοποίηση επενδύσεων υψηλού κόστους και στηρίζονται σε πολύ μεγάλο βαθμό στην αξιοποίηση του παραγωγικού συντελεστή της εργασίας. Ο λόγος που προτείνονται οικονομικές δραστηριότητες έντασης εργασίας σχετίζεται άμεσα με το γεγονός ότι βασικός στόχος του Κοινωνικού Συνεταιρισμού Περιορισμένης Ευθύνης είναι η ένταξη των μελών του και μέρους των απασχολούμενων στην κοινωνία και η οικονομική τους αποκατάσταση.
- 2) Να μπορούν εύκολα να διεισδύσουν στην αγορά και κατ' επέκταση να εδραιωθούν σχετικά εύκολα και γρήγορα και να έχουν μειωμένο επιχειρηματικό ρίσκο. Παράλληλα, θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν περισσότερο ελέγξιμες από το προσωπικό έτσι ώστε να ελαχιστοποιούνται όσο το δυνατόν αρνητικές επιδράσεις εξωγενών παραγόντων που

θα μπορούσαν να δημιουργήσουν προβλήματα στην λειτουργία αλλά και στην ανάπτυξη του Κοι.Σ.Π.Ε.

- 3) Να ανταποκρίνονται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και δεξιότητες των ατόμων που θα εργαστούν στον Κοι.Σ.Π.Ε. και στην ουσία να αποτελέσουν ένα ασφαλές όχημα για την οικονομική του επανένταξη και την οριστική απαλλαγή από τον κοινωνικό στιγματισμό. Για τον λόγο αυτό, κρίνεται σκόπιμο να επιλεγούν δραστηριότητες που χαρακτηρίζονται από χαμηλό βαθμό επικινδυνότητας, δεν είναι ιδιαίτερα επίπονες, να είναι δημιουργικές αλλά ταυτόχρονα δομημένες σε απλά, τυποποιημένα και ολοκληρωμένα τμήματα, ώστε να αυξάνουν μεν το επίπεδο της ατομικής ευθύνης, χωρίς όμως να δημιουργούν άγχος και πίεση

Τομείς στους οποίους κυρίως δραστηριοποιούνται οι Κοι.Σ.Π.Ε. αναφέρονται στην ενότητα 3.3 του παρόντος οδηγού.

Για την επιλογή των οικονομικών δραστηριοτήτων που θα αναπτύξει ο Κοι.Σ.Π.Ε, η ιδρυτική ομάδα θα πρέπει να προβεί σε έρευνα αγοράς και να αποτιμήσει:

- Την υπάρχουσα κατάσταση και τάσεις της αγοράς: Ανάλυση του κλάδου που επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί ο Κοι.Σ.Π.Ε. με αναφορά στη δομή, στο μέγεθος και στη διάρθρωσή του. Προσδιορισμός κυριότερων εξωγενών παραγόντων που επηρεάζουν την αγορά, των κύριων προβλέψεων για μεσοπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα (3-5 χρόνια) αλλά και των πιθανών εμποδίων εισόδου στον κλάδο δραστηριοποίησης.
- Τον Ανταγωνισμό: έρευνα των στοιχείων που αφορούν στον αριθμό και τα χαρακτηριστικά των ανταγωνιστικών στην αγορά δραστηριοποίησης του Κοι.Σ.Π.Ε. (π.χ. μέγεθος, μερίδια αγοράς, χαρακτηριστικά των προϊόντων/υπηρεσιών τους, τοποθεσία). Καθορισμός των στοιχείων του προϊόντος/υπηρεσίας που θα οδηγήσουν στην απόκτηση πλεονεκτήματος έναντι του ανταγωνισμού (πχ. πρωτοπορία στην ποιότητα, στην τιμή, στη διαφοροποίηση, σε συνδυασμό των ανωτέρω, κ.λπ.) και αιτιολόγηση της θέσης που αναμένεται να έχουν τα προϊόντα/υπηρεσίες στη αγορά σε σχέση με τον ανταγωνισμό.
- Πελάτες: Προσδιορισμός των πληθυσμιακών ομάδων που εκτιμάται ότι θα αποτελέσουν την πελατειακή βάση της κοινωνικής επιχείρησης και των χαρακτηριστικών της (π.χ. ηλικιακό και εισοδηματικό προφίλ, αν είναι κοινωνικά ευαισθητοποιημένοι, αν πρόκειται για επιχειρήσεις τον κλάδο δραστηριοποίησής τους, κ.λπ.).

Έτσι, με βάση τις ποσοτικές και ποιοτικές εκτιμήσεις για τα δεδομένα που παρέχει η αγορά, πραγματοποιούνται και οι ανάλογες προβλέψεις των πωλήσεων των προϊόντων και των υπηρεσιών, που σχεδιάζει ο Κοι.Σ.Π.Ε. καθώς και των εσόδων, που θα εξασφαλιστούν από τις πωλήσεις αυτές. Δηλαδή, μέσα από την έρευνα αγοράς, διαφαίνονται οι δυνατότητες και οι προοπτικές οικονομικής βιωσιμότητας του παραγωγικού σχήματος του Κοι.Σ.Π.Ε. από τη πλευρά της αγοράς.

5.4 Σχεδιασμός Προγράμματος Παραγωγής και Εργασίας

Εφόσον επιλεγούν οι οικονομικές δραστηριότητες που πρόκειται να αναπτύξει ο Κοι.Σ.Π.Ε. και καθοριστεί το μέγεθος τους, η ομάδα σύστασης θα πρέπει να προβεί στις παρακάτω ενέργειες ώστε να διαπιστώσει τη δυνατότητα υλοποίησής τους:

- Να καταγράψει τη μέθοδο παραγωγής των προϊόντων ή του τρόπου παροχής των υπηρεσιών που αφορούν σε καθεμία από τις επιλέξιμες δραστηριότητες
- Να προσδιορίσει πρώτες ύλες, προμηθευτές και λοιπούς παρόχους, πολιτική αποθεμάτων πρώτων υλών και ετοιμών προϊόντων.
- Να προδιαγράψει τους χώρους λειτουργίας/ εξοπλισμό και τυχόν ειδικές προδιαγραφές που πρέπει να πληρούνται για την ομαλή άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- Να ερευνήσει (στηριζόμενη στη §17 του άρθρου 12 του Ν. 2716/1999 και της εγκυκλίου του Υπουργείου Υγείας Γ3α,β/οικ55684/17-07-2018 με θέμα: «Παραχώρηση ακινήτων Δημοσίου Τομέα προς Κοι.Σ.Π.Ε. του Ν. 2716/99») κατά πόσο Νομικά Πρόσωπα, που ανήκουν στο Δημόσιο και τον ευρύτερο Δημόσιο τομέα πρόκειται ή δύναται να παραχωρήσουν κινητά ή/και ακίνητα περιουσιακά στοιχεία τόσο για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων όσο και για τη στέγαση των διοικητικών υπηρεσιών του Κοι.Σ.Π.Ε. (έδρα Κοι.Σ.Π.Ε.)
- Να εκτιμήσει το απαιτούμενο απασχολούμενο προσωπικό για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων
- Να ελέγξει εάν απαιτούνται άδειες (π.χ. εγκατάστασης & λειτουργίας) και να καταγράψει τις προϋποθέσεις, τις απαιτήσεις αλλά και το χρονικό διάστημα για την έκδοσή τους
- Να καταγράψει απαιτήσεις σε στοιχεία διασφάλισης ποιότητας στην παραγωγική διαδικασία και θέματα τυχόν πιστοποιήσεων
- Να εκτιμήσει το κόστος υλοποίησης των επιλέξιμων δραστηριοτήτων, ώστε σε συνδυασμό με την εκτίμηση του συνεταιριστικού κεφαλαίου (βλ. ενότητα 5.5) αλλά και των προβλέψεων των πωλήσεων των προϊόντων και υπηρεσιών, να διαφανεί η οικονομική βιωσιμότητα του εγχειρήματος

5.5 Εκτίμηση Συνεταιριστικού Κεφαλαίου

Η εκτίμηση του εν δυνάμει συνεταιριστικού κεφαλαίου αποτελεί βασική παράμετρο αφενός μεν για τη βιωσιμότητα του υπό σύσταση Κοι.Σ.Π.Ε. αφετέρου δε για την εκτίμηση των αναγκών χρηματοδότησης.

Το συνεταιρικό κεφάλαιο απαρτίζεται από τις συνεταιριστικές μερίδες που έχουν τα μέλη του Κοι.Σ.Π.Ε. και περιλαμβάνει τόσο τις υποχρεωτικές, όσο και αυτές που είναι προαιρετικές (βλ. ενότητα 3.4.6 του παρόντος οδηγού).

Ο αριθμός και η ονομαστική αξία της συνεταιρικής μερίδας θα πρέπει να ορισθούν, με βάση την επιδίωξη για ένταξη στον Κοι.Σ.Π.Ε. του μέγιστου δυνατού αριθμού ψυχικά ασθενών συνεταιρών, άρα θα πρέπει η τιμή της μερίδας να είναι χαμηλή. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει

να δοθεί στην προσπάθεια διάθεσης μεγάλου αριθμού προαιρετικών μερίδων σε ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ (μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα) ως συμπληρωματική πηγή χρηματοδότησης.

Επιπλέον, ο νεοσύστατος Κοι.Σ.Π.Ε. και για περίοδο ενός (1) έτους από την επίσημη έναρξη δραστηριότητάς τους, επιχορηγείται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας, με το ποσό των έξι χιλιάδων ευρώ (6.000,00 €). Με αυτό το αρχικό κεφάλαιο θα καλυφθούν τα λειτουργικά έξοδα και το κόστος ίδρυσης προκειμένου να ξεκινήσει η επιχειρηματική δραστηριότητα που θα του επιφέρει έσοδα τα οποία θα καταστήσουν τον Κοι.Σ.Π.Ε. αφενός λειτουργικό, αφετέρου βιώσιμο.

5.6 Φάση Ενημέρωσης και Κινητοποίησης για την Σύσταση Κοι.Σ.Π.Ε.

Μετά από τις παραπάνω εκτιμήσεις, η ιδρυτική ομάδα έχει στα χέρια της μια ολοκληρωμένη εικόνα για το μέγεθος του υπό σύσταση Κοι.Σ.Π.Ε. αλλά και την πορεία του όλου εγχειρήματος, και συνεπώς είναι η κατάλληλη στιγμή να ξεκινήσουν οι απαραίτητες, ενέργειες ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης και κινητοποίησης ατόμων ή και φορέων. Αυτό είναι απαραίτητο για να μπορέσει να διευρυνθεί ο αρχικός πυρήνας και να συσταθεί κανονικά ο Κοι.Σ.Π.Ε. Σε αυτό το σημείο να επισημάνουμε ότι μια ακόμη βασική προϋπόθεση για την έναρξη της κινητοποίησης είναι η πλήρης κατανόηση, από την ίδια την ιδρυτική ομάδα, του νομοθετικού πλαισίου των Κοι.Σ.Π.Ε, έτσι ώστε να γίνει σαφές και από τους αποδέκτες της ενημέρωσης, τόσο το πλαίσιο δημιουργίας και λειτουργίας ενός Κοι.Σ.Π.Ε. (δηλαδή οι όροι και οι προϋποθέσεις που θέτει το νομικό πλαίσιο), όσο και οι διαφορές με το προϋπάρχον νομοθετικό πλαίσιο (αστικοί-αγροτικοί συνεταιρισμοί), και κατ' επέκταση τα πλεονεκτήματα των διατάξεων του νόμου για τους Κοι.Σ.Π.Ε.

Στο στάδιο αυτό, στόχος της ενημέρωσης / κινητοποίησης είναι η αναζήτηση και ο εντοπισμός ατόμων και φορέων, που πιθανώς να ενδιαφέρονται να συμμετέχουν ως:

Α) **Μέλη** δηλαδή συνέταιροι του μελλοντικού Κοι.Σ.Π.Ε: Ένας Κοι.Σ.Π.Ε. αποτελεί κατ' αρχήν μια εταιρική σχέση και επομένως, έχει ανάγκη μιας ικανοποιητικής βάσης μελών-συνεταιριστών. Η εταιρική αυτή σχέση έχει ιδιαίτερη και ξεχωριστή μορφή σε σύγκριση με τις άλλες θεσμοθετημένες συνεταιριστικές μορφές (αστικοί ή αγροτικοί συνεταιρισμοί). Συγκεκριμένα, διέπεται από το Ν. 2716/99, ο οποίος καθορίζει ρητά τρεις κατηγορίες μελών (βλ. ενότητα 3.1):

- **Τους ψυχικά ασθενείς:** Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει όλους τους ψυχικά ασθενείς άνω των 15 ετών ανεξάρτητα της διαγνωστικής κατηγορίας, του σταδίου της νόσου, της ικανότητάς τους για δικαιοπραξία, και της διαμονής τους (προσωπική κατοικία, ψυχιατρικό νοσοκομείο, ξενώνας ή οικότροφείο) (βλ. § 4.α του αρ. 12). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι ψυχικά ασθενείς αποτελούν όχι μόνο τους άμεσα εμπλεκόμενους, αλλά και τη βασική κατηγορία μελών του Κοι.Σ.Π.Ε, εφόσον ο αριθμός των μελών που είναι ψυχικά ασθενείς δεν μπορεί να αντιπροσωπεύει λιγότερο από το 35% του συνόλου των μελών ενός Κοι.Σ.Π.Ε.

- Τους επαγγελματίες ψυχικής υγείας: Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει όλους όσους εργάζονται στο χώρο της ψυχικής υγείας, τόσο τους ιδιώτες όσο και αυτούς που εργάζονται στο δημόσιο τομέα (δημόσιοι υπάλληλοι, ψυχίατροι, ψυχολόγοι, εργοθεραπευτές, νοσηλευτές του κλάδου Ε.Σ.Υ.) (βλ. § 4.β του άρθρου 12).
- Άλλα φυσικά ή και νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου: Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (π.χ. δήμοι, κοινότητες), Νοσοκομεία του ΕΣΥ (π.χ. ψυχιατρικά, γενικά νομαρχιακά, πανεπιστημιακά), ΝΠΙΔ που έχουν αναπτύξει Μονάδες Ψυχικής Υγείας και υπάγονται στον Τομέα Ψυχικής Υγείας, άλλα φυσικά πρόσωπα (π.χ. ιδιώτες, άνεργοι και άτομα που υπάγονται σε ειδικές κοινωνικές ομάδες, κτλ.), άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου (π.χ. δημόσιες επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, επιχειρηματίες της περιοχής, κτλ.), άλλοι φορείς της κοινότητας (βλ. § 4.γ του άρθρου 12).

Στο πλαίσιο αυτό, οι ενέργειες ευαισθητοποίησης θα πρέπει να προσανατολισθούν και στις τρεις αυτές κατηγορίες μελών.

Β) **Εργαζόμενοι** του μελλοντικού Κοι.Σ.Π.Ε: Ως μονάδα με παραγωγική ή άλλου είδους οικονομική δραστηριότητα, ο Κοι.Σ.Π.Ε. χρειάζεται το απαραίτητο ανθρώπινο δυναμικό, που θα απασχοληθεί τόσο με την καθαυτή παραγωγική ή άλλη δραστηριότητα του Κοι.Σ.Π.Ε. (εργατικό δυναμικό) αλλά και με την διοικητική υποστήριξη του (διοικητικά και υπαλληλικά στελέχη). Επίσης, ο Κοι.Σ.Π.Ε. ως αποκαταστασιακή μονάδα ψυχικά ασθενών έχει ανάγκη υποστήριξης των ίδιων των ψυχικά ασθενών που απασχολούνται στον Κοι.Σ.Π.Ε. και επομένως, είναι απαραίτητη η παρουσία επαγγελματιών ψυχικής υγείας (ψυχολόγων, εργοθεραπευτών κτλ.), που θα υποστηρίζουν τη συμμετοχή των ψυχικά ασθενών στην εργασιακή διαδικασία.

Γ) **Συνεργάτες** του μελλοντικού Κοι.Σ.Π.Ε: τόσο στην παραγωγή, όσο και στη διάθεση της παραγωγής (αγοραστές): Για να μπορέσει να αναπτύξει βιώσιμη οικονομική δραστηριότητα ο Κοι.Σ.Π.Ε. χρειάζεται επίσης να αναπτύξει ένα πλαίσιο συνεργασιών με πιθανούς μελλοντικούς προμηθευτές (π.χ. πρώτων υλών), αλλά και με συνεργάτες στη διαδικασία διάθεσης των προϊόντων ή υπηρεσιών (π.χ. δίκτυα πωλήσεων, αντιπροσώπους κλπ.), έτσι ώστε να μπορεί να εξασφαλίσει μια σταθερή και διαρκή οικονομική δραστηριότητα.

Σε πρώτη τη φάση, είναι πολύ σημαντικό να πραγματοποιηθούν συναντήσεις με άτομα, ομάδες ή φορείς, που θα αποτελέσουν τα πιθανά μέλη του Κοι.Σ.Π.Ε, με σκοπό τη ενημέρωσή τους σχετικά με τη διαδικασία σύστασης και λειτουργίας Κοι.Σ.Π.Ε. αλλά και την ενθάρρυνσή τους για τη συμμετοχή τους. Έτσι θα μπορέσει να διαφανεί για τι Κοι.Σ.Π.Ε μιλάμε, τόσο όσον αφορά το μέγεθος του όσο και το εύρος δραστηριοτήτων του.

Ενδεικτικά παρατίθενται διάφορες ενέργειες ευαισθητοποίησης και κινητοποίησης, τις οποίες πρέπει να αναλάβει ο αρχικός πυρήνας Κοι.Σ.Π.Ε, κατά κατηγορία μελών του μελλοντικού συνεταιρισμού.

α. Για τους ψυχικά ασθενείς

- ✓ Συστηματικό πρόγραμμα ενημέρωσης των ψυχικά ασθενών των ψυχιατρικών δομών του τομέα (π.χ. ψυχιατρικά νοσοκομεία και θεραπευτήρια), σε συνεργασία με τους επαγγελματίες ψυχικής υγείας και τους υπεύθυνους ψυχιάτρους.
- ✓ Εξατομικευμένη ενημέρωση των ασθενών.
- ✓ Ειδική εκστρατεία ευαισθητοποίησης των ψυχικά ασθενών, που διαβιούν στην κοινότητα.

β. Για τους επαγγελματίες ψυχικής υγείας

- ✓ Ενημερωτικές συγκεντρώσεις με το προσωπικό των ψυχιατρικών δομών.
- ✓ Ενημερωτικές συγκεντρώσεις με τους επαγγελματίες ψυχικής υγείας, υπεύθυνους ψυχιάτρους, ιδιώτες και μη.
- ✓ Διανομή εντύπου υλικού, με το οποίο θα εκλαϊκεύονται οι στόχοι του μελλοντικού Κοι.Σ.Π.Ε, οι διαδικαστικές λεπτομέρειες, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των εργαζομένων που θα απασχοληθούν σε αυτόν.

γ. Για τα υπόλοιπα φυσικά ή νομικά πρόσωπα

- ✓ Ενημερωτικές συγκεντρώσεις με φορείς της κοινότητας, ΟΤΑ, κτλ.
- ✓ Ενημερωτικές συζητήσεις με εκπροσώπους Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. και δημοσίων επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας, για την υποστήριξη που μπορούν να προσφέρουν, σε σειρά διαδικαστικών και διοικητικών προβλημάτων.
- ✓ Ενημερωτικές συζητήσεις με μη κερδοσκοπικές οργανώσεις.
- ✓ Ενημερωτικές συζητήσεις με επιχειρηματίες της περιοχής για τις δυνατότητες επιχειρηματικής συνεργασίας με το μελλοντικό Κοι.Σ.Π.Ε.
- ✓ Διανομή εντύπου υλικού, με το οποίο θα δημοσιοποιείται η πρόθεση σύστασης του Κοι.Σ.Π.Ε και η σημασία του εγχειρήματος για την απασχόληση των ψυχικά ασθενών της περιοχής, αλλά και ευρύτερα για τις δυνατότητες απασχόλησης ατόμων με δυσκολίες πρόσβασης στην αγορά εργασίας, και κατ' επέκταση για τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής στην περιοχή εμβέλειας του μελλοντικού Κοι.Σ.Π.Ε.
- ✓ Διανομή κατάλληλα διαμορφωμένου υλικού, με το οποίο να τεκμηριώνεται η οικονομική σημασία που έχει η δημιουργία του Κοι.Σ.Π.Ε για την ανάπτυξη της περιοχής, για τις ευκαιρίες απασχόλησης εργατικού δυναμικού και για τις ευκαιρίες αύξησης του εισοδήματος

Αφού καταγραφούν τα αποτελέσματα της φάσης αυτής της ενημέρωσης και κινητοποίησης για τη σύσταση του Κοι.Σ.Π.Ε, είναι δυνατό να πραγματοποιηθούν οι πρώτες εκτιμήσεις και αξιολογήσεις για τον αριθμό, το προφίλ και το πλαίσιο συμμετοχής των μελλοντικών μελών του Κοι.Σ.Π.Ε, έτσι ώστε να βρεθούν τα τυχόν κενά – ελλείψεις, η πιθανή ανάγκη για παραπέρα διεύρυνση του συνεταιρικού σχήματος, καθώς και τα πιθανά προβλήματα, που μπορεί να προκύψουν. Μέσα από τις εκτιμήσεις και αξιολογήσεις που πραγματοποιούνται, ορίζεται ο αριθμός των συμμετεχόντων της κάθε επιμέρους κατηγορίας (ψυχικά ασθενείς, επαγγελματίες ψυχικής υγείας, άλλα φυσικά και νομικά πρόσωπα), καθώς και ο ρόλος που θα διαδραματίσει η κάθε μία κατηγορία στη λειτουργία του Κοι.Σ.Π.Ε.

5.7 Σύσταση Προσωρινής Διοικούσας επιτροπής

Επόμενο βήμα είναι η διενέργεια συγκέντρωσης/ συνέλευσης ατόμων και φορέων που εκδήλωσαν ενδιαφέρον να συμμετάσχουν στον υπό σύσταση Κοι.Σ.Π.Ε. με στόχο την εκτενή ενημέρωσή τους για όλες τις ενέργειες της πρωτοβουλίας σύστασης του Κοι.Σ.Π.Ε. και τη συγκρότηση / εκλογή προσωρινής διοικούσας επιτροπής.

Εν συνεχεία η προσωρινή διοικούσα επιτροπή αναλαμβάνει όλες τις ενέργειες των νόμιμων διατυπώσεων για την δικαστική αναγνώριση και νομιμοποίηση του συνεταιρισμού ως κάτωθι:

- ✓ Υποβολή αιτήματος στην οικεία τομεακή επιτροπή ψυχικής υγείας του Το.Ψ.Υ. στον οποίο υπάγεται ο υπό σύσταση Κοι.Σ.Π.Ε. για γνωμοδότηση σύστασης του Κοι.Σ.Π.Ε.
- ✓ Προετοιμασία φακέλου για την υποβολή του αιτήματος για την ίδρυση του Κοι.Σ.Π.Ε. στο οικείο Ειρηνοδικείο
- ✓ Προετοιμασία φακέλου για την υποβολή του αιτήματος για την ίδρυση του Κοι.Σ.Π.Ε. στο Υπουργείο Υγείας.
- ✓ Υποστήριξη της διαδικασίας υποβολής του αιτήματος για την ίδρυση του Κοι.Σ.Π.Ε. στο Υπουργείο Υγείας.
- ✓ Επίλυση όλων τα ειδικών προβλημάτων που δύναται να ανακύψουν κατά την υλοποίηση των ανωτέρω

5.8 Εκπόνηση Επιχειρηματικού Σχεδίου

Η σωστή υλοποίηση μιας επιχειρηματικής ιδέας διασφαλίζεται από την ύπαρξη ενός αποτελεσματικού επιχειρηματικού σχεδίου (Business plan).

Το επιχειρηματικό σχέδιο είναι ένα έγγραφο που περιγράφει τον τρόπο διαχείρισης μιας συγκεκριμένης δραστηριότητας σε συγκεκριμένο χρόνο. Ή διαφορετικά, είναι ένα έγγραφο που προσδιορίζει τους στόχους του συνεταιρισμού και περιγράφει αναλυτικά το σχέδιο υλοποίησής τους. Αποτελεί δηλαδή, «έναν έγγραφο ορισμό και σειρά λειτουργικών οδηγιών για την επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων» καθώς συνοψίζει το όραμα των ιδρυτών του Κοι.Σ.Π.Ε. εξηγεί τους ακριβείς στόχους και σκοπούς του, τον τρόπο επίτευξής τους και παρουσιάζει τον χάρτη πορείας (road map) που θα ακολουθήσει.

Το επιχειρηματικό σχέδιο αποτελεί συνεπώς τον «οδικό χάρτη» για τη σύσταση των κοινωνικών επιχειρήσεων καθώς η εκπόνησή του είναι απαραίτητη για την χορήγηση άδειας σκοπιμότητας από το Υπουργείο Υγείας και πολύτιμο εργαλείο στα χέρια του/των επιχειρηματία/ων για την αξιολόγηση της επένδυσης πριν την ανάληψη του επιχειρηματικού ρίσκου αλλά και την εξεύρεση πηγών χρηματοδότησης.

Παρακάτω αποτυπώνεται σχηματικά η δομή ενός επιχειρηματικού σχεδίου μιας κοινωνικής επιχείρησης, όπως είναι ο Κοι.Σ.Π.Ε. :



Οι δε ενότητες που περιλαμβάνει το επιχειρηματικό σχέδιο είναι:

- Σελίδα τίτλου, περιλαμβάνει το όνομα, τη διεύθυνση και τους αριθμούς επικοινωνίας της εταιρείας και του υπεύθυνου διευθυντή.
- Πίνακας περιεχομένων
- Σύνοψη – επιτελική περίληψη, αποτελεί μια σύνοψη των πιο ενδιαφερόντων σημείων του σχεδίου.
- Περιγραφή της επιχείρησης, περιέχει βασικές στοιχεία του Κοι.Σ.Π.Ε / νομική μορφή , ιστορικό ανάπτυξης και ίδρυσης του.
- Βασικοί στόχοι της επιχείρησης, είναι μια απεικόνιση του οράματος και της αποστολής της επιχείρησης.
- Οργάνωση & Διοίκηση (μέλη, όργανα διοίκησης, οργανόγραμμα, ανθρώπινοι πόροι)
- Αναλυτική Περιγραφή των δραστηριοτήτων που πρόκειται να αναπτύξει ο Κοι.Σ.Π.Ε (παραγωγική διαδικασία, πρώτες ύλες, προμηθευτές, παρεχόμενα προϊόντα και υπηρεσίες, αδειοδοτήσεις, διασφάλιση ποιότητας, απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή κ.λ.π.)
- Ανάλυση κλάδου και αγοράς, περιγράφεται ο κλάδος στον οποίο υπάγεται η εταιρεία, η αγορά στόχος και ο ανταγωνισμός.
- Περιβάλλον Κοι.Σ.Π.Ε (εξωτερικό – εσωτερικό περβάλλον)
- Ανάλυση S.W.O.T

- Στρατηγική μάρκετινγκ, περιγράφεται η τιμολογιακή πολιτική, η διαφήμιση, και οι πολιτικές διανομής και προώθησης.
- Χρηματοοικονομικό πλάνο: αναλύονται το κόστος επένδυσης, οι κεφαλαιακές απαιτήσεις, οικονομικά στοιχεία (Ζετίας), υπολογισμός νεκρού σημείου
- Χρηματοδότηση, αναφέρονται οι πηγές χρηματοδότησης.

Όσο πιο πλήρες είναι ένα επιχειρηματικό σχέδιο, τόσο πιο σαφής είναι η αναλογία εσόδων – εξόδων και επομένως, τόσο περισσότερο διαφαίνεται η οικονομική βιωσιμότητα του προτεινόμενου σχήματος, η οποία αποτελεί και το βασικό κριτήριο έγκρισης του επιχειρηματικού σχεδίου από το Υπουργείο Υγείας. Μόνο μέσα από ένα βιώσιμο επιχειρηματικό σχέδιο θα μπορεί ο Κοι.Σ.Π.Ε να πάρει την άδεια σκοπιμότητας.

Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ παρατίθενται υπόδειγμα – πρότυπο επιχειρηματικού σχεδίου, το οποίο ο κάθε Κοι.Σ.Π.Ε δύναται να το προσαρμόσει στο μέγεθος του.

5.9 Κατάρτιση Σχεδίου Καταστατικού

Όπως προαναφέραμε πέρα του επιχειρηματικού σχεδίου είναι απαραίτητη επίσης και η κατάρτιση ενός σχεδίου καταστατικού το οποίο υποβάλλεται μαζί με το επιχειρηματικό σχέδιο στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, για την εξασφάλιση από αυτό άδειας σκοπιμότητας (βλ. § 3 του άρθρου 12 του ν. 2716/1999).

Συνοπτικά, το καταστατικό του Κοι.Σ.Π.Ε περιλαμβάνει και καθορίζει, σύμφωνα με τον Ν. 2716/99 καθώς και τον Ν. 1667/86 περί αστικών συνεταιρισμών, τους όρους που πρέπει να διέπουν τα ακόλουθα:

- Τη νομική φύση, την επωνυμία, την έδρα και το σκοπό του Κοι.Σ.Π.Ε.
- Τους όρους εγγραφής, αποχώρησης και διαγραφής των μελών καθώς και τα δικαιώματά, τις υποχρεώσεις και την ευθύνη τους.
- Το κεφάλαιο (τακτικό, έκτακτο, ειδικό αποθεματικό), τους πόρους, τη συνεταιριστική μερίδα. Τη διαχειριστική χρήση, τον ισολογισμό, τη διανομή κερδών / κατανομή ζημιών καθώς και τα βιβλία του συνεταιρισμού.
- Τους όρους σύστασης και λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης (συγκρότηση, αρμοδιότητες, σύγκληση, ψηφοφορία).
- Τους όρους σύστασης και λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου (εκλογή, αρμοδιότητες, προεδρείο).
- Τους όρους σύστασης και λειτουργίας του Εποπτικού Συμβουλίου (εκλογή, αρμοδιότητες).
- Τους όρους τροποποίησης του καταστατικού.
- Τους όρους διάλυσης και πτώχευσης του συνεταιρισμού
- Άλλες διατάξεις και κανόνες που διευκολύνουν την εύρυθμη λειτουργία του .

Στο παράρτημα παρατίθεται υπόδειγμα - πρότυπο καταστατικού

5.10 Αίτηση για Χορήγηση Άδειας Σκοπιμότητας

Αφού καταρτιστεί το επιχειρηματικό σχέδιο και το σχέδιο καταστατικού του Κοι.Σ.Π.Ε, ακολουθεί η αίτηση για χορήγηση άδειας σκοπιμότητας από τη Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας. Η άδεια αυτή, απαραίτητη για να πάρει νομική υπόσταση ο Κοι.Σ.Π.Ε, χορηγείται μετά από την εξέταση του επιχειρηματικού σχεδίου και του σχεδίου καταστατικού και αφού ληφθούν υπόψη τόσο τα αναπτυξιακά δεδομένα της περιοχής δράσης του Κοι.Σ.Π.Ε, όσο και η γνώμη του αντίστοιχου Τομέα Ψυχικής Υγείας (βλ. § 3 του άρθρου 12 του ν.2716/1999). Κατά τη φάση της χορήγησης άδειας σκοπιμότητας, ο Κοι.Σ.Π.Ε εντάσσεται και στον αντίστοιχο Τομέα Ψυχικής Υγείας με απόφαση που είναι τμήμα της άδειας αυτής.

6. Έναρξη Λειτουργίας Κοι.Σ.Π.Ε.

6.1 Άδεια Σκοπιμότητας

Η αδειοδότηση για τη σύσταση και λειτουργία ενός Κοινωνικού Συνεταιρισμού (Κοι.Σ.Π.Ε.) παρέχεται με Απόφαση του Υπουργού Υγείας, έπειτα από σχετική αίτηση και γνωμοδότηση της αρμόδιας Τομεακής Επιτροπής Ψυχικής Υγείας. Αφού χορηγηθεί η άδεια σκοπιμότητας, και αφού καταχωρηθεί το τελικό καταστατικό στο οικείο μητρώο συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου της έδρας του Κοι.Σ.Π.Ε, ο Κοι.Σ.Π.Ε. μπαίνει πλέον «στην τελική ευθεία» για την έναρξη λειτουργίας του.

6.2 Σύσταση Οργάνων Κοι.Σ.Π.Ε.

Για να ξεκινήσει τη λειτουργία του ο Κοι.Σ.Π.Ε. θα πρέπει καταρχήν να συσταθούν τα απαραίτητα όργανα που προβλέπει το άρθρο 12, παρ.9, 10 & 11 του ν. 216/1999 προκειμένου να ληφθούν οι πρώτες αποφάσεις και να οριστούν, επίσημα πλέον, οι αρμοδιότητες μελών και οργάνων του Κοι.Σ.Π.Ε (βλ ενότητες 3.4.1, 3.4.2 & 3.4.3 του παρόντα οδηγού)

Αμέσως μετά την χορήγηση της άδειας σκοπιμότητας, η προσωρινή διοικούσα επιτροπή του Κοι.Σ.Π.Ε. συγκαλεί Γενική Συνέλευση των μελών του για την εκλογή του Διοικητικού Συμβουλίου του Κοι.Σ.Π.Ε.

6.3 Κατάρτιση Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας

Για την εύρυθμη λειτουργία του Κοι.Σ.Π.Ε είναι αναγκαία η κατάρτιση ενός εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας ο οποίος έχει σκοπό τη ρύθμιση της οργάνωσης και λειτουργίας του συνεταιρισμού προκειμένου να διασφαλίζονται η ακεραιότητα του συνεταιρισμού, η διαφάνεια της επιχειρηματικής δραστηριότητας, ο έλεγχος της διοίκησης και ο τρόπος λήψης των αποφάσεων αλλά και η οργάνωση της εργασίας.

Θα πρέπει να συντάσσεται έτσι ώστε να αντικατοπτρίζει το μέγεθος του Κοι.Σ.Π.Ε, τον αποκαταστασιακό και επιχειρηματικό του σκοπό, τη δομή και το οργανόγραμμα του, καθώς και τις εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες του.

Ένας εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας περιλαμβάνει ενδεικτικά τις παρακάτω ενότητες:

1. Το πλαίσιο λειτουργίας του Κοι.Σ.Π.Ε. τους στόχους και τους σκοπούς του
2. Το πεδίο εφαρμογής τους (ποιοι είναι δηλ. οι υπόχρεοι τήρησής του)
3. Θέματα που σχετίζονται με τα μέλη του Κοι.Σ.Π.Ε. (διαδικασίες εγγραφής / αποχώρησης/ διαγραφής μελών, δικαιώματα – υποχρεώσεις μελών κ.λπ.)
4. Την οργανωτική δομή – οργανόγραμμα του συνεταιρισμού
5. Τη Διοίκηση του Κοι.Σ.Π.Ε. (την περιγραφή των οργάνων και των αρμοδιοτήτων τους)
6. Ανθρώπινο Δυναμικό Κοι.Σ.Π.Ε. (κριτήρια επιλογής – περιγραφές θέσεων εργασίας - διαχείριση)

7. Θέματα οργάνωση της εργασίας (διαδικασία πρόσληψης – απόλυσης προσωπικού, αξιολόγηση προσωπικού, όροι εργασίας, άδειες, αποδοχές - κρατήσεις, αναπλήρωση εργαζομένων σε περίπτωση υποτροπής ή βραχυχρόνιας ασθένειας, δικαιώματα και υποχρεώσεις εργαζομένων κ.λπ.)
8. Θέματα που σχετίζονται με την υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία
9. Προστασία προσωπικών δεδομένων

6.4 Καθορισμός Απασχολούμενου Προσωπικού Κοι.Σ.Π.Ε.

Εκτός των οργάνων, που έχουν ήδη συσταθεί για να μπορέσει να ξεκινήσει η παραγωγική διαδικασία, ο Κοι.Σ.Π.Ε. πρέπει να ορίσει πλέον το απαραίτητο προσωπικό, που χρειάζεται και που θα εργαστεί στη διοίκηση (διοικητικό προσωπικό), στην παραγωγική διαδικασία (προσωπικό παραγωγής, επόπτες), στην υποστήριξη της απασχόλησης των ασθενών (επαγγελματίες ψυχικής υγείας) όσο και στα υπόλοιπα τμήματα (τμήμα σχεδιασμού, τμήμα μάρκετινγκ, κτλ.)

Όπως έχει προαναφερθεί, ο Κοι.Σ.Π.Ε. εκτός από Μονάδα Ψυχικής Υγείας, αποτελεί και επιχειρηματική μονάδα. Αυτό σημαίνει ότι έχει την ανάγκη από ειδικευμένο προσωπικό, που γνωρίζει τις διαδικασίες και τους όρους οργάνωσης και διαχείρισης μιας επιχείρησης, τόσο όσον αφορά την παραγωγική δραστηριότητα, όσο και την εν γένει λειτουργία της. Στο πλαίσιο αυτό, η επιχειρηματική ευθύνη του Κοι.Σ.Π.Ε. θα πρέπει να αποτελεί αρμοδιότητα μιας επιτελικής διοικητικής ομάδας και ενός διευθυντή, ο οποίος πρέπει να έχει ικανότητες στον οικονομικό προγραμματισμό, τη διοίκηση και την οικονομική διαχείριση του συνεταιρισμού. Θα πρέπει, εν τούτοις, να σημειωθεί ότι ο Κοι.Σ.Π.Ε. αποτελεί ένα ιδιαίτερο επιχειρηματικό σχήμα, το οποίο διαφέρει από μια ιδιωτική επιχείρηση. Δεδομένου λοιπόν ότι πρόκειται για μια συγκεκριμένη μορφή κοινωνικής επιχείρησης και πιο συγκεκριμένα για ένα συνεταιρισμό με κοινωνικό περιεχόμενο και σκοπό, η βιωσιμότητα και η κερδοφορία του δεν αποτελούν τους αποκλειστικούς στόχους ενός Κοι.Σ.Π.Ε. Η οικονομική βιωσιμότητα του Κοι.Σ.Π.Ε. αποτελεί τον βασικό όρο πραγματοποίησης του κύριου στόχου, που πρέπει να έχει ο Κοι.Σ.Π.Ε. και που, είναι η λειτουργία μιας μονάδας, η οποία προσφέρει στους ψυχικά ασθενείς ένα βιώσιμο και άρα σταθερό και μακρόπνοο πλαίσιο εργασιακής αποκατάστασης. Για τον παραπάνω λόγο, το προφίλ και ο ρόλος του διευθυντή και της επιτελικής ομάδας ενός Κοι.Σ.Π.Ε, πρέπει να είναι ευρύτεροι και να αρμόζουν σε ένα συνεταιρικό σχήμα, το οποίο αποτελεί συγχρόνως και Μονάδα Ψυχικής Υγείας. Εν τούτοις, το έργο τους είναι συγκεκριμένο και θα πρέπει να διαχωρίζεται από αυτό, που έχουν αναλάβει οι επαγγελματίες ψυχικής υγείας. Πιο συγκεκριμένα, για παράδειγμα, ο διευθυντής αποφασίζει τον τρόπο με τον οποίο θα λειτουργεί η παραγωγική διαδικασία, με βάση όμως πάντα τις προϋποθέσεις εκείνες που έχουν καθοριστεί για τον κάθε ένα εργαζόμενο ψυχικά ασθενή από τους επαγγελματίες ψυχικής υγείας.

Οι απασχολούμενοι μπορεί να είναι είτε μέλη του Κοι.Σ.Π.Ε. είτε όχι. Ένας Κοι.Σ.Π.Ε. μπορεί να παρέχει απασχόληση και σε άτομα τα οποία δεν είναι μέλη του. Η πρόσληψη τέτοιων εργαζομένων είναι αρμοδιότητα του Δ.Σ. του Κοι.Σ.Π.Ε (βλ. § 16 του άρθρου 12 του ν.

2716/1999). Οι όροι πρόσληψης είναι αυτοί που ισχύουν σε μια οποιαδήποτε επιχείρηση. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να συναφθεί σύμβαση και να ακολουθήσουν οι διαδικασίες ασφάλισής τους στον ανάλογο ασφαλιστικό φορέα, εφόσον αυτοί δεν είναι ασφαλισμένοι.

Ειδικότερα, για τους εργαζόμενους, που είναι δημόσιοι υπάλληλοι και εργάζονται στο χώρο της ψυχικής υγείας (βλ. § 5.β του άρθρου 12 του ν.2716/1999), αυτοί μπορούν να απασχολούνται πλήρως ή μερικώς στον Κοι.Σ.Π.Ε, σύμφωνα με το καταστατικό και τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του. Με τη συναίνεσή τους μπορούν να μετακινηθούν (μέσω της διαδικασίας διάθεσης από τον φορέα, στον οποίο ανήκουν και ύστερα από ανάλογη απόφαση του Δ.Σ.) ή να δουλεύουν σε αυτόν παράλληλα με την απασχόλησή τους στον φορέα όπου ανήκουν. Σε κάθε περίπτωση, οι απασχολούμενοι αυτοί δεν αμείβονται από τον Κοι.Σ.Π.Ε αλλά από τον φορέα τους. Ο Κοι.Σ.Π.Ε. οφείλει να καταβάλει σε αυτούς μόνο τις δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκαν λόγω της εργασίας τους σε αυτόν (π.χ. δαπάνες μετακινήσεων).

Όπως και για τους άλλους απασχολούμενους, έτσι και για τους απασχολούμενους ψυχικά ασθενείς, συνάπτεται σύμβαση, η οποία αναφέρει τους ιδιαίτερους όρους εργασίας, όπως αυτοί προσδιορίζονται μέσα από την αξιολόγηση των δυνατοτήτων και των ικανοτήτων του κάθε ασθενή. Συγκεκριμένα, αυτοί απασχολούνται και αμείβονται ανάλογα με την παραγωγικότητά τους και το χρόνο απασχόλησής τους (βλ. § 5.α του άρθρου 12), έτσι όπως αυτά έχουν καθοριστεί μετά από συνεννόηση των επαγγελματιών ψυχικής υγείας με τα διοικητικά στελέχη και τον διευθυντή για τους όρους και το χρόνο απασχόλησης που αναλογεί στον κάθε ασθενή-απασχολούμενο.

Σημειώνεται ότι, ειδικά για την ομάδα των ψυχικά ασθενών, η αμοιβή που αναλογεί στον καθένα προστίθεται στα όποια επιδόματα (προνοιακά, επανένταξης ή άλλου είδους επίδομα ή παροχή) ή τις συντάξεις που λαμβάνει ο ασθενής (βλ. § 5.α του άρθρου 12). Επισημαίνεται ότι όλοι οι απασχολούμενοι στον Κοι.Σ.Π.Ε, ψυχικά ασθενείς ή μη, θα πρέπει να είναι ασφαλισμένοι. Αυτό σημαίνει ότι στην περίπτωση που ένας απασχολούμενος είναι ανασφάλιστος, ο Κοι.Σ.Π.Ε. οφείλει να τον ασφαλίσει στον αντίστοιχο ασφαλιστικό φορέα.

6.5 Χρηματοδότηση

Όσο περισσότερο δυναμικό, ρεαλιστικό και ολοκληρωμένο είναι ένα επιχειρησιακό σχέδιο τόσο περισσότερο θα αναδείξει τις ανάγκες εξασφάλισης χρηματοδοτικών πόρων, για μία ορισμένη χρονική περίοδο. Τα επιχειρηματικά σχέδια των υπό δημιουργία Κοι.Σ.Π.Ε. θα πρέπει υποχρεωτικά να αναφέρονται σε επενδυτικό πρόγραμμα, το οποίο με τη σειρά του θα προκύπτει ως ανάγκη ανταπόκρισης σε δεδομένες επιχειρηματικές ευκαιρίες, για την ικανοποίηση των οποίων χρειάζεται η απόκτηση σημαντικού παραγωγικού και τεχνολογικού εξοπλισμού. Από το επενδυτικό πρόγραμμα κατά κύριο λόγο, αλλά και από τις ετήσιες χρηματοδοτικές ροές, θα προκύψουν και οι συγκεκριμένες ανάγκες επιδότησης, καθώς και ανάγκες δανειοδότησης από πάσης φύσεως χρηματοδοτικές και τραπεζικές υπηρεσίες.

Η κάλυψη των αναγκών αυτών κατά ένα μέρος τουλάχιστον προβλέπεται και πρέπει να προέλθει από τις εισφορές των μελών των Κοι.Σ.Π.Ε. (συνεταιριστικές μερίδες). Στο βαθμό

όμως που έχουμε να κάνουμε με επενδυτικά προγράμματα ορισμένου βεληνεκού, τίθεται το θέμα της συμπληρωματικής χρηματοδότησης με επιδότηση και με όρους που θα καθιστούν αυτά τα προγράμματα βιώσιμα.

Η χρηματοδότηση του Κοι.Σ.Π.Ε. δύναται να γίνει από εθνικούς οργανισμούς, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, αναπτυξιακά προγράμματα καθώς και από προγράμματα και πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών

6.6 Εγγραφή στο ΓΕΜΗ

Το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) είναι το εθνικό μητρώο εμπορικής δημοσιότητας, στο οποίο πραγματοποιείται η δημοσιότητα πράξεων, στοιχείων ή και δηλώσεων των υπόχρεων προσώπων (ανώνυμες εταιρείες, ΕΠΕ, ΙΚΕ, ΟΕ, ΕΕ, Αστικός Συνεταιρισμός, Κοιν.Σ.Επ, **Κοι.Σ.Π.Ε**, κλπ) και το ελληνικό ηλεκτρονικό εθνικό δελτίο δημοσιότητας κατά την έννοια των παρ. 1 και 5 του αρ.16 της οδηγίας 2017/1132.

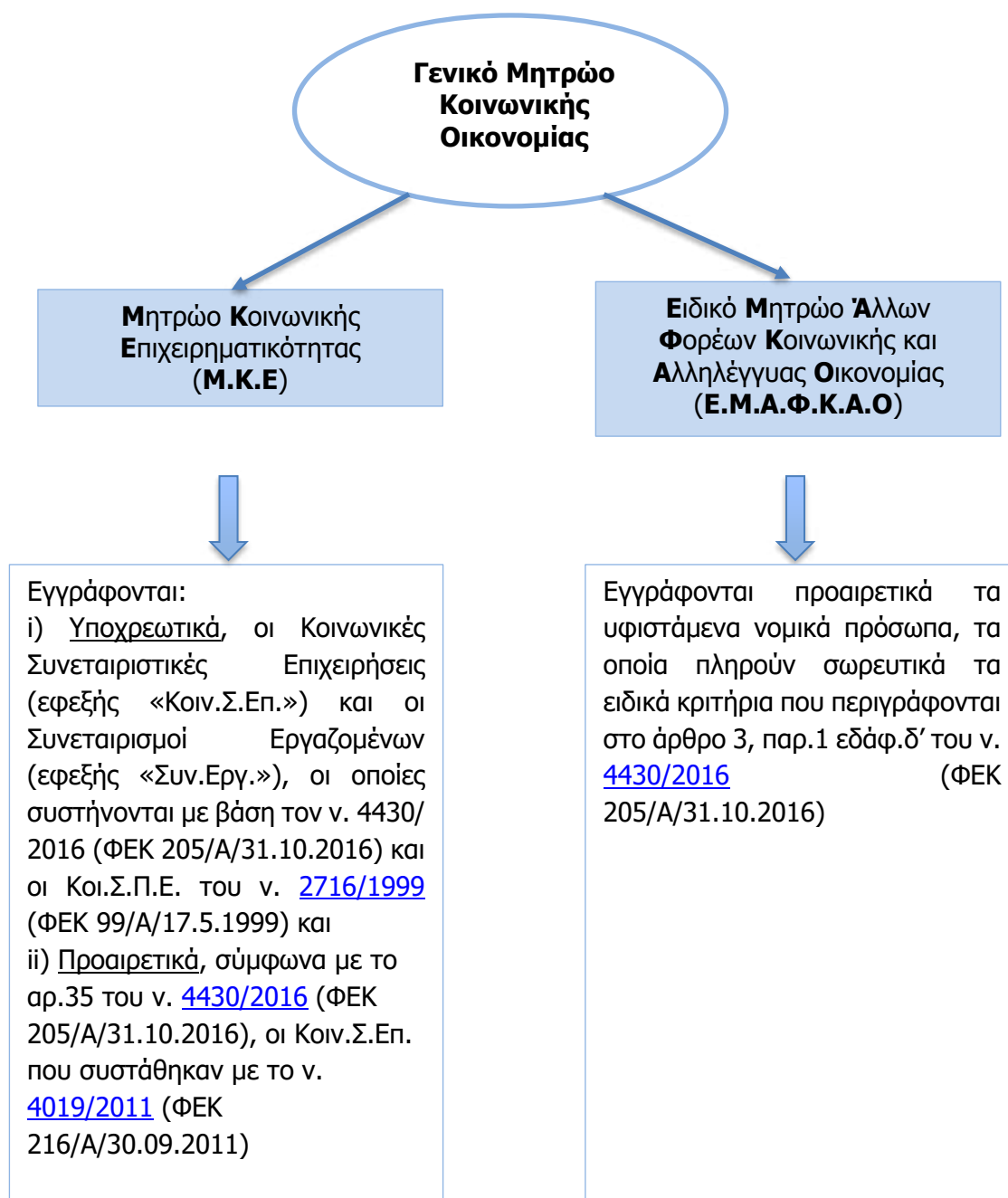
Η εγγραφή του Κοι.Σ.Π.Ε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) **είναι υποχρεωτική** (άρθρο 16 του ν. 4919/2022) «Σύσταση εταιρειών μέσω των Υπηρεσιών Μιας Στάσης (Υ.Μ.Σ.) και τήρηση του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.) - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1151 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132, όσον αφορά τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και διαδικασιών στον τομέα του εταιρικού δικαίου (L 186) και λοιπές επείγουσες διατάξεις» και έπεται της σύστασης.

Αναλυτικές οδηγίες για τη διαδικασία εγγραφής υπάρχουν στην επίσημη ιστοσελίδα του Γ.Ε.ΜΗ.: <https://services.businessportal.gr/>

6.7 Εγγραφή στο μητρώο ΚΑΛΟ

Το Γενικό Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας είναι η βάση δεδομένων που τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή από το Τμήμα Μητρώου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (εφεξής «Τμήμα Μητρώου») του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και στην οποία εγγράφονται οι Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, όπως ορίζονται στο αρ.3 του ν. [4430/2016](#).

Το Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας αποτελείται από τα εξής επιμέρους Μητρώα:



Συνεπώς, οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης, που διέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. [2716/1999](#) (ΦΕΚ 99/Α/17.5.1999) εγγράφονται **υποχρεωτικά** στο **Μ.Κ.Ε** και συγκεκριμένα στην κατηγορία «Ένταξης», **αυτοδίκαια**, όπως ρητά ορίζει το εδαφ. αγ' της παρ.2 του αρ.14 του ν. [4430/2016](#) (ΦΕΚ 205/Α/31.10.2016).

Η εγγραφή των Κοι.Σ.Π.Ε στο Μ.Κ.Ε γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 της Υ.Α. 61621/Δ5.2643/2017 - ΦΕΚ 56/Β/18-1-2017 «Τήρηση και λειτουργία του Γενικού Μητρώου

Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας του ν. 4430/2016 (ΦΕΚ 205/Α/31.10.2016)»
ήτοι:

1. Ο Κοι.Σ.Π.Ε, οφείλει να συμπληρώσει την αίτηση εγγραφής στο Μητρώο και να την υποβάλει ηλεκτρονικά, συνοδευόμενη από τα εξής:

- α) Ισχύον καταστατικό σε ηλεκτρονική μορφή.
- β) Πιστοποιητικό εγγραφής και μεταβολών στα Μητρώα του Ειρηνοδικείου.
- γ) Πρακτικό Γενικής Συνέλευσης για την εκλογή Εποπτικού και Διοικητικού Συμβούλιου.
- δ) Πρακτικό συγκρότησης αυτών σε σώμα.
- ε) Αποδεικτικά στοιχεία κατάθεσης των πρακτικών στο Ειρηνοδικείο.
- στ) Βεβαίωση Έναρξης Δραστηριότητας.
- ζ) Αναλυτικός πίνακας με τα στοιχεία εργαζομένων για τη χρήση που προηγείται του έτους εγγραφής.
- η) Άδεια Λειτουργίας ή Βεβαίωση νόμιμης απαλλαγής από αυτή.
- θ) Απόφαση έγκρισης σκοπιμότητας από το Υπουργείο Υγείας.

2. Η ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης εγγραφής πραγματοποιείται μέσω της πλατφόρμας του Μητρώου (<https://kalo.yeka.gr>). Η αίτηση υποβάλλεται από τον νόμιμα εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο του Κοι.Σ.Π.Ε.

3. Το Τμήμα Μητρώου, εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή της αίτησης προβαίνει σε εξέτασή της για να διαπιστώσει την τήρηση των διατάξεων του ν. [4430/2016](#) (ΦΕΚ 205/Α/31.10.2016).

4. Σε περίπτωση που διαπιστωθούν ελλείψεις δικαιολογητικών, το Τμήμα Μητρώου ενημερώνει τον Κοι.Σ.Π.Ε, μέσω της πλατφόρμας προκειμένου να προβεί στις αναγκαίες διορθώσεις και ακολούθως να υποβάλει ηλεκτρονικά με συμπληρωματική αίτηση τα διορθωμένα δικαιολογητικά εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών.

5. Με την παραλαβή των συμπληρωματικών δικαιολογητικών, το Τμήμα Μητρώου προβαίνει σε εκ νέου έλεγχο της αίτησης, εντός είκοσι (20) ημερών. Αν και μετά την υποβολή των συμπληρωματικών δικαιολογητικών προκύπτει η μη συμμόρφωση με τις διατάξεις του ν. [4430/2016](#) (ΦΕΚ 205/Α/31.10.2016), το Τμήμα Μητρώου προβαίνει σε οριστική απόρριψη του αιτήματος μέσω της πλατφόρμας. Επίσης, αν δεν υποβληθούν εμπρόθεσμα τα δικαιολογητικά, το Τμήμα Μητρώου προβαίνει σε απόρριψη του αιτήματος.

6. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας ελέγχου και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις εγγραφής, το Τμήμα Μητρώου ενημερώνει σχετικά τον Φορέα, προκειμένου να προβεί εντός δέκα (10) ημερών από τη λήψη της ενημέρωσης στην αποστολή επικυρωμένου από την αρμόδια αρχή αντιγράφου του Καταστατικού, σε φυσική μορφή. Η υποβολή γίνεται με έντυπη αίτηση στην οποία αναγράφεται υποχρεωτικά ο αριθμός πρωτοκόλλου της ηλεκτρονικής αίτησης. Αν μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, δεν έχει υποβληθεί αντίγραφο Καταστατικού, το Τμήμα Μητρώου προβαίνει σε απόρριψη του αιτήματος.

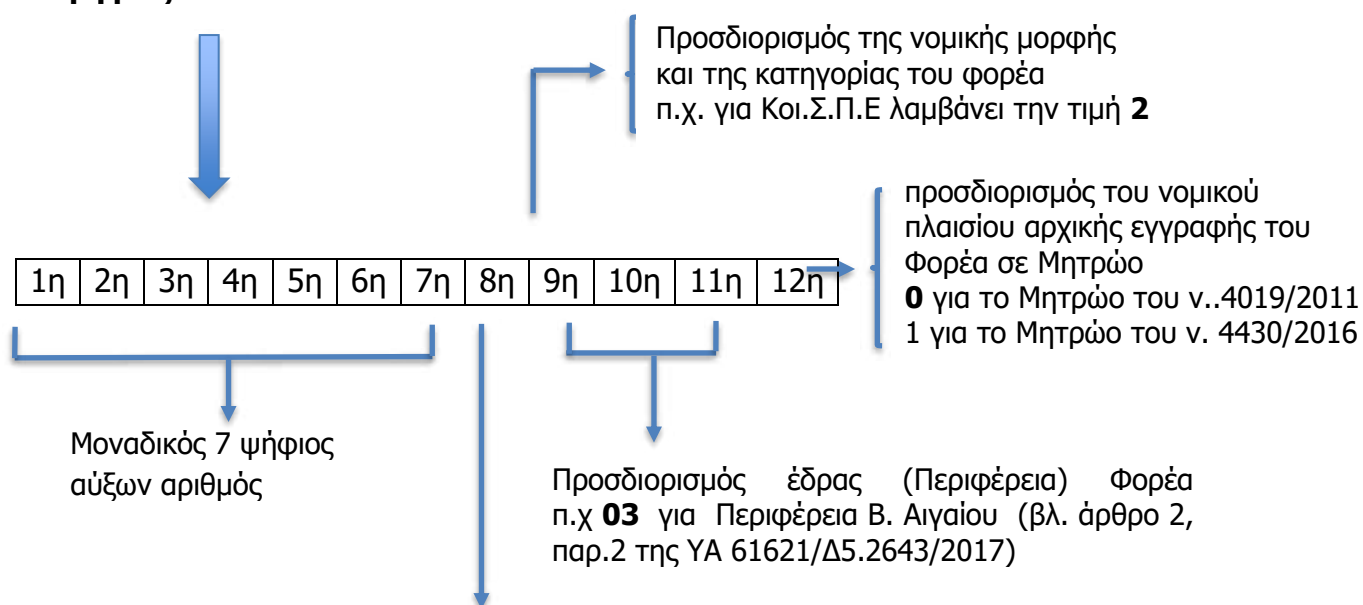
7. Μετά την παραλαβή του αντιγράφου Καταστατικού, το Τμήμα Μητρώου προβαίνει σε σύγκριση των στοιχείων του με το αντίστοιχο ηλεκτρονικά υποβληθέν. Εφόσον δεν υπάρχουν αποκλίσεις, το Τμήμα Μητρώου προβαίνει σε έγκριση του ηλεκτρονικού αιτήματος, απόδοση Αριθμού Γε..Κ.Α.Ο. και έκδοση της σχετικής βεβαίωσης εγγραφής.

8. Σε περίπτωση που υπάρχουν αποκλίσεις, ενημερώνεται ηλεκτρονικά ο Κοι.Σ.Π.Ε, ο οποίος υποχρεούται να προσκομίσει το ορθό Καταστατικό εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών. Μετά την παρέλευση της εν λόγω προθεσμίας χωρίς την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών, το Τμήμα Μητρώου απορρίπτει το αίτημα.

9. Η Βεβαίωση Εγγραφής ισχύει έως την υποβολή του πρώτου Ετησίου Προγράμματος Δραστηριοτήτων και Απολογισμού, οπότε αντικαθίσταται από το Πιστοποιητικό Μέλους του Μητρώου σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 της Υ.Α. 61621/Δ5.2643/2017.

- Με την εγγραφή του ο Κοι.Σ.Π.Ε στο Μητρώο λαμβάνει υποχρεωτικά Αριθμό Γενικού Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας (Α.Γε.Μ.Κ.Ο) ο οποίος αποτελείται από δώδεκα ψηφία και διαρθρώνεται ως εξής:

12 ψηφίος Α.Γε.Μ.Κ.Ο



Προσδιορισμός επιμέρους Μητρώου που εντάσσεται ο φορέας :

- για ΜΚΕ λαμβάνει την τιμή **0**
- για Ειδικό Μητρώο λαμβάνει την τιμή **1**

- Στη σφραγίδα, στα έντυπα, στα έγγραφα και στις συμβάσεις που υπογράφουν οι Κοι.Σ.Π.Ε., αναγράφεται υποχρεωτικά ο αριθμός εγγραφής τους στο Μητρώο (Α.Γε.Μ.Κ.Ο.),

Ως διαδικτυακή πύλη (e-kafo) για την ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κ.Α.Λ.Ο. έχει οριστεί ο ιστότοπος kafo.yeka.gr. Η συγκεκριμένη ηλεκτρονική πλατφόρμα αποτελεί βασικό εργαλείο για τη διευκόλυνση των συναλλαγών των Φορέων

Κ.Α.Λ.Ο. με τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Ειδικής Γραμματείας Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

Παράρτημα
Υπόδειγμα Καταστατικού

**ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ
(Κοι.Σ.Π.Ε. του αρθ.12 του Ν.2716/1999)**

..... Τομέα Ψυχικής Υγείας Ενηλίκων
Περιοχές:

.....

με το διακριτικό τίτλο:

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Άρθρο 1. Σύσταση – Νομική φύση

Ιδρύεται σήμερα, από τα υπογράφοντα στο τέλος του παρόντος Καταστατικού φυσικά και νομικά πρόσωπα, Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης, εφεξής ΚοιΣΠΕ ή Συνεταιρισμός με βάση:

(α) το άρθρο 12 του Ν.2716/1999 (Α΄96) όπως αυτός τροποποιήθηκε με την παρ.3 του άρθρου 8 του Ν.4542/2018 (Α΄95) ,

(β) συμπληρωματικά από τις διατάξεις του Ν.1667/1986 (Α΄196) όπως αυτός τροποποιήθηκε με το άρθρο 73 του Ν.4916/2022 (Α΄65),

(γ) του άρθρου 12 του Ν.3842/2010 (Α΄58) ,

(δ) του Ν. 4430/2016 (Α΄205)

(ε) τους ορισμούς του παρόντος Καταστατικού.

Ο συνιστώμενος με το παρόν Καταστατικό Κοι.Σ.Π.Ε. είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με περιορισμένη ευθύνη των μελών του, έχει εμπορική ιδιότητα εκ του Νόμου και αποτελεί Μονάδα Ψυχικής Υγείας εντασσόμενη στον Τομέα Ψυχικής Υγείας ενηλίκων , εποπτευόμενη από τη Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας. Θεωρείται δε αυτοδικαίως Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Ένταξης (ΚοινΣΕπ) του Ν.4430/2016.

Άρθρο 2. Επωνυμία – Διακριτικός τίτλος – Έδρα

Η επωνυμία του συνιστώμενου με το παρόν νομικού προσώπου είναι «Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης Τομέα Ψυχικής Υγείας».

Στις εν γένει συναλλαγές του ο συνιστώμενος με το παρόν Κοι.Σ.Π.Ε. θα μπορεί να χρησιμοποιεί σε συντόμηση τον τίτλο «Κοι.Σ.Π.Ε.».

Ακόμη, για λόγους επικοινωνίας μπορεί να χρησιμοποιεί τον διακριτικό τίτλο «Κοι.Σ.Π.Ε.».

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού ορίζεται η ακριβής διεύθυνση κατά οδό, αριθμό και οίκημα της έδρας του Κοι.Σ.Π.Ε. Με το παρόν συμφωνείται η πρώτη εγκατάσταση της έδρας του Κοι.Σ.Π.Ε. να είναι στην οδό....., αριθμός , ταχυδρομικός κώδικας , στην , σε χώρο που έχει παραχωρηθεί για το σκοπό αυτό από την

Με απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου ο Κοι.Σ.Π.Ε. μπορεί, για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του, να ιδρύει και να διατηρεί υποκαταστήματα ή καταστήματα πώλησης οπουδήποτε.

Άρθρο 3. Σκοπός – Διάρκεια

Σκοπός του Κοι.Σ.Π.Ε. είναι η επιδίωξη με την άσκηση οποιασδήποτε μορφής οικονομικής δραστηριότητας παραγωγικού, καταναλωτικού, εμπορικού, προμηθευτικού, μεταφορικού, τουριστικού, οικοδομικού, πιστωτικού, αναπτυξιακού, κοινωνικού, εκπαιδευτικού, οικολογικού, καλλιτεχνικού ή πολιτιστικού χαρακτήρα της κοινωνικοοικονομικής ενσωμάτωσης και επαγγελματικής ένταξης ατόμων με ψυχοκοινωνικά προβλήματα, καθώς και η συμβολή στη θεραπεία τους και στην κατά το δυνατόν οικονομική τους αυτάρκεια.

Η Γενική Συνέλευση και το Διοικητικό Συμβούλιο του Κοι.Σ.Π.Ε, μετά από εξέταση των οικονομικών παραμέτρων και δυνατοτήτων του, αποφασίζει και συγκεκριμενοποιεί το είδος και την έκταση της κάθε φορά ασκούμενης δραστηριότητας, αντικείμενο της οποίας, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, μπορεί να είναι η κοινή οργάνωση παραγωγής, η προμήθεια αγαθών, η παροχή υπηρεσιών, η μεταποίηση και διάθεση προϊόντων ή εμπορευμάτων, η επαγγελματική, συνεταιριστική εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς και η ικανοποίηση των κοινωνικών αναγκών των μελών του.

Η διάρκεια του συνιστώμενου με το παρόν Καταστατικό Κοι.Σ.Π.Ε. είναι , αρχόμενη από σήμερα.

Άρθρο 4. Μέσα επίτευξης σκοπού

1. Για την επίτευξη του σκοπού του ο Κοι.Σ.Π.Ε. «.....» μπορεί να αναπτύσσει οποιασδήποτε μορφής οικονομική δραστηριότητα. Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά μπορεί:

α) να παράγει ή να προμηθεύεται και να διαθέτει προς πώληση κάθε είδους προϊόντα και αγαθά, ασκώντας βιομηχανική, βιοτεχνική, οικοτεχνική, οικολογική, οικοτουριστική, ξενοδοχειακή ή άλλη δραστηριότητα.

β) να παρέχει προς τρίτους κάθε είδους υπηρεσίες.

γ) να εκτελεί για λογαριασμό τρίτων κάθε είδους έργο (οικοδομικό, μεταφορικό, τραπεζοκομία κλπ.)

δ) να ιδρύει και διατηρεί υποκαταστήματα και σημεία πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών οπουδήποτε.

ε) να συμμετέχει σε κάθε είδους επιχειρήσεις της ημεδαπής ή αλλοδαπής, εφόσον η συμμετοχή αυτή επιτρέπεται από τις ειδικές κατά περίπτωση διατάξεις, όπως ενδεικτικά, σε ευρωπαϊκούς ομίλους οικονομικού σκοπού, κοινοπραξίες, προσωπικές ή κεφαλαιουχικές εταιρείες, σε δημοτικές ή δημόσιες επιχειρήσεις, σε αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες σε κοινωνικές επιχειρήσεις και –εν γένει– σε κάθε νομική προσωπικότητα, εφόσον αυτό εξυπηρετεί τους επιχειρησιακούς ή κοινωνικούς σκοπούς του με την ευρύτερη έννοια.

στ) να συμμετέχει σε ευρωπαϊκά, διεθνή ή άλλα αναπτυξιακά προγράμματα ή να συμμετέχει με άλλες επιχειρήσεις ή εταιρείες στην πραγματοποίησή τους και να συνεργάζεται μέσω κοινοπραξιών ή προγραμματικών συμβάσεων με άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, εταιρείες ή άλλες ενώσεις κάθε τύπου, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο την ανάπτυξη δραστηριοτήτων συναφών με αυτές του συνεταιρισμού.

ζ) να αναπτύσσει, στο πλαίσιο της κάθε φορά ισχύουσας νομοθεσίας, κάθε δραστηριότητα με στόχο την ανάπτυξη της προσωπικότητας των μελών του.

Άρθρο 5. Μέλη του Συνεταιρισμού

Μέλη του Συνεταιρισμού μπορούν να γίνουν:

α. Φυσικά πρόσωπα, ενήλικες ή ανήλικοι τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών, με ψυχοκοινωνικά προβλήματα, τα οποία λόγω ψυχικής διαταραχής, έχουν ανάγκη αποκατάστασης, ανεξάρτητα από τη διαγνωστική κατηγορία, το στάδιο της νόσου και τη διαμονή τους, χωρίς να απαιτείται να είναι ικανοί για δικαιοπραξία κατά παρέκκλιση του

Αστικού Κώδικα και της Συνεταιριστικής Νομοθεσίας. Τα μέλη της κατηγορίας αυτής αποτελούν κατ' ελάχιστο το 35% του συνόλου των μελών του Κοι.Σ.Π.Ε.

β. Φυσικά πρόσωπα, ενήλικες που εργάζονται στο χώρο της ψυχικής υγείας (εργοθεραπευτές, εκπαιδευτικοί, ψυχίατροι, ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί, διοικητικοί, οικονομολόγοι κ.α.), είτε κατέχουν την δημοσιοϋπαλληλική ιδιότητα είτε όχι. Τα μέλη της κατηγορίας αυτής αποτελούν κατ' ανώτατο όριο ποσοστό σαράντα πέντε τοις εκατό (45%) του συνόλου των μελών του Κοι.Σ.Π.Ε.

γ. Οργανισμοί Αυτοδιοίκησης Α' και Β' Βαθμού και νομικά πρόσωπα αυτών, καθώς και άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα, οποιασδήποτε νόμιμης νομικής μορφής, που επιθυμούν να μετέχουν στη σύνθεση του ΚοιΣΠΕ. Τα μέλη της κατηγορίας αυτής αποτελούν κατ' ανώτατο όριο ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) του συνόλου των μελών του ΚοιΣΠΕ.

Μέλη του Κοι.Σ.Π.Ε. δεν μπορούν να γίνουν νομικά ή φυσικά πρόσωπα, τα οποία μετέχουν σε άλλο κοινωνικό συνεταιρισμό, ο οποίος έχει τον ίδιο ή παρεμφερή σκοπό, εδρεύει στην περιοχή δραστηριότητας του ιδρυόμενου με το παρόν Κοι.Σ.Π.Ε. και ανταγωνίζεται ή/και αντιστρατεύεται τη δραστηριότητα του Κοι.Σ.Π.Ε. Οι ως άνω ιδιότητες θα πρέπει να ισχύουν αθροιστικά για τον αποκλεισμό ενός φυσικού ή νομικού προσώπου από τον ιδρυόμενο με το παρόν Κοι.Σ.Π.Ε.

Άρθρο 6. Εγγραφή μελών

Τα ιδρυτικά μέλη που υπογράφουν το παρόν καταστατικό γίνονται μέλη του Κοι.Σ.Π.Ε. με την αυτόβουλη υπογραφή του ιδρυτικού καταστατικού. Κατατάσσονται δε στην κατηγορία μελών (Α', Β', ή Γ') σύμφωνα με την προσωπική τους δήλωση στη σχετική αίτηση εγγραφής στον Συνεταιρισμό, αναλαμβάνοντας την υποχρέωση, εφόσον τους ζητηθεί, να τεκμηριώσουν αυτή τους την επιλογή. Η σχετική αίτηση εγγραφής στον Συνεταιρισμό υποβάλλεται στο Προεδρείο της Ιδρυτικής Συνέλευσης αυτού και καταχωρείται στο οικείο Βιβλίο Μητρώο Μελών του Κοι.Σ.Π.Ε.

Για την εγγραφή νέου μέλους στον Κοι.Σ.Π.Ε, μετά τη σύστασή του, απαιτείται η υποβολή από τον/την ενδιαφερόμενο/η γραπτής αίτησης προς το Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο αποφασίζει για την αποδοχή της στην πρώτη του συνεδρίαση. Στην αίτηση εγγραφής ο/η ενδιαφερόμενος/η δηλώνει αυτοβούλως την κατηγορία μελών στην οποία ανήκει και αναλαμβάνει την υποχρέωση εφόσον του ζητηθεί να τεκμηριώσει αυτή του/της την επιλογή. Η εγγραφή νέων μελών, ψυχικών ή νομικών προσώπων, είναι πάντοτε ελεύθερη, υπόκειται όμως στους περιορισμούς που θέτουν τόσο το άρθρο 12 του Ν. 2716/1999, όσο και οι διατάξεις του παρόντος καταστατικού.

Η εγγραφή των νέων μελών εγκρίνεται από την επόμενη Γενική Συνέλευση. Η ιδιότητα του μέλους του Κοι.Σ.Π.Ε. αποκτάται από τον χρόνο λήψης της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου για την αποδοχή της αίτησης. Ειδικά για τη συμμετοχή των νέων μελών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και την ανάδειξη τους σε όργανα διοίκησης ή ελέγχου του Κοι.Σ.Π.Ε. απαιτείται να έχει προηγηθεί η έγκριση της εγγραφής των νέων μελών από τη Γενική Συνέλευση.

Σε περίπτωση μη αποδοχής από το Διοικητικό Συμβούλιο αίτησης για εγγραφή μέλους, αποφασίζει επί του θέματος της εγγραφής ή μη η Γενική Συνέλευση. Η σχετική απόφασή της

κοινοποιείται στον/στην ενδιαφερόμενο/η μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη λήξη των εργασιών της. Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται προσφυγή στο Ειρηνοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο Συνεταιρισμός, μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίησή της, το οποίο δικάζει επί της προσφυγής κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, επιτρεπόμενης, κατά της αποφάσεως που θα εκδοθεί, έφεσης στο Μονομελές Πρωτοδικείο της περιφέρειας που εδρεύει ο Κοι.Σ.Π.Ε, μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης απόφασης και η οποία εκδικάζεται ομοίως κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Η απόφαση που εκδίδεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο δεν υπόκειται σε κανένα άλλο ένδικο μέσο.

Άρθρο 7. Αποχώρηση και διαγραφή μέλους

Μέλη του ΚοιΣΠΕ μπορούν να αποχωρήσουν εφόσον υποβάλλουν γραπτή δήλωση προς το Διοικητικό Συμβούλιο τρεις (3) τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της οικονομικής χρήσης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί σε εξαιρετικές περιπτώσεις να επιτρέψει την αποχώρηση μελών πριν από τη συμπλήρωση του παραπάνω χρονικού διαστήματος.

Μέλος του Κοι.Σ.Π.Ε. διαγράφεται μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης στην περίπτωση που συστηματικά παραβαίνει τις υποχρεώσεις του και με τη συμπεριφορά του βλάπτονται τα συμφέροντα του Κοι.Σ.Π.Ε. Η διαγραφή, στην περίπτωση απουσίας του μέλους από τις εργασίες της Γενικής Συνέλευσης, γνωστοποιείται με την κοινοποίηση προς αυτό αποσπάσματος της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης που περιέχει υποχρεωτικά τους λόγους διαγραφής. Μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την κοινοποίηση της σχετικής απόφασης το μέλος που διαγράφεται μπορεί να προσφύγει στο Ειρηνοδικείο της περιφέρειας που εδρεύει ο Κοι.Σ.Π.Ε. κατά τη διαδικασία που προβλέπει η παράγραφος 4 του άρθρου 6 του παρόντος Καταστατικού. Η απώλεια της ιδιότητας του μέλους επέρχεται από την ημέρα δημοσίευσης της τελεσίδικης απόφασης που απορρίπτει την προσφυγή ή από την ημέρα που έληξε άπρακτη η προθεσμία προσφυγής.

Στα αποχωρούντα ή διαγραφόμενα, κατά τα ανωτέρω, μέλη αποδίδεται η ονομαστική αξία της συνεταιριστικής μερίδας που εισέφεραν τα αργότερο τρεις (3) μήνες από την έγκριση του ισολογισμού της χρήσης μέσα στην οποία έγινε η αποχώρηση ή η διαγραφή.

Άρθρο 8. Δικαιώματα μελών

Τα μέλη του Κοι.Σ.Π.Ε. έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις Γενικές Συνελεύσεις με δικαίωμα μίας (1) ψήφου ανεξάρτητα από τον αριθμό των συνεταιριστικών μερίδων που κατέχουν, και δικαίωμα να εκλέγουν και να εκλέγονται υπό τους όρους του παρόντος Καταστατικού και του Νόμου.

Κάθε μέλος έχει δικαίωμα να ζητεί πληροφορίες για την πορεία των υποθέσεων του Κοι.Σ.Π.Ε. και να λαμβάνει αντίγραφα πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης και των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και του Ισολογισμού και του Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσεως.

Κάθε μέλος έχει δικαίωμα επί των καθαρών διανεμομένων κερδών κάθε οικονομικής χρήσης, σύμφωνα με το άρθρο 17 του παρόντος Καταστατικού και στο προϊόν της εκκαθάρισης σε αναλογία με τις εκ μέρους του κατεχόμενες συνεταιριστικές μερίδες.

Τα μέλη του Συνεταιρισμού μπορεί να απασχολούνται σ' αυτόν ως εξής:

α) Τα μέλη της πρώτης (Α') κατηγορίας του άρθρου 5 μπορεί να παρέχουν την εργασία τους και να αμείβονται ανάλογα με την παραγωγικότητά τους και τον χρόνο εργασίας τους σύμφωνα με τον κανονισμό εσωτερικής λειτουργίας του Κοι.Σ.Π.Ε. ή τις κάθε φορά ισχύουσες αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, λαμβανομένων υπόψη των προβλέψεων της παραγράφου 5α του άρθρου 12 του Ν. 2716/1999 ως προς τα θέματα αμοιβών και ασφάλισής τους.

β) Τα μέλη της δεύτερης κατηγορίας, μπορεί να παρέχουν εργασία ή υπηρεσίες στον Κοι.Σ.Π.Ε. με πλήρη ή μερική απασχόληση, σύμφωνα με τον κανονισμό εσωτερικής λειτουργίας του Κοι.Σ.Π.Ε. ή τις κάθε φορά ισχύουσες αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, λαμβανομένων υπόψη των προβλέψεων της παραγράφου 5β του άρθρου 12 του Ν. 2716/1999 ως προς τα θέματα μετακινήσεων, αποσπάσεων και μη καταβολής αμοιβής από τον Κοι.Σ.Π.Ε. γ) Στον Κοι.Σ.Π.Ε. μπορεί, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου να απασχολούνται ως εργαζόμενοι ή να παρέχουν υπηρεσίες και πρόσωπα που δεν είναι μέλη του.

Άρθρο 9. Υποχρεώσεις και ευθύνη μελών

Τα μέλη του Κοι.Σ.Π.Ε. έχουν τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

α) Να συμμετέχουν ενεργά στις δραστηριότητες, να συνεργάζονται στη λειτουργία του Κοι.Σ.Π.Ε. και να απέχουν από ενέργειες που βλάπτουν τα συμφέροντά του.

β) Να τηρούν τις διατάξεις του Καταστατικού, να ακολουθούν τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και των άλλων οργάνων του Κοι.Σ.Π.Ε. και να προστατεύουν τα συμφέροντά του.

γ) Να αναπτύσσουν σχέσεις σεβασμού, ισοτιμίας και αλληλεγγύης με τα υπόλοιπα μέλη, τους απασχολούμενους και τα στελέχη του Κοι.Σ.Π.Ε. και να αποφεύγουν κάθε προσωπική στάση και συμπεριφορά μειωτική προς αυτούς και κάθε αρνητική διάκριση λόγω φυλετικής ή εθνοτικής προέλευσης, θρησκείας, ιδεολογίας, αναπηρίας, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού.

Τα μέλη ευθύνονται για τα χρέη του Κοι.Σ.Π.Ε. προς τρίτους μέχρι το ποσό της συνεταιριστικής τους μερίδας.

Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης κάθε νέο μέλος υποχρεούται να καταβάλει εκτός από το ποσό της μερίδας του και εισφορά ανάλογη ή και μικρότερη προς την καθαρή περιουσία του συνεταιρισμού όπως αυτή προκύπτει από τον ισολογισμό της τελευταίας χρήσης. Η εισφορά αυτή φέρεται σε ειδικό αποθεματικό.

Τα νέα μέλη που υπάγονται στην κατηγορία μελών της παραγράφου 1α του άρθρου 5 του παρόντος καταστατικού, υποχρεούνται στην εισφορά του προηγούμενου εδαφίου της παρούσας παραγράφου μειωμένης κατά ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%).

Τα μέλη του Κοι.Σ.Π.Ε. μετά από σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης υποχρεούνται να καταβάλλουν την αναλογία τους ή μέρος αυτής στο χρηματικό ποσό που τυχόν απαιτείται για την κάλυψη ζημιών αυτού.

Η ευθύνη των μελών υφίσταται και για χρέη που είχαν δημιουργηθεί πριν γίνουν μέλη και δεν περιλαμβάνει τα χρέη που δημιουργήθηκαν μετά την έξοδό τους. Η σχετική αξίωση παραγράφεται μετά την παρέλευση ενός (1) έτους από την έξοδο του μέλους ή από την περάτωση της πτώχευσης ή της εκκαθάρισης του Κοι.Σ.Π.Ε.

Σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν. 2718/1999 δεν απαγγέλλεται ποτέ προσωπική κράτηση κατά των μελών των οργάνων του ΚοιΣΠΕ για χρέη του προς τρίτους και προς το Δημόσιο καθώς και για χρέη μεταξύ μελών και του Κοι.Σ.Π.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Άρθρο 10. Κεφάλαιο του Κοι.Σ.Π.Ε.

Το κεφάλαιο του Κοι.Σ.Π.Ε. σύμφωνα με αυτά που αναφέρονται σε επόμενα άρθρα απαρτίζεται από:

α. τις συνεταιριστικές μερίδες, β. το τακτικό αποθεματικό, γ. το έκτακτο αποθεματικό, και δ. τα ειδικά αποθεματικά

Άρθρο 11. Πόροι του Κοι.Σ.Π.Ε.

Οι πόροι του Κοι.Σ.Π.Ε. προέρχονται από :

α. Επιχορήγηση από τον Τακτικό Κρατικό Προϋπολογισμό ή το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και από προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, άλλους ευρωπαϊκούς ή διεθνείς οργανισμούς.

β. Χρηματοδότηση από εθνικούς οργανισμούς, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, αναπτυξιακά προγράμματα καθώς και από προγράμματα και πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών.

γ. Κληροδοτήματα, δωρεές και παραχωρήσεις της χρήσης περιουσιακών στοιχείων είτε προς εγκατάσταση των δραστηριοτήτων του Κοι.Σ.Π.Ε. είτε προς επιχειρηματική αξιοποίηση αυτών.

δ. Δωρεές και χορηγίες φυσικών ή νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, ιδρυμάτων ή άλλων συλλογικοτήτων με νομική προσωπικότητα.

ε. Έσοδα από την άσκηση των δραστηριοτήτων του και την εκμετάλλευση περιουσιακών του στοιχείων.

Άρθρο 12. Συνεταιριστική μερίδα

Κάθε μέλος εγγράφεται στον Κοι.Σ.Π.Ε. με μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα, η τρέχουσα αξία της οποίας ορίζεται δια του παρόντος Καταστατικού σε ευρώ (.....€).

Τα ιδρυτικά μέλη μπορούν να εισφέρουν το ποσό που αντιστοιχεί στην υποχρεωτική συνεταιριστική τους μερίδα σε μία ή περισσότερες καταβολές (τμηματικά) μέσα σε ένα (1) έτος από την κατά νόμο έναρξη λειτουργίας του Κοι.Σ.Π.Ε. Το αυτό μπορεί να ισχύει αναλογικά και για τα μέλη που θα εγγραφούν στον Κοι.Σ.Π.Ε. στο μέλλον.

Η συνεταιριστική μερίδα είναι αδιαίρετη και ίση για όλα τα μέλη του Κοι.Σ.Π.Ε.

Εκτός από την υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα της παραγρ. 1 του παρόντος άρθρου, κάθε μέλος επιτρέπεται να αποκτήσει έως πέντε (5) προαιρετικές συνεταιριστικές μερίδες.

Τα ΝΠΔΔ και τα ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα μπορούν να αποκτήσουν απεριόριστο αριθμό προαιρετικών μερίδων. Η αξία κάθε προαιρετικής μερίδας είναι ίση με την αξία της υποχρεωτικής, ήτοι, σήμερα είναι ίση με το ποσό των Ευρώ (.....€) και καταβάλλεται από τα μέλη μετά την ημερομηνία που θα δηλώσουν εγγράφως προς το Διοικητικό Συμβούλιο ότι επιθυμούν την απόκτηση προαιρετικών μερίδων και σε κάθε περίπτωση μέσα σε έναν (1) μήνα από την ημερομηνία που το Διοικητικό Συμβούλιο αποδεχθεί το σχετικό αίτημά τους.

Η μεταβίβαση υποχρεωτικής συνεταιριστικής μερίδας σε τρίτο πρόσωπο γίνεται εγγράφως ύστερα από συναίνεση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία είναι υποχρεωτική, εφόσον στο πρόσωπο του τρίτου συντρέχουν οι όροι που απαιτούνται για την είσοδό του ως μέλους. Για την εξέταση των όρων εισόδου του νέου μέλους τηρείται απόλυτη σειρά προτεραιότητας με βάση τη σχετική έγγραφη δήλωση μεταβίβασης της συνεταιριστικής μερίδας.

Οι προαιρετικές συνεταιριστικές μερίδες μπορούν να μεταβιβάζονται ελεύθερα, χωρίς άδεια του Διοικητικού Συμβουλίου, σε άλλο μέλος του Συνεταιρισμού. Στην περίπτωση αυτή είναι υποχρεωτική η έγγραφη ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου από το μέλος που επιθυμεί να μεταβιβάσει τις προαιρετικές του συνεταιριστικές μερίδες και η έγγραφη αποδοχή από το πρόσωπο στο οποίο μεταβιβάζονται οι συνεταιριστικές μερίδες, οπωσδήποτε πριν την ημερομηνία μεταβίβασης. Όλες οι μεταβιβάσεις συνεταιριστικών μερίδων καταχωρούνται στο οικείο μητρώο συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου της έδρας του Κοι.Σ.Π.Ε.

Δεν υπόκεινται σε κατάσχεση για χρέη των μελών προς τρίτους η συνεταιριστική μερίδα και τα προϊόντα της παραγωγής των μελών από την παράδοσή τους στον Κοι.Σ.Π.Ε. για πώληση, διάθεση, μεταποίηση και επεξεργασία. Επίσης, δεν επιτρέπεται η κατάσχεση εις χείρας του Κοι.Σ.Π.Ε. ως τρίτου, χρημάτων που έχουν ληφθεί από πιστωτικά ιδρύματα, ως δάνειο για λογαριασμό μέλους του, και απαιτήσεων για παροχές σε είδος του Κοι.Σ.Π.Ε. προς τα μέλη του.

Η ιδιότητα του συνεταιριστή που τεκμηριώνεται με την κατοχή συνεταιριστικής μερίδας δεν κληρονομείται ούτε κληροδοτείται. Ο συνetaίρος που πεθαίνει διαγράφεται στο τέλος της χρήσης και στους κληρονόμους του αποδίδεται η ονομαστική αξία της συνεταιριστικής μερίδας του κληρονομούμενου.

Άρθρο 13. Τακτικό αποθεματικό

Για τον σχηματισμό τακτικού αποθεματικού παρακρατείται τουλάχιστον το ένα εικοστό (1/20) των καθαρών κερδών κάθε χρήσης μετά από σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μελών του Κοι.Σ.Π.Ε.

Η παρακράτηση για τακτικό αποθεματικό δεν είναι υποχρεωτική όταν το ύψος αυτού έχει εξισωθεί με την συνολική αξία των συνεταιριστικών μερίδων.

Επιπλέον της πιο πάνω παρακράτησης στο τακτικό αποθεματικό περιέρχεται και κάθε άλλο έσοδο για το οποίο δεν υπάρχει ειδική πρόβλεψη.

Άρθρο 14. Έκτακτο αποθεματικό

Το έκτακτο αποθεματικό είναι το κεφάλαιο που δημιουργείται με σκοπό να βοηθήσει τον Κοι.Σ.Π.Ε. στην ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών σχεδίων. Για το σχηματισμό του

παρακρατείται ποσοστό των καθαρών κερδών μιας χρήσης, μετά από σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και χρησιμοποιείται κατά βάση για τη χρηματοδότηση επενδύσεων και εργασιών του Κοι.Σ.Π.Ε. κατά τις επόμενες χρήσεις.

Άρθρο 15. Ειδικά αποθεματικά

Ειδικά αποθεματικά του Συνεταιρισμού είναι αυτά που σχηματίζονται:

- α) από την εισφορά νέων μελών ανάλογη προς την καθαρή περιουσία του Κοι.Σ.Π.Ε.
- β) από τυχόν εισφορές μελών αξίας μεγαλύτερης από την αξία της/των συνεταιριστικής/κων μεριδίων που επιθυμούν να αποκτήσουν.
- γ) από τα καθαρά προς διανομή κέρδη κάθε χρήσης που αναλογούν σε μέλη του Συνεταιρισμού εφόσον τα μέλη αυτά με υπεύθυνη δήλωσή τους ή με απόφαση του διοικητικού τους οργάνου, προς το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού, δηλώσουν πως δεν επιθυμούν να εισπράξουν το ποσό που τους αναλογεί.
- δ) Οι επιχορηγήσεις από τον Τακτικό Κρατικό Προϋπολογισμό, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, τα Αναπτυξιακά Προγράμματα, την Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και τα έσοδα από χαριστική αιτία, εφόσον ο σκοπός τους δεν ορίζεται ειδικά.

Τα ειδικά αποθεματικά χρησιμοποιούνται:

- α) Αυτά της περίπτωσης γ της προηγούμενης παραγράφου για την κάλυψη τυχόν ζημιών του Συνεταιρισμού και την ισόποση απαλλαγή από έκτακτη εισφορά των συγκεκριμένων μελών που δεν εισέπραξαν διανεμηθέντα καθαρά κέρδη.
- β) Αυτά της περίπτωσης δ της προηγούμενης παραγράφου για την απόκτηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων.
- γ) αυτά των περιπτώσεων α και β της προηγούμενης παραγράφου για την κάλυψη τυχόν ζημιών του Συνεταιρισμού.

Σε περίπτωση διάλυσης του Συνεταιρισμού, και μετά την εκκαθάριση, τα ειδικά αποθεματικά διατίθενται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης για παρεμφερείς σκοπούς μη διανεμόμενα στα μέλη.

Άρθρο 16. Χρήση – Ισολογισμός – Προϋπολογισμός

Η διαχειριστική χρήση είναι ετήσια (12μηνη), αρχίζει δε την 1η Ιανουαρίου και τελειώνει την 31^η Δεκεμβρίου κάθε έτους. Κατ' εξαίρεση η πρώτη χρήση αρχίζει από τη νόμιμη σύσταση του Συνεταιρισμού και λήγει την

Στο τέλος της διαχειριστικής χρήσης το Διοικητικό Συμβούλιο συντάσσει τον Ισολογισμό, το Λογαριασμό Αποτελεσμάτων Χρήσης και τον Προϋπολογισμό και τους υποβάλλει στο Εποπτικό Συμβούλιο για έλεγχο τριάντα (30) ημέρες τουλάχιστον πριν την ημέρα σύγκλησης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης. Επίσης, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να δημοσιεύσει περίληψη του Ισολογισμού σε μια τουλάχιστον εκδιδόμενη στην έδρα του εφημερίδα.

Το Εποπτικό Συμβούλιο μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή των παραπάνω στοιχείων συντάσσει αναλυτική έκθεση ελέγχου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο υποβάλλει τον ελεγχθέντα από το Εποπτικό Συμβούλιο Ισολογισμό, τον Λογαριασμό Αποτελεσμάτων Χρήσης και τον Προϋπολογισμό για έγκριση στην Τακτική

Γενική Συνέλευση, υποχρεούμενο να έχει στη διάθεση των μελών αντίγραφα τους τουλάχιστον επτά (7) ημέρες πριν την ημερομηνία σύγκλησής της.

Άρθρο 17. Διανομή κερδών – Κατανομή ζημιών

Μετά την αφαίρεση των αποθεματικών, το υπόλοιπο των καθαρών κερδών διανέμεται μεταξύ των μελών κατ' αναλογία των συνεταιριστικών μερίδων που αυτά κατέχουν.

Είναι δυνατόν, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μελών του Κοι.Σ.Π.Ε, να διανεμηθεί μέρος των κερδών χρήσης και το υπόλοιπο να καταβληθεί στους απασχολούμενους του Κοι.Σ.Π.Ε, με τη μορφή της επιβράβευσης της παραγωγικότητας και της συμμετοχής τους (πριμ παραγωγικότητας), ανάλογα με την ποσοστιαία συμμετοχή αυτών στις εργασίες της χρήσης. Η ποσοστιαία αυτή συμμετοχή καθορίζεται με ειδική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Μέλη του Συνεταιρισμού που δεν επιθυμούν να μετάσχουν στη διανομή κερδών κάποιας χρήσης δηλώνουν την επιθυμία τους αυτή με υπεύθυνη δήλωση σε περίπτωση φυσικών προσώπων ή με απόφαση του διοικητικού τους οργάνου σε περίπτωση νομικών προσώπων. Η δήλωση ή απόφαση απευθύνεται προς το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού, το δε προϊόν των κερδών της χρήσης που δεν θα διανεμηθούν για το σκοπό αυτό προσαυξάνει το ειδικό αποθεματικό του Συνεταιρισμού, σύμφωνα με την παράγραφο 1γ του άρθρου 15 του παρόντος καταστατικού.

Αν στο τέλος κάποιας χρήσης προκύψει ζημία και δεν είναι δυνατή ή δεν είναι συμφέρουσα η μεταφορά της σε επόμενες χρήσεις, αυτή καλύπτεται είτε με επιβάρυνση των μελών κατ' αναλογία των συνεταιριστικών τους μερίδων, είτε από τα Ειδικά Αποθεματικά και αν αυτό δεν επαρκεί από το Τακτικό Αποθεματικό, όπως ορίζουν τα άρθρα 13 και 15 του παρόντος καταστατικού.

Αν και πάλι δεν καλύπτεται η προκύπτουσα ζημία, το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλεί την Γενική Συνέλευση για την επιβολή έκτακτης εισφοράς στους συνεταίρους, όπως ορίζει η παράγραφος 4 του άρθρου 9 του παρόντος καταστατικού.

Άρθρο 18. Βιβλία του Κοι.Σ.Π.Ε.

Ο Κοι.Σ.Π.Ε. τηρεί τα ακόλουθα βιβλία:

- α) Βιβλίο εσόδων - εξόδων, νόμιμα θεωρημένο από την αρμόδια φορολογική αρχή.
- β) Ημερολόγιο, βιβλίο απογραφής κινητής και ακίνητης περιουσίας
- γ) Βιβλίο αλληλογραφίας (πρωτόκολλο).
- δ) Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων Διοικητικού Συμβουλίου.
- ε) Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων Εποπτικού Συμβουλίου.
- στ) Βιβλίο πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων.

ζ) Βιβλίο Μητρώου Μελών, στο οποίο καταχωρούνται με χρονολογική σειρά, η ημερομηνία εγγραφής, τα στοιχεία ταυτότητας των μελών, ο αριθμός των μερίδων και η αξία τους, η εισφορά νέων μελών και η ημερομηνία αποχώρησης ή διαγραφής των μελών.

Σε κάθε περίπτωση λαμβάνεται ειδική μέριμνα για την προστασία των προσωπικών δεδομένων των μελών.

Τα βιβλία των περιπτώσεων α και β θεωρούνται από την αρμόδια φορολογική αρχή ή απαλλάσσονται νομίμως της θεώρησης αυτής.

Τα βιβλία των περιπτώσεων δ έως ζ θεωρούνται πριν τη χρήση τους από το Ειρηνοδικείο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο Κοι.Σ.Π.Ε. ή απαλλάσσονται νόμιμα από τη θεώρηση αυτή. Είναι δυνατή η τήρηση ορισμένων εκ των παραπάνω βιβλίων να γίνεται με ηλεκτρονικό τρόπο, έπειτα από σχετική έγκριση της κάθε φορά αρμόδιας αρχής ή εφόσον συνάδει με το είδος του βιβλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' : ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Άρθρο 19. Συγκρότηση – Αρμοδιότητες

Η Γενική Συνέλευση των μελών είναι το ανώτατο όργανο του Κοι.Σ.Π.Ε. Αποφασίζει για κάθε θέμα που δεν υπάγεται στην αρμοδιότητα άλλου οργάνου και έχει την εποπτεία και τον έλεγχο των οργάνων της Διοίκησης.

Στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης υπάγονται: α) Η τροποποίηση του Καταστατικού.

β) Η συγχώνευση, η παράταση της διάρκειας, η διάλυση και η αναβίωση του Κοι.Σ.Π.Ε.

γ) Η ψήφιση ή τροποποίηση Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας

δ) Οι γενικοί όροι της δραστηριότητας του Κοι.Σ.Π.Ε.

ε) Η έγκριση του Ισολογισμού, Προϋπολογισμού και του Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσης.

στ) Η εκλογή και απαλλαγή από κάθε ευθύνη του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου και των αντιπροσώπων σε Ενώσεις καθώς και η οποιαδήποτε παύση των μελών των οργάνων της Διοίκησης για σπουδαίο λόγο.

ζ) Η επιβολή εισφοράς στα μέλη για την αντιμετώπιση εκτάκτων ζημιών ή άλλων εξαιρετικών καταστάσεων.

η) Η έγκριση για συμμετοχή του Κοι.Σ.Π.Ε. σε Ευρωπαϊκό Όμιλο Οικονομικού Σκοπού (Ε.Ο.Ο.Σ), σε εταιρείες ή επιχειρήσεις γενικού ενδιαφέροντος, σε Κοινοπραξίες, ή Ενώσεις Συνεταιρισμών ανώτερου βαθμού και η αποχώρησή του.

Η Γενική Συνέλευση του Κοι.Σ.Π.Ε. απαρτίζεται από όλα τα μέλη που συνέρχονται σε τακτική ή έκτακτη συνεδρίαση. Όλα τα μέλη, όλων των κατηγοριών, μετέχουν στις συνελεύσεις και ψηφίζουν με μία (1) ψήφο το καθένα, ανεξάρτητα από τον αριθμό των συνεταιριστικών μερίδων που κατέχουν. Μέλος που δεν μπορεί να παραβρεθεί στη Γενική Συνέλευση δια ζώσης, λόγω σπουδαίου λόγου (απόσταση, ασθένεια κ.α), μπορεί να συμμετέχει μέσω τηλεδιάσκεψης. Στις συνελεύσεις κάθε παριστάμενο μέλος μπορεί να αντιπροσωπεύει μέχρι απόντα μέλη, με έγγραφη εξουσιοδότηση των απόντων μελών προς το Προεδρείο της Γενικής Συνέλευσης, η οποία μπορεί να αποστέλλεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ειδικότερα, στις περιπτώσεις αυτές τα μέλη της κατηγορίας α' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του παρόντος καταστατικού παρέχουν έγκυρη εξουσιοδότηση κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Αστικού Κώδικα για δικαιοπρακτική ικανότητα.

Άρθρο 20. Σύγκληση Γενικής Συνέλευσης

Η Γενική Συνέλευση συνέρχεται σε τακτική συνεδρίαση μία φορά το έτος ύστερα από πρόσκληση του Διοικητικού Συμβουλίου και μέσα σε έξι (6) μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης.

Η Γενική Συνέλευση συνέρχεται έκτακτα όποτε τη συγκαλέσει το Διοικητικό Συμβούλιο ή όταν το ζητήσει, ορίζοντας συγχρόνως και το θέμα για συζήτηση, το Εποπτικό Συμβούλιο ή το ένα δέκατο (1/10) των μελών του Κοι.Σ.Π.Ε. ανεξαρτήτως κατηγορίας, πάντως όχι λιγότερα από (....) μέλη.

Η πρόσκληση αναγράφει τον τόπο, την ημέρα, την ώρα που θα συνέλθει η Γενική Συνέλευση και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Η πρόσκληση γνωστοποιείται στα μέλη επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν την ημέρα της Γενικής Συνέλευσης με προσωπικές επιστολές ή και κάθε άλλο πρόσφορο μέσο που θα αποφασίσει το Διοικητικό Συμβούλιο (όπως φαξ ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο με απόδειξη παραλαβής). Η σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης γνωστοποιείται στη Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας και στην/στις συνεταιριστική/κες οργάνωση/σεις ανώτερου βαθμού, στην/στις οποία/ες μέλος είναι ο Κοι.Σ.Π.Ε.

Η Πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης προβλέπει :

τη δυνατότητα συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση από απόσταση μέσω οπτικοακουστικών ή άλλων ηλεκτρονικών μέσων χωρίς τη φυσική παρουσία των μελών του συνεταιρισμού στον τόπο διεξαγωγής, έπειτα από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

τη δυνατότητα συμμετοχής στην ψηφοφορία από απόσταση, δια αλληλογραφίας ή με ηλεκτρονικά μέσα, πριν από τη συνέλευση, έπειτα από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Στη περίπτωση αυτή τα θέματα και τα ψηφοδέλτια διατίθενται και συμπλήρωσή τους γίνεται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου ή σε έντυπη μορφή στην έδρα του Κοι.Σ.Π.Ε.

Αν το Διοικητικό Συμβούλιο για οποιοδήποτε λόγο δεν συγκαλέσει τη Γενική Συνέλευση μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή της αίτησης του Εποπτικού Συμβουλίου ή των συνεταιριών, τη σύγκληση διατάζει το Ειρηνοδικείο της έδρας του Κοι.Σ.Π.Ε. ύστερα από αίτησή τους, εκτός αν αυτό κρίνει ότι δεν συντρέχει σπουδαίος λόγος.

Άρθρο 21. Απαρτία Γενικής Συνέλευσης

Η Γενική Συνέλευση συνεδριάζει έγκυρα εφόσον κατά την έναρξη της συνεδρίασης είναι παρόντα τα μισά τουλάχιστον μέλη του Κοι.Σ.Π.Ε.

Τα μέλη του συνεταιρισμού που ψηφίζουν δια αλληλογραφίας ή με ηλεκτρονικά μέσα υπολογίζονται για τον σχηματισμό της απαρτίας και της πλειοψηφίας, εφόσον οι σχετικές ψήφοι έχουν παραληφθεί από τον Κοι.Σ.Π.Ε. το αργότερο είκοσι τέσσερις (24) ώρες πριν από την έναρξη της συνεδρίασης. Σε αυτή την περίπτωση ο Κοι.Σ.Π.Ε. έχει διασφαλίσει την ταυτότητα του συμμετέχοντος προσώπου και της προέλευσης της ψήφου καθώς και την ασφάλεια της ηλεκτρονικής ή άλλης σύνδεσης.

Αν δεν υπάρχει απαρτία, η Γενική Συνέλευση συνέρχεται ύστερα από επτά (7) ημέρες, χωρίς άλλη πρόσκληση, στον ίδιο τόπο και την ίδια ώρα, για όλα τα θέματα της αρχικής ημερήσιας διάταξης, εφόσον κατά την έναρξη της συνεδρίασης παρίσταται τουλάχιστον το (%) των μελών του Κοι.Σ.Π.Ε.

Αν δεν υπάρχει και πάλι απαρτία, η Γενική Συνέλευση συνέρχεται ύστερα από επτά (7) ημέρες χωρίς άλλη πρόσκληση, στον ίδιο τόπο και την ίδια ώρα και αποφασίζει για όλα θέματα της αρχικής ημερήσιας διάταξης, όσα μέλη και αν παρίστανται, όχι όμως λιγότερα από μέλη. Για τη λήψη αποφάσεων που αφορούν τη μεταβολή του σκοπού του Κοι.Σ.Π.Ε, τη μεταβολή του ποσού της συνεταιριστικής μερίδας, τον αποκλεισμό ή τη διαγραφή μέλους, την παράταση, τη διάλυση, την αναβίωση, τη μεταβολή του τρόπου διανομής των κερδών, την ανάκληση και την αντικατάσταση μελών του Διοικητικού ή Εποπτικού Συμβουλίου και την τροποποίηση του Καταστατικού η Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται σε αυτήν τα δύο τρίτα (2/3) των μελών και στην περίπτωση επαναληπτικής Συνέλευσης όταν είναι παρόντα τουλάχιστον το.....% των μελών.

Άρθρο 22. Συνεδρίαση – Συζήτηση

Στην αρχή της συνεδρίασης εκλέγονται από τα μέλη ο Πρόεδρος και ο Γραμματέας της Συνέλευσης. Έως την εκλογή του Προέδρου τα καθήκοντά του ασκεί ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ή αν αυτός απουσιάζει, ο Αντιπρόεδρος ή άλλο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή αν δεν παρευρίσκεται κανένα, ένα μέλος του Κοι.Σ.Π.Ε. που υποδεικνύεται από την Συνέλευση.

Ο Πρόεδρος διευθύνει τις εργασίες της Συνέλευσης και ο Γραμματέας τηρεί τα πρακτικά που υπογράφονται από τον Πρόεδρο και τον ίδιο.

Η Γενική Συνέλευση συζητεί και αποφασίζει για τα θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη, αλλά και για θέματα που θα προταθούν προς συζήτηση από παριστάμενο μέλος ή παριστάμενα μέλη του Κοι.Σ.Π.Ε, με την προϋπόθεση της αποδοχής της πρότασης από την Γενική Συνέλευση.

Στη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης μπορεί να παρίσταται αντιπρόσωπος συνεταιριστικής οργάνωσης ανωτέρου βαθμού, της οποίας μέλος είναι ο Κοι.Σ.Π.Ε.

Άρθρο 23. Αποφάσεις Γενικής Συνέλευσης

Η ψηφοφορία διεξάγεται ως εξής:.....

Ειδικά για αρχαιρεσίες, παροχή εμπιστοσύνης, απαλλαγή από ευθύνη, έγκριση απολογισμού και ισολογισμού και για προσωπικά θέματα η ψηφοφορία είναι μυστική. Τα μέλη του Διοικητικού και Εποπτικού του Συμβουλίου δεν έχουν δικαίωμα να ψηφίζουν στα θέματα απαλλαγής από την ευθύνη τους και αν διαπιστωθεί ότι ψηφίσουν εκπίπτουν από μέλη Συμβουλίου.

Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία του αριθμού των ψηφισάντων μελών. Στα θέματα της παρ. 4 του άρθρου 21 απαιτείται απόλυτη πλειοψηφία των συνόλου των μελών του συνεταιρισμού.

Άρθρο 24. Προσβολή αποφάσεων

Απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως αντίθετη στο Νόμο ή στο Καταστατικό, είναι άκυρη.

Την ακυρότητα κηρύσσει το Δικαστήριο, αν εγείρει αγωγή ένα (1) μέλος που δεν συμφώνησε ή οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον.

Η αγωγή αποκλείεται όταν περάσει ένας (1) μήνας από τότε που πάρθηκε η απόφαση.
Η απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα ισχύει έναντι όλων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' : ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ

Άρθρο 25. Διοικητικό Συμβούλιο

Τη διοίκηση του Κοι.Σ.Π.Ε. ασκεί το Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο αποτελείται από επτά (7) τακτικά μέλη και ισάριθμα αναπληρωματικά που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση. Σε περίπτωση μη επάρκειας ισάριθμων αναπληρωματικών μελών είναι δυνατόν η Γενική Συνέλευση να αποδεχθεί και λιγότερα αναπληρωματικά μέλη, όχι όμως σε αριθμό μικρότερο των τεσσάρων (4). Στην περίπτωση αυτή αναπληρωματικά μέλη θα πρέπει να υπάρχουν και από την πρώτη (α') κατηγορία μελών.

Από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πέντε (5) προέρχονται από μέλη της δεύτερης (β') και τρίτης (γ') κατηγορίας του άρθρου 5 του παρόντος καταστατικού, ενώ τα υπόλοιπα δύο (2) προέρχονται από την πρώτη (α') κατηγορία μελών του Κοι.Σ.Π.Ε. Όλα τα υποψήφια μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν πρέπει να τελούν σε πλήρη στερητική δικαστική συμπαράσταση.

Η διάρκεια της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τριετής και μπορεί να παρατείνεται μέχρι την εκλογή νέου το πολύ για τρεις (3) μήνες από τη λήξη της.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μετά την εκλογή του συνέρχεται με πρόσκληση του συμβούλου που πλειοψήφησε, και εκλέγει με φανερή ψηφοφορία πρόεδρο, αντιπρόεδρο, ταμία και γραμματέα. Δεν μπορούν να εκλεγούν στη θέση του προέδρου, αντιπρόεδρου, γραμματέα και ταμία, μέλη της πρώτης (α') κατηγορίας του άρθρου 5 του παρόντος καταστατικού.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μέσα σε τρεις (3) μήνες πρέπει να δηλώσει την εκλογή του για καταχώρηση στο μητρώο συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο Κοι.Σ.Π.Ε.

Άρθρο 26. Εκλογή Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Κοι.Σ.Π.Ε. εκλέγεται από την Τακτική Γενική Συνέλευση που συνέρχεται κατά το τρίτο(3) έτος, από την εκλογή του προηγούμενου, μετά από μυστική ψηφοφορία και σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Ν. 1667/1986, με ενιαίο ψηφοδέλτιο στο οποίο αναγράφονται κατά κατηγορία μελών οι υποψήφιοι.

Οι εκλογές διενεργούνται από τριμελή εφορευτική επιτροπή που εκλέγεται από την Συνέλευση και κάθε μέλος του Κοι.Σ.Π.Ε. ψηφίζει όσους υποψηφίους κάθε κατηγορίας μελών, επιθυμεί να εκλεγούν, με σταυρό που σημειώνει δίπλα στο ονοματεπώνυμο του υποψηφίου της προτίμησής του. Είναι δυνατόν η Γενική Συνέλευση να αποφασίζει τον ανώτερο αριθμό σταυρών προτίμησης που μπορεί να σημειώνει κάθε μέλος κατά τη διαδικασία της ψηφοφορίας.

Εκλέγονται, κατά κατηγορία μελών οι υποψήφιοι που συγκεντρώνουν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης. Επίσης, κατά τη σύνταξη του πρακτικού αρχαιρεσιών καταγράφονται κατά σειρά προτίμησης και τα αναπληρωματικά μέλη κάθε κατηγορίας μελών.

Αντικατάσταση τακτικού μέλους του ΔΣ που παραιτήθηκε, απέθανε ή απώλεσε την ιδιότητα του με οποιονδήποτε άλλο τρόπο γίνεται μεταξύ των αναπληρωματικών μελών του, σύμφωνα

με την σειρά εκλογής τους, τηρουμένων των ποσοτώσεων της παρ. 2 του άρθρου 25 του παρόντος Καταστατικού.

Σε περίπτωση αδυναμίας, σύμφωνα με τα παραπάνω, αναπλήρωσης αποχωρούντος μέλους τα εναπομείναντα μέλη του Δ.Σ. συγκαλούν έκτακτη Γενική Συνέλευση του Κοι.Σ.Π.Ε. με σκοπό την εκλογή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, για το υπόλοιπο της θητείας του οργάνου.

Άρθρο 27. Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο διοικεί και εκπροσωπεί τον Κοι.Σ.Π.Ε. σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού και του νόμου και αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν τη διοίκηση και διαχείρισή του, πλην αυτών που υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης ή για τα οποία απαιτείται έγκριση του Εποπτικού Συμβουλίου.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και ιδιαίτερα τα μέλη του Προεδρείου οφείλουν να καταβάλουν κατά τη διαχείριση των υποθέσεων του Κοι.Σ.Π.Ε, την ίδια επιμέλεια που καταβάλλουν στις δικές τους υποθέσεις και φέρουν κάθε ευθύνη για την τήρηση των περιορισμών του προς εκπροσώπηση δικαιώματος, που θέτει το καταστατικό ή οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να μεταβιβάζει αρμοδιότητες του σε ένα ή περισσότερα μέλη του ή και σε υπαλλήλους του Κοι.Σ.Π.Ε.

Το αξίωμα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τιμητικό και άμισθο. Κατ' εξαίρεση στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης να παρέχεται αποζημίωση ανάλογη με το χρόνο απασχόλησής τους και εφόσον υφίστανται οι σχετικές οικονομικές προϋποθέσεις. Η αποζημίωση αυτή δεν αποτελεί μισθό ούτε δημιουργεί δικαιώματα ή αξιώσεις από τις διατάξεις της εργατικής ή ασφαλιστικής νομοθεσίας.

Άρθρο 28. Λειτουργία – αποφάσεις Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνέρχεται σε τακτική συνεδρίαση μία (1) φορά το μήνα, με γραπτή πρόσκληση σε συγκεκριμένη ημέρα και ώρα και με συγκεκριμένα θέματα ημερήσιας διάταξης που καθορίζονται από κοινού. Θέματα ημερήσιας διάταξης μπορούν να προταθούν και από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την έναρξη της συνεδρίασης, συζητούνται δε εφόσον γίνει αποδεκτή η πρόταση από το όργανο. Στις Συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου καλούνται υποχρεωτικά, και έχουν δικαίωμα συμμετοχής, και τα αναπληρωματικά μέλη και ο διευθυντής του Κοι.Σ.Π.Ε. με δικαίωμα λόγου. Επίσης, καλούνται και έχουν δικαίωμα λόγου και μέλη του Κοι.Σ.Π.Ε, εφόσον τα αφορούν τα προς συζήτηση θέματα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συνεδριάσει εκτάκτως όταν το συγκαλέσει ο Πρόεδρος ή το ζητήσουν τρία (3) από τα μέλη του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν παρίσταται πέντε (5) τουλάχιστον μέλη του. Επίσης βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν οι συνεδριάσεις του γίνονται μέσω τηλεδιάσκεψης προκειμένου για μέλη που δεν παρευρίσκονται για σπουδαίο λόγο (απόσταση, ασθένεια κ.α.). Οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία των παρόντων μελών ή των συμμετεχόντων μελών μέσω τηλεδιάσκεψης, για την οποία απαιτείται απόδειξη πραγματοποίησης. Σε περίπτωση άρτιου αριθμού υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Εκπροσώπηση μέλους δεν επιτρέπεται. Οι αποφάσεις καταχωρούνται από το Γραμματέα στο βιβλίο Πρακτικών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου δεν συμμετέχει στις συνεδριάσεις ούτε έχει δικαίωμα ψήφου όταν πρόκειται για θέματα που αφορούν άμεσα αυτό, σύζυγο ή συγγενή του α βαθμού. Αν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου απουσιάσει σε ... (...) συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου μέσα στο ίδιο ημερολογιακό έτος χωρίς ιδιαίτερα σημαντικό λόγο, εκπίπτει αυτοδικαίως του αξιώματος του και τη θέση του καταλαμβάνει το πρώτο κατά σειρά αναπληρωματικό μέλος της κατηγορίας των μελών που ανήκει.

Άρθρο 29. Προεδρείο του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου συγκαλεί αυτό σε τακτικές και έκτακτες συνεδριάσεις, εισηγείται τα θέματα που αφορούν τον Κοι.Σ.Π.Ε, διευθύνει τις συνεδριάσεις αυτού, υπογράφει όλα τα έγγραφα και γνωστοποιήσεις του Κοι.Σ.Π.Ε. προς κάθε τρίτο και λαμβάνει γνώση όλων των εγγράφων που απευθύνονται ή κοινοποιούνται στον Κοι.Σ.Π.Ε. Επίσης, επιμελείται για την εκτέλεση των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης και του Εποπτικού Συμβουλίου, εκπροσωπεί νόμιμα τον Κοι.Σ.Π.Ε. προς κάθε δημόσια ή δικαστική αρχή και κάθε τρίτο, υπογράφει τις συμβάσεις του Κοι.Σ.Π.Ε. και τις προς πληρωμή ή είσπραξη εντολές και επιβλέπει την ταμιακή - λογιστική και διοικητική υπηρεσία.

Ο Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου αντικαθιστά τον Πρόεδρο σε περίπτωση απουσίας του για σοβαρό λόγο και γενικώς στο πρόσωπο του εκχωρούνται όλες οι αρμοδιότητες του Προέδρου, στο βαθμό που δεν είναι δυνατόν λόγω απουσίας, ασθένειας ή άλλης σοβαρής αιτίας να ασκηθούν από τον Πρόεδρο.

Ο Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου επιμελείται για την τήρηση των πρακτικών του Διοικητικού Συμβουλίου, δέχεται όλα τα έγγραφα και διεξάγει την αλληλογραφία του Κοι.Σ.Π.Ε, φυλάσσει τη σφραγίδα, τηρεί το βιβλίο Μητρώου και το Πρωτόκολλο και προσυπογράφει με τον Πρόεδρο όλα τα έγγραφα του Κοι.Σ.Π.Ε.

Ο Ταμίας επιμελείται για την είσπραξη των εσόδων του Κοι.Σ.Π.Ε, διενεργεί τις πληρωμές σύμφωνα με τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, τηρεί το ταμείο του Κοι.Σ.Π.Ε. και φέρει την ευθύνη της λογιστικής παρακολούθησης αυτού, είτε με προσωπική του απασχόληση είτε λαμβάνοντας υπηρεσίες ειδικού φοροτεχνικού συμβούλου.

Άρθρο 30. Εποπτικό Συμβούλιο

Εφόσον τα μέλη του Συνεταιρισμού είναι περισσότερα από είκοσι (20), η Γενική Συνέλευση εκλέγει μαζί με το Διοικητικό Συμβούλιο και Εποπτικό Συμβούλιο το οποίο αποτελείται από τρία (3) μέλη. Το ίδιο μέλος δεν μπορεί να μετέχει στο Εποπτικό Συμβούλιο και στο Διοικητικό Συμβούλιο. Μέλη του ΚοιΣΠΕ της πρώτης (α') κατηγορίας του άρθρου 5 του παρόντος καταστατικού δεν μετέχουν στο Εποπτικό Συμβούλιο. Επίσης, τα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου και του Διοικητικού Συμβουλίου δεν επιτρέπεται να έχουν μεταξύ τους συγγένεια μέχρι δεύτερο βαθμό ή να είναι σύζυγοι.

Εάν τα μέλη του Κοι.Σ.Π.Ε. είναι λιγότερα από είκοσι (20) δεν απαιτείται η εκλογή Εποπτικού Συμβουλίου. Μείωση των μελών κάτω από πενήντα (50) δε θίγει τη σύνθεση και τη λειτουργία του Εποπτικού Συμβουλίου μέχρι τη λήξη της θητείας του.

Το Εποπτικό Συμβούλιο ελέγχει τις πράξεις του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και την τήρηση των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης από το Διοικητικό Συμβούλιο. Το Εποπτικό Συμβούλιο έχει δικαίωμα και καθήκον να λαμβάνει γνώση οποιουδήποτε βιβλίου, εγγράφου, δικαιολογητικού ή στοιχείου του Κοι.Σ.Π.Ε, να διενεργεί λογιστικό και διαχειριστικό έλεγχο και να παρακολουθεί την πορεία των υποθέσεων του Συνεταιρισμού. Για τη διενέργεια λογιστικού και διαχειριστικού ελέγχου μπορεί να ορίσει ειδικό σύμβουλο ή εμπειρογνώμονα. Το Εποπτικό Συμβούλιο αν διαπιστώσει παραβάσεις του νόμου, του καταστατικού ή των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου, ή παρατυπίες ως προς τη διαχείριση που βλάπτουν τα συμφέροντα του Συνεταιρισμού, υποδεικνύει εγγράφως την επανόρθωσή τους και ζητεί εκτάκτως από το Διοικητικό Συμβούλιο τη σύγκλησή του.

Το Εποπτικό Συμβούλιο στην πρώτη συνεδρίαση μετά την εκλογή του εκλέγει με φανερή ψηφοφορία ένα εκ των μελών του ως Πρόεδρο ο οποίος και εκπροσωπεί αυτό έναντι τρίτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ : ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΔΙΑΛΥΣΗ – ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

Άρθρο 31. Τροποποίηση Καταστατικού

Το παρόν καταστατικό μπορεί να τροποποιηθεί με απόφαση της ειδικά για το σκοπό αυτό συγκαλούμενης Γενικής Συνέλευσης των μελών, σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 21 του παρόντος.

Τα υπό τροποποίηση άρθρα θα πρέπει να αναγράφονται λεπτομερώς στην ημερήσια διάταξη της Γενικής Συνέλευσης και σε κάθε περίπτωση το Διοικητικό Συμβούλιο θέτει στη διάθεση των μελών έγγραφη έκθεση με το περιεχόμενο των προτεινόμενων τροποποιήσεων. Αντίγραφο της έκθεσης αυτής υποβάλλεται και στη Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας. Μετά τη λήξη της σχετικής απόφασης το καταστατικό κωδικοποιείται και καταχωρείται στα μητρώα συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου της έδρας του Κοι.Σ.Π.Ε.

Άρθρο 32. Διάλυση – Εκκαθάριση

Ο Κοι.Σ.Π.Ε. διαλύεται :

- α) Αν τα μέλη του μειωθούν κάτω των δέκα (10).
- β) Όταν λήξει ο χρόνος διάρκειάς του, όπως ορίζεται στο Καταστατικό αυτό ή οι τυχόν τροποποιήσεις του.
- γ) Αν αποφασίσει σχετικά η Γενική Συνέλευση, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 21 του παρόντος Καταστατικού.
- δ) Αν κηρυχθεί σε πτώχευση, μόνο αφού αποτύχει η διαδικασία για έκτακτη εισφορά των μελών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του Ν. 2716/1999.

Η διάλυση του Κοι.Σ.Π.Ε. ως διαπιστωτική πράξη με μέριμνα του Διοικητικού Συμβουλίου καταχωρείται στο μητρώο συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου της έδρας αυτού.

Τη διάλυση του Κοι.Σ.Π.Ε. ακολουθεί η εκκαθάριση. Αν η διάλυση οφείλεται σε πτώχευση, ακολουθείται η διαδικασία της εμπορικής νομοθεσίας. Την εκκαθάριση διενεργεί από κοινού το

Εποπτικό Συμβούλιο μαζί με τον Πρόεδρο και τον Ταμία του Κοι.Σ.Π.Ε. και μη υφισταμένων αυτών δύο εκκαθαριστές που ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση ή το Διοικητικό Συμβούλιο ή το Δικαστήριο. Ο Κοι.Σ.Π.Ε. λογίζεται ότι εξακολουθεί να υφίσταται και μετά τη διάλυσή του για όσο χρόνο διαρκεί η εκκαθάριση. Κατά την εκκαθάριση διεκπεραιώνονται οι εκκρεμείς υποθέσεις και ιδίως εισπράττονται οι απαιτήσεις, ρευστοποιείται η περιουσία και καταβάλλονται οι υποχρεώσεις του Κοι.Σ.Π.Ε. Το υπόλοιπο που απομένει διανέμεται στα μέλη του Κοι.Σ.Π.Ε. ανάλογα με τις συνεταιριστικές μερίδες τους.

Αν ο Κοι.Σ.Π.Ε. διαλύθηκε λόγω λήξης της διάρκειας του ή λόγω της πτώχευσής του η οποία όμως ανακλήθηκε ή περατώθηκε με συμβιβασμό είναι δυνατή η αναβίωσή του με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις του άρθρου 21 του παρόντος, η οποία στη συνέχεια καταχωρείται στο μητρώο συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου της έδρας του.

Στην περίπτωση διάλυσης του Κοι.Σ.Π.Ε. για το λόγο που αναφέρεται στην παρ. 1, περίπτωση α' του παρόντος άρθρου, η αναβίωση είναι δυνατή, αν μέσα σε τρεις (3) μήνες συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός μελών και ακολουθήσει μέσα σε ένα (1) μήνα απόφαση της Γενικής Συνέλευσης που συγκαλείται εκτάκτως για να αποφασίσει για την αναβίωση του Κοι.Σ.Π.Ε.

Στην περίπτωση αναβίωσης, λογίζεται ότι ο Κοι.Σ.Π.Ε. δεν έχει ποτέ διαλυθεί. Η αναβίωση αποκλείεται όταν έχει αρχίσει η διανομή υπολοίπου προς τα μέλη του κατά το τελευταίο στάδιο της εκκαθάρισης.

Άρθρο 33. Πτώχευση

Αν ο Κοι.Σ.Π.Ε. αδυνατεί να αποπληρώσει τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του ή αν κατά τη σύνταξη του ισολογισμού διαπιστωθεί ότι το παθητικό υπερβαίνει το ενεργητικό κατά το ένα τρίτο (1/3) του συνολικού ποσού της ευθύνης όλων των συνεταιριών, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση τη Γενική Συνέλευση, με θέμα την επιβολή έκτακτης εισφοράς στους συνεταιίρους. Στη Γενική Συνέλευση υποβάλλεται ισολογισμός και έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για την περιουσιακή κατάσταση του Κοι.Σ.Π.Ε. και την προτεινόμενη έκτακτη εισφορά. Η έκτακτη εισφορά επιβάλλεται στα μέλη σε αναλογία των συνεταιριστικών μερίδων, αν το αποφασίσει η Γενική Συνέλευση με την απαρτία του άρθρου 21 παραγρ. 4 και απόλυτη πλειοψηφία των ψηφισάντων μελών του Κοι.Σ.Π.Ε. Πίνακας για τις έκτακτες εισφορές που επιβλήθηκαν και τις τυχόν καθυστερούμενες τακτικές εισφορές υποβάλλεται αμέσως από το Διοικητικό Συμβούλιο στο Ειρηνοδικείο της έδρας του Κοι.Σ.Π.Ε. και κηρύσσεται από αυτός εκτελεστός.

Αν αποτύχει η αμέσως προηγούμενη διαδικασία, ο Κοι.Σ.Π.Ε. κηρύσσεται σε πτώχευση με απόφαση του Ειρηνοδικείου της έδρας του, ύστερα από σχετική δήλωση του Διοικητικού Συμβουλίου ή αίτηση οποιουδήποτε δανειστή. Καθήκοντα εισηγητή δικαστή της πτώχευσης εκτελεί ο Ειρηνοδίκης της έδρας του Κοι.Σ.Π.Ε. και εφόσον στο Ειρηνοδικείο υπηρετούν περισσότεροι, ο οριζόμενος από τον προϊστάμενο αυτού. Σύνδικος διορίζεται αυτός που υποδεικνύει η πλειοψηφία των δανειστών εκτός αν σπουδαίος λόγος δεν το επιτρέπει.

Μέσα σε τρεις μήνες από την υποβολή της δήλωσης ή της αίτησης για την κήρυξη του Συνεταιρισμού σε πτώχευση, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υποχρεωμένο να δηλώσει στο

Ειρηνοδικείο αν θα καταβληθούν τα χρέη του Κοι.Σ.Π.Ε. ή αν η διαφορά μεταξύ παθητικού και ενεργητικού μειώθηκε κάτω από το ένα τρίτο (1/3) του συνολικού ποσού της ευθύνης όλων των συνεταιρών. Μετά τη πάροδο του τριμήνου, πριν από τη λήψη οποιουδήποτε άλλου μέτρου, ο Ειρηνοδίκης συγκαλεί τους δανειστές σε συνέλευση για συμβιβασμό κατά τις εργασίες της οποίας προεδρεύει αυτός. Ο συμβιβασμός, εφόσον επιτευχθεί, επικυρώνεται από το Ειρηνοδικείο, μετά δε την επικύρωση ο Κοι.Σ.Π.Ε. συνεχίζει τις εργασίες του. Με φροντίδα του Διοικητικού Συμβουλίου του Κοι.Σ.Π.Ε. η απόφαση που επικυρώνει το συμβιβασμό κοινοποιείται στην αρμόδια Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας. Σε περίπτωση αποτυχίας του συμβιβασμού, το Ειρηνοδικείο κηρύσσει σε πτώχευση τον Κοι.Σ.Π.Ε. Με την κήρυξη του σε πτώχευση ο Κοι.Σ.Π.Ε. διαλύεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' : ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 34. Ένωση Κοινωνικών Συνεταιρισμών Περιορισμένης Ευθύνης

Ο Κοι.Σ.Π.Ε. μπορεί να συστήσει με άλλους ή να συμμετέχει σε υφιστάμενη Ένωση Κοινωνικών Συνεταιρισμών Περιορισμένης Ευθύνης, με σκοπό το συντονισμό και προώθηση των δραστηριοτήτων τους, με τους όρους και προϋποθέσεις της παραγράφου 15 του άρθρου 12 του Ν. 2716/1999.

Άρθρο 35. Ειδική Μεταχείριση

Ο Κοι.Σ.Π.Ε. έναντι του Δημοσίου, δημόσιων οργανισμών, οργανισμών της Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού και των νομικών τους προσώπων τυγχάνει της ειδικής μεταχείρισης που ορίζουν οι παράγραφοι 17 και 19 του άρθρου 12 του Ν. 2716/1999.

Άρθρο 36. Ο Κοι.Σ.Π.Ε. ως Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση του Ν.4019/2011

Σύμφωνα με την εδάφιο αγ' της παρ.2 του άρθρου 14 του Ν.4430/2016 ο υπό σύσταση Κοι.Σ.Π.Ε. θεωρείται αυτοδικαίως Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Ένταξης και υπάγεται συμπληρωματικά του Ν. 2716/1999 και στις διατάξεις του Ν. 4430/2016 «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις».

Προς τούτο, ο υπό σύσταση ΚοιΣΠΕ θα υποβάλλει σχετική αίτηση, συνοδευόμενη από τα οριζόμενα δικαιολογητικά, για ένταξή του στο Μ.Κ.Ε όπως ορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 17 της Υ.Α. 61621/Δ5.2643/2017 - ΦΕΚ 56/Β/18-1-2017 «Τήρηση και λειτουργία του Γενικού Μητρώου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας του ν, 4430/2016 (ΦΕΚ 205/Α/31.10.2016)»

Άρθρο 37. Ορισμός Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής

Με το παρόν και μέχρι την πρώτη τακτική Γενική Συνέλευση των εταίρων ορίζεται Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή η οποία αποτελείται από:

- α) , ως Πρόεδρος, με αναπληρωτή του τον/την
- β) , ως Αντιπρόεδρος, με αναπληρωτή του τον/την
- γ) , ως Γραμματέας, με αναπληρωτή του τον/την
- δ) ως Ταμίας, με αναπληρώτριά του τον/την
- ε) , ως μέλος, με αναπληρωτή του τον/την
- στ) , ως μέλος, με αναπληρωτή του τον/την , και
- ζ) , ως μέλος, με αναπληρωτή του τον/την

και η οποία εκτελεί χρέη Διοικητικού Συμβουλίου, έως την εκλογή του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν Καταστατικό.

Ειδικός και αποκλειστικός σκοπός της οριζόμενης στο παρόν Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής είναι η ευόδωση των διαδικασιών πλήρους νομιμοποίησης της λειτουργίας του Συνεταιρισμού, έναντι κάθε αρμόδιας αρχής.

Η θητεία της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής ορίζεται έως το αργότερο ημέρες από την ημερομηνία νομιμοποίησης του Συνεταιρισμού στην αρμόδια φορολογική αρχή.

Τα ανωτέρω αφού συνομολογήθηκαν και έγιναν αμοιβαία αποδεκτά από όλα τα ιδρυτικά μέλη του Κοι.Σ.Π.Ε, για να βεβαιωθούν συντάχθηκε το παρόν σε ικανό αριθμό πρωτοτύπων και υπογράφηκε από τους συμβαλλόμενους – συνεταιριστές, όπως κατωτέρω:

| A/A | Επώνυμο | Όνομα | Όνομα | ΑΦΜ | ΑΔΤ | Κατηγορία | Υπογραφή |
|------------|----------------|--------------|---------------|------------|------------|------------------|-----------------|
| | | | Πατρός | | | Μέλους | |
| 1 | | | | | | | |
| 2 | | | | | | | |
| 3 | | | | | | | |
| 4 | | | | | | | |

Υπόδειγμα Επιχειρηματικού Σχεδίου

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης

.....
(υφιστάμενη ή προτεινόμενη επωνυμία)

Το.Ψ.Υ

.....

Ημερομηνία Υποβολής:

Στοιχεία επικοινωνίας:

Όνοματεπώνυμο:.....

Τηλ.:.....

Φαξ:.....

E-mail:.....

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΣΥΝΟΨΗ – ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

- 2.1 Βασικά Στοιχεία Επιχείρησης / Νομική Μορφή
- 2.2 Ιστορικό Ανάπτυξης και Ίδρυσης του Κοι.Σ.Π.Ε.
- 2.3 Βασικοί Στόχοι του Κοι.Σ.Π.Ε

3 ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙ.Σ.Π.Ε

- 3.1 Μέλη Κοι.Σ.Π.Ε
- 3.2 Όργανα Διοίκησης Κοι.Σ.Π.Ε
- 3.3 Οργανόγραμμα Κοι.Σ.Π.Ε
- 3.4 Ανθρώπινο δυναμικό
- 3.5 Εξωτερικοί Συνεργάτες

4. Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΚΟΙ.Σ.Π.Ε

- 4.1 Περιγραφή των δραστηριοτήτων του Κοι.Σ.Π.Ε
- 4.2 Τόπος εγκατάστασης / Κτηριακές Υποδομές

5. ΣΧΕΔΙΟ MARKETING

- 5.1 Ανάλυση του Κλάδου και της Αγοράς
- 5.2 Ανάλυση Περιβάλλοντος Κοι.Σ.Π.Ε (Εσωτερικό – Εξωτερικό Περιβάλλον)
- 5.3 Στρατηγική Marketing – Πωλήσεις – Κοινωνικός Αντίκτυπος
- 5.4 Ανάλυση S.W.O.T

6. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

- 6.1 Ανάλυση κόστους υλοποίησης της προτεινόμενης επιχειρηματικής ιδέας
- 6.2 Κεφάλαια Κοι.Σ.Π.Ε
- 6.3 Προβλέψεις Πωλήσεων
- 6.4 Αποτελέσματα εκμετάλλευσης παραγωγικών δραστηριοτήτων
- 6.5 Προβλέψεις ταμειακών ροών
- 6.6 Ανάλυση Νεκρού σημείου
- 6.7 Προβλέψεις Βασικών μεγεθών Ισολογισμού

7 ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

- 7.1 Συνολικές ανάγκες σε χρηματοδότηση
- 7.2 Πιθανές πηγές χρηματοδότησης
- 7.3 Επιπλέον ανάγκες σε χρηματοδότηση μετά τη φάση εκκίνησης

8 ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Παραρτήματα

1. ΣΥΝΟΨΗ – ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η ενότητα αυτή αποτελεί την πιο σημαντική ενότητα του επιχειρηματικού σχεδίου και συνοψίζει τα κύρια χαρακτηριστικά του σχεδίου, το οποίο αναλύεται λεπτομερώς στα επόμενα κεφάλαια. Η ενότητα αυτή είναι το πρώτο κεφάλαιο που διαβάσει ο αξιολογητής του σχεδίου γενικά ή ο πιθανός χρηματοδότης.

- ✓ Συνήθως γράφεται στο τέλος, μετά την ολοκλήρωση όλων των υπόλοιπων κεφαλαίων.
- ✓ Έχει έκταση έως δύο σελίδες.
- ✓ Περιλαμβάνει ό,τι θα μπορούσε να καλυφθεί σε μια πεντάλεπτη παρουσίαση
- ✓ Παραθέτει τα βασικά στοιχεία του Κοι.Σ.Π.Ε: δραστηριότητες ανάπτυξης, μέλη, πελάτες, όραμα, προοπτικές
- ✓ Πρέπει να είναι πλήρης, περιεκτική, επαγγελματική
- ✓ Να αναφέρει τον Κοινωνικό Αντίκτυπο και το Όφελος στην Τοπική Κοινωνία.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

2.1 Βασικά Στοιχεία Επιχείρησης / Νομική Μορφή

- Αναφορά σε βασικά στοιχεία όπως επωνυμία, έδρα, μέγεθος, αντικείμενο δραστηριότητας, έτος ίδρυσης, νομική μορφή

2.2 Ιστορικό Ανάπτυξης και Ίδρυσης του Κοι.Σ.Π.Ε.

- Αναφορά στα κύρια στοιχεία ίδρυσης και εξέλιξης του συνεταιρισμού, με αναφορά σε σημεία ορόσημα στην πορεία του. Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια από αυτά:
 - Δημιουργία ομάδα σύστασης (πότε, ποιοι, γιατί)
 - Περιγραφή των ενεργειών που προέβη η ομάδα σύστασης για τη σύσταση και λειτουργία του Κοι.Σ.Π.Ε
 - Σύσταση προσωρινής διοικούσας επιτροπής (πότε, ποιοι)
 - Περιγραφή ενεργειών που προέβη η προσωρινή διοικούσα επιτροπή προκειμένου να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες ίδρυσης και λειτουργίας του Κοι.Σ.Π.Ε
 - Χρονικό ολοκλήρωσης των διαδικασιών

2.3 Βασικοί Στόχοι του Κοι.Σ.Π.Ε

- Απεικόνιση του οράματος και της αποστολής του Κοι.Σ.Π.Ε
- Περιγραφή τόσο των γενικών (στρατηγικών) όσο και των ειδικών στόχων του Κοι.Σ.Π.Ε. ως κάτωθι:

A. Γενικοί Στόχοι

- Η ανάπτυξη, λειτουργία και εδραίωση του Κοι.Σ.Π.Ε. ως κοινωνικής επιχείρησης στην τοπική οικονομία.

- Η παροχή συνθηκών πραγματικής εργασίας και ικανοποιητικής αμοιβής στα άτομα με σοβαρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα που συμμετέχουν και θα εργάζονται στον Κοι.Σ.Π.Ε.
- Η εξασφάλιση χρηματοοικονομικής βιωσιμότητας και κοινωνικής αποτελεσματικότητας του συνεταιρισμού.
- Η δημιουργία κερδών και επανατοποθέτηση τους για την περαιτέρω ανάπτυξη και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας

B. Ειδικό στόχοι

- Η κοινή οργάνωση της παραγωγής.
- Η προμήθεια αγαθών για την κάλυψη επαγγελματικών, βιοτικών και άλλων αναγκών των μελών του.
- Η παροχή στα μέλη του Συνεταιρισμού τεχνικής ή οργανωτικής βοήθειας.
- Η μεταποίηση ή και η διάθεση προϊόντων των μελών.
- Η επαγγελματική, συνεταιριστική και πολιτιστική εκπαίδευση των μελών.
- Η ικανοποίηση κοινωνικών αναγκών των μελών.
- Η ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας ως εργαλείου ανάπτυξης και μεγέθυνσης της οικονομίας.
- Η ικανοποίηση των κοινωνικών αναγκών των μελών

3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙ.Σ.Π.Ε

3.1 Μέλη Κοι.Σ.Π.Ε

- 1. Αναφορά ποιοι μπορούν να γίνουν μέλη του Κοι.Σ.Π.Ε σύμφωνα με την παράγραφο 4 του Άρθρου 12 του Ν. 2716/1999 (βλ. ενότητα 3.2 του παρόντα οδηγού)
- 2. Αναλυτική περιγραφή του συνεταιριστικού σχήματος (ανά κατηγορία εταίρων) όπως αυτό έχει διαμορφωθεί κατά τη συγγραφή του επιχειρηματικού σχεδίου (ποιοι & πόσοι είναι, από που αντλήθηκαν οι εταίροι, ενέργειες που έγιναν για την πρόσκληση και τη συμμετοχή τους, συνεταιριστικές μερίδες που έχουν)
- 3. Ενδεικτικός συγκεντρωτικός πίνακας που αποτυπώνει τη σύνθεση του συνεταιριστικού σχήματος αλλά και το συνολικό συνεταιριστικό κεφάλαιο ως κάτωθι:

| Συνεταιριστικές Μερίδες | | | | | | | |
|-------------------------|---------------|--------------------|---------|-----------|--------------|-----------|--------------------------------|
| Κατηγορία | Υποχρεωτικές | | | | Προαιρετικές | | Σύνολο εταιρικού κεφαλαίου (€) |
| | Αριθμός μελών | Κόστος μερίδας (€) | Μερίδες | Έσοδα (€) | Μερίδες | Έσοδα (€) | |
| A' | | | | | | | |
| B' | | | | | | | |
| Γ' | | | | | | | |

| | | | | | | | |
|--------|--|--|--|--|--|--|--|
| Σύνολα | | | | | | | |
|--------|--|--|--|--|--|--|--|

3.2 Όργανα Διοίκησης Κοι.Σ.Π.Ε

- όπως περιγράφονται στις ενότητες 3.4.2, 3.4.3, 3.4.4 του παρόντα οδηγού

3.3 Οργανόγραμμα Κοι.Σ.Π.Ε

- Οργανωτική δομή του Κοι.Σ.Π.Ε, προσδιορισμός των σχέσεων μεταξύ των μελών (καθήκοντα-αρμοδιότητες). Οργανόγραμμα.
- Ενδεικτικό Οργανόγραμμα Κοι.Σ.Π.Ε (βλ. ενότητα 3.4.1 του παρόντα οδηγού)

3.4 Ανθρώπινο δυναμικό

- Αναλυτική περιγραφή του απαιτούμενου ανθρώπινου δυναμικού για την υλοποίηση της προτεινόμενης επιχειρηματικής ιδέας με στοιχεία για τα προσόντα, την τεχνογνωσία και την εμπειρία. Αναφορά σε απαιτούμενο αριθμό, ειδικότητες, καθήκοντα-αρμοδιότητες, σχέση εργασίας.
- > 35% των εργαζομένων είναι άτομα με ψυχοκοινωνικά προβλήματα
- Σε παράρτημα του παρόντος σχεδίου, εφόσον θεωρηθεί ότι ενισχύει την πρόταση, μπορεί να γίνει παράθεση εκτενών βιογραφικών σημειωμάτων των μελών/απασχολούμενου προσωπικού.

3.5 Εξωτερικοί Συνεργάτες

- Αναλυτική περιγραφή τυχόν απαιτούμενων συνεργασιών με εξωτερικούς συνεργάτες (ειδικότητες, αριθμός, καθήκοντα-αρμοδιότητες, χρόνος απασχόλησης, σχέση εργασίας).

4. Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΚΟΙ.Σ.Π.Ε

4.1 Περιγραφή των δραστηριοτήτων του Κοι.Σ.Π.Ε

- Αναφορά των δραστηριοτήτων που θα αναπτύξει ο Κοι.Σ.Π.Ε
- Αιτιολόγηση της επιλογής των συγκεκριμένων δράσεων
- Για κάθε επιλέξιμη δραστηριότητα γίνεται :
 - Ανάλυση της σκοπιμότητας, των στόχων και των σκοπών της
 - Λεπτομερής περιγραφή της μεθόδου παραγωγής των προϊόντων ή του τρόπου παροχής των υπηρεσιών που αφορούν στη συγκεκριμένη δραστηριότητα
 - Αναφορά σε πρώτες ύλες, προμηθευτές - παρόχους, πολιτική αποθεμάτων πρώτων υλών και ετοιμών προϊόντων και αποθηκευτικών χώρων.
 - Αναφορά τυχόν απαιτούμενων αδειών (π.χ. εγκατάστασης & λειτουργίας) και χρόνου εξασφάλισης τους

- Αναφορά σε στοιχεία διασφάλισης ποιότητας στην παραγωγική διαδικασία και θέματα τυχόν πιστοποιήσεων

4.2 Τόπος εγκατάστασης / Κτηριακές Υποδομές

- Αναφορά στοιχείων σχετικών με τον τόπο εγκατάστασης του Κοι.Σ.Π.Ε και αιτιολόγηση της επιλογής.
- Περιγραφή απαιτούμενων χώρων λειτουργίας και τυχόν ειδικές προδιαγραφές που πρέπει να πληρούνται για την ομαλή άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας
- Αναφορά των εγκαταστάσεων που πρόκειται ή δύναται να παραχωρηθούν από φορείς του Δημοσίου Τομέα

5. ΣΧΕΔΙΟ MARKETING

5.1 Ανάλυση του Κλάδου και της Αγοράς

- Υπάρχουσα κατάσταση και τάσεις της αγοράς : Ανάλυση του κλάδου που επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί ο Κοι.Σ.Π.Ε με αναφορά στη δομή, στο μέγεθος και στη διάρθρωσή του. Τάσεις του κλάδου/αγοράς δραστηριοποίησης του Κοι.Σ.Π.Ε. Κυριότεροι εξωγενείς παράγοντες που επηρεάζουν την αγορά και κύριες προβλέψεις για μεσοπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα (3-5 χρόνια). Πιθανά εμπόδια εισόδου στον κλάδο δραστηριοποίησης.
- Ανταγωνισμός: Αναφορά σε στοιχεία που αφορούν στον αριθμό και τα χαρακτηριστικά των ανταγωνιστικών στην αγορά δραστηριοποίησης του Κοι.Σ.Π.Ε. (π.χ. μέγεθος, μερίδια αγοράς, χαρακτηριστικά των προϊόντων/υπηρεσιών τους, τοποθεσία). Αναφορά στα στοιχεία του προϊόντος/υπηρεσίας που θα οδηγήσουν στην απόκτηση πλεονεκτήματος έναντι του ανταγωνισμού (πχ. πρωτοπορία στην ποιότητα, στην τιμή, στη διαφοροποίηση, σε συνδυασμό των ανωτέρω, κλπ) και αιτιολόγηση της θέσης που αναμένεται να έχουν τα προϊόντα/υπηρεσίες στη αγορά σε σχέση με τον ανταγωνισμό.
- Πελάτες: Προσδιορισμός των πληθυσμιακών ομάδες οι οποίες εκτιμάται ότι θα αποτελέσουν την πελατειακή βάση της κοινωνικής επιχείρησης και των χαρακτηριστικών της (π.χ. ηλικιακό και εισοδηματικό προφίλ, αν είναι κοινωνικά ευαίσθητοποιημένοι, αν πρόκειται για επιχειρήσεις τον κλάδο δραστηριοποίησής τους, κ.λπ.).

5.2 Ανάλυση Περιβάλλοντος Κοι.Σ.Π.Ε (Εσωτερικό – Εξωτερικό Περιβάλλον)

- Ο Κοι.Σ.Π.Ε. θα πρέπει να προσδιορίσει και να αναλύσει τόσο το εξωτερικό όσο και το εσωτερικό περιβάλλον που αφορά στο σκοπό και τη στρατηγική του και επηρεάζει την ικανότητα του να επιτυγχάνει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα ως προς τη λειτουργία του
- Ακολουθεί ενδεικτικός πίνακας του περιβάλλοντος του Κοι.Σ.Π.Ε

| Εξωτερικό Περιβάλλον⁽¹⁾ | Εσωτερικό Περιβάλλον⁽²⁾ |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none"> ✓ Υπάρχουσα κατάσταση και τάσεις της αγοράς ✓ Ανταγωνισμός ✓ Πελάτες ✓ Κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο του πληθυσμού της τοπικής κοινότητας στην οποία δραστηριοποιείται ο Κοι.Σ.Π.Ε <p><i>(1) βλ. ενότητα 5.1 του παρόντα επιχειρηματικού σχεδίου</i></p> | <ul style="list-style-type: none"> ✓ Παραγωγική διαδικασία – υλικοτεχνική υποδομή – πρώτες ύλες ✓ Οργάνωση και λειτουργία της επιχείρησης ✓ Ανθρώπινοι πόροι ✓ Κτηριακές εγκαταστάσεις ✓ Τόπος εγκατάστασης <p><i>(2) βλ. ενότητες 3 & 4 του παρόντα επιχειρηματικού σχεδίου</i></p> |

5.3 Στρατηγική Marketing – Πωλήσεις – Κοινωνικός Αντίκτυπος

- Προσδοκώμενη θέση στην αγορά: Παρουσίαση αντικειμενικών στόχων της επιχείρησης όσον αφορά στην απόκτηση μεριδίου αγοράς του προϊόντος/της υπηρεσίας ανάμεσα στα προϊόντα/υπηρεσίες που ήδη διατίθενται στην αγορά, προβλεπόμενες πωλήσεις.
- Ταυτότητα προϊόντος / υπηρεσίας (branding)
- Κοινωνική απήχηση , όφελος, αντίκτυπος
- Πολιτική τιμολόγησης: Παρουσίαση τρόπου τιμολόγησης των προϊόντων/υπηρεσιών της επιχείρησης (τιμές των προϊόντων/υπηρεσιών και σε ποια τιμολογιακή πολιτική θα βασίζονται).
- "Δίκτυο" πωλήσεων και διανομής: Παρουσίαση του τρόπου διανομής (καναλιών διανομής) των προϊόντων/υπηρεσιών στις αγορές-στόχους.
- Προώθηση Πωλήσεων: Αναλυτική παρουσίαση σχεδίου για την προώθηση/προβολή των παραγόμενων προϊόντων/παρεχόμενων υπηρεσιών της επιχείρησης.

5.4 Ανάλυση S.W.O.T

- Η ανάλυση SWOT (**S**trengths, **W**eaknesses, **O**pportunities, **T**hreats) αποτελεί ένα πολύ σημαντικό εργαλείο , προκειμένου ο οργανισμός να λάβει αποφάσεις με τους στόχους που έχει θέσει με σκοπό την επίτευξή τους.
- Ενδεικτικός πίνακας S.W.O.T Ανάλυσης για Κοι.Σ.Π.Ε

| ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ | ΑΔΥΝΑΜΑ ΣΗΜΕΙΑ |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none"> ✓ Η εφαρμογή του άρθρου 20 του ν. 4412/2016 στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων ✓ Εκπόνηση ποιοτικής έρευνας αγοράς ✓ Αυστηρή επιλογή οικονομικών δραστηριοτήτων χαμηλού επιχειρηματικού ρίσκου | <ul style="list-style-type: none"> ✓ Κατακερματισμός της αγοράς ✓ Περιορισμένη γνώση διαχείρισης του φορέα ✓ Οργανωτικές αδυναμίες ✓ Συγκεκριμένες δυνατότητες των ωφελουμένων ✓ Δυσκολίες στη δημιουργία δικτύου πωλήσεων |

| | |
|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> ✓ Υλικοτεχνική υποδομή παραχωρείται από φορείς του Δημοσίου Τομέα ✓ Προνομιακή σχέση με σημαντικούς φορείς της τοπικής οικονομίας ✓ Προνομιακά πεδία επιχειρηματικής δράσης ✓ Θετική διάθεση επαγγελματιών ψυχικής υγείας ✓ Παροχή υπηρεσιών με διασφάλιση ποιότητας ✓ Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας ✓ Θετικό κλίμα στην κοινότητα από τους ήδη υφιστάμενους Κοι.Σ.Π.Ε. ✓ Δημιουργία συνεργιών και δικτυώσεων με Κοι.Σ.Π.Ε. όμορων τομέων με σκοπό την κοινή δραστηριοποίηση στα ευρύτερα γεωγραφικά όρια των τομέων ψυχικής υγείας ✓ Η ένταξη και δραστηριοποίηση στο πλαίσιο της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Κοι.Σ.Π.Ε. (Π.Ο.Κοι.Σ.Π.Ε.) ✓ Το κοινό σήμα των Κοι.Σ.Π.Ε. που ενισχύει το κοινωνικό μάρκετινγκ | <ul style="list-style-type: none"> ✓ Περιορισμένο εύρος εναλλακτικών δυνατοτήτων επιχειρηματικής δράσης ✓ Λίγοι οι τομείς που εναλλακτικά μπορεί να αναλάβει επιχειρηματική δράση ο Κοι.Σ.Π.Ε., τηρουμένων των στόχων του και των δυνατοτήτων του. ✓ Οι προσκλήσεις για την υποβολή προγραμμάτων στα πλαίσια του ΕΣΠΑ προϋποθέτουν επιβεβαίωση της διαχειριστικής επάρκειας του τελικού δικαιούχου, γεγονός αδύνατο να επιτευχθεί για νεοσύστατο φορέα. ✓ Ελλείψεις σε κτιριακές υποδομές ✓ Ελλείψεις σε εξειδικευμένο προσωπικό ✓ Έλλειψη στελεχών κοινωνικής οικονομίας και κοινωνικής επιχειρηματικότητας |
| ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ | ΑΠΕΙΛΕΣ - ΚΙΝΔΥΝΟΙ |
| <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ανάπτυξη του τομέα της κοινωνικής οικονομίας στην Ελλάδα – Διαμόρφωση θετικής αντίληψης ✓ Ευνοϊκό νομοθετικό πλαίσιο για την ανάπτυξη των Κοι.Σ.Π.Ε. ✓ Πρόθεση συνεργασίας από εκπροσώπους φορέων του Δημοσίου και του Ιδιωτικού Τομέα ✓ Υποστήριξη της Πολιτείας ✓ Δημιουργία και υιοθέτηση κοινού σήματος των Κοι.Σ.Π.Ε. πανελλαδικά και η λειτουργία της Π.Ο.Κοι.Σ.Π.Ε ✓ Εξασφάλιση διαχειριστικής επάρκειας μέσω δικτύωσης με φορείς που την κατέχουν ήδη ✓ Πλήρης αξιοποίηση κτηριακών δομών που θα παραχωρηθούν στο νεοσύστατο φορέα ✓ Η υιοθέτηση ψηφίσματος από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την κοινωνική οικονομία ✓ Η υιοθέτηση ψηφίσματος από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την ψυχική υγεία ✓ Συναίνεση των φορέων του Δημοσίου και Κοινωνικού τομέα για συνεργασία | <ul style="list-style-type: none"> ✓ Γραφειοκρατία ✓ Καθυστέρηση της ανάπτυξης και της λειτουργίας φορέων της κοινωνικής οικονομίας στην Ελλάδα ✓ Δυσκολίες στη διαδικασία αναθέσεων ✓ Μείωση της αγοραστικής δύναμης ✓ Δυσμενείς οικονομικές συνθήκες ✓ Το στίγμα που ακολουθεί την ψυχική νόσο ✓ Οι εκκρεμότητες που σχετίζονται με ασφαλιστικά και φορολογικά ζητήματα των Κοι.Σ.Π.Ε. και των εργαζομένων τους ✓ Μεγάλες ανάγκες σε εξειδικευμένο προσωπικό |

| | |
|---|--|
| <ul style="list-style-type: none"> ✓ Η πρόσπιση των δικαιωμάτων των χρηστών υπηρεσιών ψυχικής υγείας για ανταγωνιστική εργασία ✓ Πολλαπλά και ποικίλα οφέλη από την σύμπραξη και συνεργασία με νέες Κοιν.Σ.Επ. ✓ Το Νέο ΕΣΠΑ | |
|---|--|

6. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

- *Παρουσίαση σε μορφή πινάκων των οικονομικών στοιχείων της κοινωνικής επιχείρησης κατά την τριετία που ακολουθεί την υλοποίηση της επιχειρηματικής ιδέας, με επεξήγηση των υποθέσεων και παραδοχών στις οποίες στηρίχθηκε η ανάλυση.*

6.1 Ανάλυση κόστους υλοποίησης της προτεινόμενης επιχειρηματικής ιδέας

- *Παρουσίαση του κόστους υλοποίησης των δραστηριοτήτων που πρόκειται να αναπτύξει ο Κοι.Σ.Π.Ε με αναλυτική τεκμηρίωση (η ανάλυση πραγματοποιείται ανά δραστηριότητα).*
- *Ενδεικτικός πίνακας κατηγοριοποίησης των δαπανών του επιχειρηματικού σχεδίου είναι ο ακόλουθος:*
π.χ. Δραστηριότητα Νο 1:

| ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ | |
|---------------------------------------|----------|
| Κατηγορία δαπάνης | Ποσό (€) |
| Κτιριακές εργασίες | |
| Τεχνικές εγκαταστάσεις | |
| Περιβάλλον χώρος | |
| Μηχανήματα - Εξοπλισμός | |
| Μεταφορικά μέσα επαγγελματικής χρήσης | |
| Έπιπλα | |
| Η/Υ | |
| Δικαιώματα τεχνογνωσίας | |
| Συστήματα διασφάλισης ποιότητας | |
| Λογισμικά | |
| Προβολή-προώθηση | |
| Συμβουλευτικές υπηρεσίες | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

6.2 Κεφάλαια Κοι.Σ.Π.Ε

- *Όπως περιγράφονται στην ενότητα 3.4.6 του παρόντα οδηγού, προσαρμοσμένα στον Κοι.Σ.Π.Ε για το οποίο συντάσσεται το επιχειρηματικό σχέδιο*

6.3 Προβλέψεις Πωλήσεων

- *Ετήσιες προβλέψεις (ανά δραστηριότητας) σε ποσότητα και αξία και ποσοστό αύξησης σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Αναλυτική τεκμηρίωση με βάση την τιμολογιακή πολιτική, τη διανομή και την προώθηση/προβολή.*

6.4 Αποτελέσματα εκμετάλλευσης παραγωγικών δραστηριοτήτων

- *Ετήσιες προβλέψεις*
- *Ακολουθούν ενδεικτικοί πίνακες υπολογισμού αποτελεσμάτων χρήσης επιχείρησης:*
- *Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης παραγωγικών δραστηριοτήτων*

| ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ 1 ^{ου} έτους | | | | |
|---|-------------------|-------------------|-------------------|--------|
| | Δραστηριότητα No1 | Δραστηριότητα No2 | Δραστηριότητα No4 | Σύνολο |
| ΕΣΟΔΑ | | | | |
| Έσοδα από πωλήσεις προϊόντων | | | | |
| Έσοδα από παροχή υπηρεσιών | | | | |
| Σύνολο εσόδων | | | | |
| Μείον | | | | |
| ΕΞΟΔΑ | | | | |
| Αμοιβές προσωπικού | | | | |
| Μισθώματα χώρου | | | | |
| Έξοδα Τηλεπικοινωνιών | | | | |
| Έξοδα ύδρευσης | | | | |
| Έξοδα ηλεκτρισμού | | | | |
| Αμοιβές τρίτων (εξωτερικοί συνεργάτες, λογιστές, κ.λπ.) | | | | |
| Κόστος αγοράς πρώτων υλών & αναλωσίμων | | | | |
| Συντηρήσεις και επισκευές | | | | |

| | | | | |
|--|--|--|--|--|
| Ασφάλιστρα | | | | |
| Έξοδα προβολής και διαφήμισης | | | | |
| Τόκοι για δάνεια | | | | |
| Άλλο (προσδιορίστε) | | | | |
| Σύνολο εξόδων | | | | |
| | | | | |
| ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ | | | | |
| Πρόβλεψη φόρου | | | | |
| ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΕΤΑ ΦΟΡΩΝ | | | | |

| ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ 2 ^{ου} έτους | | | | |
|---|-------------------|-------------------|-------------------|--------|
| | Δραστηριότητα No1 | Δραστηριότητα No2 | Δραστηριότητα No3 | Σύνολο |
| ΕΣΟΔΑ | | | | |
| Έσοδα από πωλήσεις προϊόντων | | | | |
| Έσοδα από παροχή υπηρεσιών | | | | |
| Σύνολο εσόδων | | | | |
| Μείον | | | | |
| ΕΞΟΔΑ | | | | |
| Αμοιβές προσωπικού | | | | |
| Μισθώματα χώρου | | | | |
| Έξοδα Τηλεπικοινωνιών | | | | |
| Έξοδα ύδρευσης | | | | |
| Έξοδα ηλεκτρισμού | | | | |
| Αμοιβές τρίτων (εξωτερικοί συνεργάτες, λογιστές, κ.λπ.) | | | | |

| | | | | |
|--|--|--|--|--|
| Κόστος αγοράς πρώτων υλών & αναλωσίμων | | | | |
| Συντηρήσεις και επισκευές | | | | |
| Ασφάλιστρα | | | | |
| Έξοδα προβολής και διαφήμισης | | | | |
| Τόκοι για δάνεια | | | | |
| Άλλο (προσδιορίστε) | | | | |
| Σύνολο εξόδων | | | | |
| | | | | |
| ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ | | | | |
| Πρόβλεψη φόρου | | | | |
| ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΕΤΑ ΦΟΡΩΝ | | | | |

| ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ 3 ^{ου} έτους | | | | |
|--|-------------------|-------------------|-------------------|--------|
| | Δραστηριότητα No1 | Δραστηριότητα No2 | Δραστηριότητα No3 | Σύνολο |
| ΕΣΟΔΑ | | | | |
| Έσοδα από πωλήσεις προϊόντων | | | | |
| Έσοδα από παροχή υπηρεσιών | | | | |
| Σύνολο εσόδων | | | | |
| <u>Μείον</u> | | | | |
| ΕΞΟΔΑ | | | | |
| Αμοιβές προσωπικού | | | | |
| Μισθώματα χώρου | | | | |
| Έξοδα Τηλεπικοινωνιών | | | | |
| Έξοδα ύδρευσης | | | | |
| Έξοδα ηλεκτρισμού | | | | |

| | | | | |
|--|--|--|--|--|
| Αμοιβές τρίτων (εξωτερικοί συνεργάτες, λογιστές, κ.λπ.) | | | | |
| Κόστος αγοράς πρώτων υλών & αναλωσίμων | | | | |
| Συντηρήσεις και επισκευές | | | | |
| Ασφάλιστρα | | | | |
| Έξοδα προβολής και διαφήμισης | | | | |
| Τόκοι για δάνεια | | | | |
| Άλλο (προσδιορίστε) | | | | |
| Σύνολο εξόδων | | | | |
| | | | | |
| ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ | | | | |
| Πρόβλεψη φόρου | | | | |
| ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΕΤΑ ΦΟΡΩΝ | | | | |

6.5 Προβλέψεις ταμειακών ροών

- Προβλέψεις για τις εισπράξεις και τις πληρωμές με βάση τις προβλέψεις πωλήσεων και δαπανών με τεκμηρίωση.
- Ακολουθεί ενδεικτική απλοποιημένη κατάσταση Ταμειακής Ροής:

| ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΤΡΙΕΤΙΑΣ | | | | |
|--|--|---------|---------|---------|
| | Περίοδος σχεδιασμού και κατασκευής | 1ο Έτος | 2ο Έτος | 3ο Έτος |
| A) Τραπεζικό Υπόλοιπο Έναρξης | | | | |
| | | | | |
| ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΕΙΣΡΟΕΣ | | | | |
| Εισπράξεις μετρητών | | | | |
| Επενδύσεις | | | | |
| Έσοδα από πωλήσεις | | | | |
| Τραπεζικός τόκος | | | | |

| | | | | |
|---|--|--|--|--|
| Άλλα έσοδα | | | | |
| Β) Σύνολο Ταμειακών Εισροών | | | | |
| ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΕΚΡΟΕΣ | | | | |
| Έξοδα τόκων | | | | |
| Κεφαλαιουχικές δαπάνες | | | | |
| Φόροι | | | | |
| Άλλες πληρωμές | | | | |
| Γ) Σύνολο Ταμειακών Εκροών | | | | |
| Δ) Καθαρή Κίνηση (=Β-Γ) | | | | |
| Ε) Τραπεζικό Υπόλοιπο Κλεισίματος (=Α-Δ) | | | | |

6.6 Ανάλυση Νεκρού σημείου

- Υπολογισμός νεκρού σημείου της επιχείρησης, δηλ. υπολογισμός του αναγκαίου ύψους των πωλήσεων (Τζίρου), το οποίο εάν πραγματοποιήσει ο Κοι.Σ.Π.Ε, καλύπτει όλα του τα έξοδα, δηλαδή δεν πραγματοποιεί ούτε κέρδος ούτε ζημία.

6.7 Προβλέψεις Βασικών μεγεθών Ισολογισμού

- Ετήσιες προβλέψεις και ποσοστό μεταβολής με αναλυτική τεκμηρίωση.
- Ακολουθεί παράδειγμα Ισολογισμού:

| ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΡΙΕΤΙΑΣ | | | |
|---|----------------|----------------|----------------|
| | 1ο Έτος | 2ο Έτος | 3ο Έτος |
| 1) ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ | | | |
| 1.1 Διαθέσιμα | | | |
| 1.2 Απαιτήσεις | | | |
| 1.3 Αποθέματα | | | |
| 1.4 Πάγια (Υλικά πάγια, Συμμετοχές και μακροπρόθεσμες | | | |

| | | | |
|---|--|--|--|
| απαιτήσεις, Άυλα πάγια) | | | |
| Σύνολο Ενεργητικού | | | |
| | | | |
| 2) ΠΑΘΗΤΙΚΟ | | | |
| 2.1 Ίδια κεφάλαια | | | |
| 2.2. Ξένα κεφάλαια (μεσομακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις) | | | |
| Σύνολο Παθητικού | | | |

Κατά τη διαμόρφωση των προβλεπόμενων οικονομικών καταστάσεων, τα κέρδη διανέμονται (εφόσον προκύπτουν) όπως προβλέπεται από την παρ. 12 του άρθρου 12 του ν. 2716/1999 και το καταστατικό του Κοι.Σ.Π.Ε

7. ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

7.1 Συνολικές ανάγκες σε χρηματοδότηση

- Αναφορά στις ανάγκες της κοινωνικής επιχείρησης σε αρχικό κεφάλαιο.
- Αναφορά στις ανάγκες της κοινωνικής επιχείρησης σε κεφάλαιο μετά την έναρξη υλοποίησης του προτεινόμενου επιχειρηματικού σχεδίου.

7.2 Πιθανές πηγές χρηματοδότησης

- Πηγές προέλευσης των απαιτούμενων κεφαλαίων της επιχείρησης (βλ. ενότητα 3.4.5 του παρόντα οδηγού)
- Ενέργειες που έχουν γίνει για τη δρομολόγησή τους.

8. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

- Προσδιορισμός του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επιχειρηματικής ιδέας με κατανομή των απαιτούμενων πόρων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Μπορούν να περιληφθούν:

- Βιογραφικά των βασικών συντελεστών υλοποίησης της επιχειρηματικής ιδέας/μελών.
- Βιογραφικά ανθρώπινου δυναμικού.
- Αναλυτικότερα τεχνικά δεδομένα για το προϊόν/υπηρεσία που θα αναπτυχθεί και έντυπο υλικό που βοηθά στην κατανόηση του προϊόντος/υπηρεσίας.
- Αναλυτικότεροι υπολογισμοί των οικονομικών στοιχείων.

- Επιστολές συνεργασίας με φορείς.
- Ότι άλλο μπορεί να υποστηρίξει το επιχειρηματικό σχέδιο και δεν έχει περιληφθεί στο κείμενο.

Βιβλιογραφία

1. Αδάμ Σ. (2014) *Οδηγός Κοινωνικών Επιχειρήσεων*, Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Heinrich Bell.
2. British Council. (2017) *Έκθεση Για Την Κοινωνική Και Αλληλέγγυα Οικονομία Στην Ελλάδα*.
3. CMTProoptiki, (2022) Παραδοτέο 2.2.1 *Μελέτη διάγνωσης αναγκών ανάπτυξης & ενίσχυσης των ανθρωπίνων πόρων σε 30 Κοι.Σ.Π.Ε. (clusters ανάλογα με το μέγεθος και τον τομέα οικονομικής δραστηριότητας, ΔΡΑΣΗ 2.2. «Ενίσχυση της επάρκειας και της διοικητικής και διαχειριστικής ικανότητας των Κοι.Σ.Π.Ε»*, για το επιχειρησιακό πρόγραμμα Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα, Αθήνα
4. Ενημερωτικό Υλικό για την Κοινωνική Επιχειρηματικότητα (στα πλαίσια του παραδοτέου 5.1.3 «ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ», για το πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Συνεργασίας INTERREG V-A «Ελλάδα – Βουλγαρία 2014-2020», Δήμος Σερρών
5. Καρβούνης, Σ. (2006) *Μεθοδολογία, Τεχνικές και Θεωρία για Οικονομοτεχνικές Μελέτες*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη Α.Ε
6. Κουπίδης, Σ. (2019) *Επαγγελματική Αποκατάσταση και ο ρόλος των Κοι.Σ.Π.Ε*, Παρουσίαση στα πλαίσια του Συνεδρίου «Το Δικαίωμα στην Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση: Σύγχρονες διεθνείς πρακτικές», Παπάγου
7. Κουπίδης, Σ. (2016) *Ίδρυση Λειτουργία Κοι.Σ.Π.Ε και αναγκαιότητα αυτού στο δίκτυο υπηρεσιών ψυχικής υγείας*, Παρουσίαση στα πλαίσια της Ενημερωτική εκδήλωση για Ίδρυση – Λειτουργία Κοι.Σ.Π.Ε από το Σύλλογο Οικογενειών και Φίλων για την Ψυχική Υγεία (Σ.Ο.Φ.Ψ.Υ) Ν. Ιωαννίνων – Ν. Θεσπρωτίας, Ιωάννινα
8. Κουκλάκης Γ. (2019) *Βασικά Μέρη Επιχειρηματικού Σχεδίου – Δομή και Περιεχόμενα*, Παρουσίαση στα πλαίσια επιμορφωτικού σεμιναρίου, Κέντρα Στήριξης της Κοινωνικής & Αλληλέγγυας Οικονομίας, Ειδική Γραμματεία Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας
9. Μαρκουλάτος, Ε. (2008) *Το Θεσμικό πλαίσιο και η Λειτουργία των Κοινωνικών Συνεταιρισμών Περιορισμένης Ευθύνης στην Ελλάδα*, Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης, Αθήνα.
10. Μέρρη Δ. (2020) *«Κοινωνική & Αλληλέγγυα Οικονομία και Κοινωνικός Αποκλεισμός. Η περίπτωση του Κοι.Σ.Π.Ε «Αθηνά - Ελπίς» και η συμβολή του στην απασχόληση και την κοινωνική ένταξη ατόμων με ψυχοκοινωνικά προβλήματα»*, Διπλωματική Εργασία, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πάτρα.
11. Οδηγός Σύστασης Κοι.Σ.Π.Ε, Μονάδα Υποστήριξης & Παρακολούθησης « Ψυχαργός – Β' ΦΑΣΗ», Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υγεία – Πρόνοια 2000-2006», Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
12. Οδηγός Ίδρυσης & Λειτουργίας Κοινωνικών Επιχειρήσεων (2005), Εθνικό Θεματικό Δίκτυο 'Δραστηριότητες στον τομέα της Κοινωνικής Οικονομίας» , στα πλαίσια του Α' Κύκλου Προγράμματος της Κοινοτική Πρωτοβουλίας Equal

13. Οδηγός ευκαιριών για τις Κοινωνικές Επιχειρήσεις στην Ελλάδα και για τους νέους κοινωνικούς επιχειρηματίες (2019) στο πλαίσιο του έργου "Enhancement of social entrepreneurship through the establishment of support structures in the CB area" / "Ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας μέσω της δημιουργίας δομών υποστήριξης στην διασυνοριακή περιοχή" με ακρωνύμιο "Growing Social" COOPERATION PROGRAMME INTERREG V-A "GREECE – BULGARIA 2014 - 2020", Growing Social.
14. Ρεπούλιος, Ο. (2013) *Επιχειρηματική Δραστηριότητα Κοινωνικών Συνεταιρισμών Ένταξης ΑΜΕΑ στην αγορά εργασίας*, Μελέτη περιπτώσεων Κοι.Σ.Π.Ε. στην Ελλάδα «*ΝΕΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΞ PLUS*», Πτυχιακή εργασία, Τμήμα Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας, Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας, Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Καλαμάτας, Καλαμάτα
15. Σιγάλας, Κ. (2015) *Σύσταση Κοι.Σ.Π.Ε στο νομό Μεσσηνίας*, Πτυχιακή Εργασία, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων & Οργανισμών, Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας, Ανώτατο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Καλαμάτας, Καλαμάτα.
16. Τσακανίκας, Α. & Χριστοφόρου, Α. (2015) *Μελέτη Περίπτωσης για την Κοινωνική Επιχειρηματικότητα «ΠΕ2: Σχεδιασμός και ανάπτυξη συμπληρωματικών δράσεων του μαθήματος: Τεχνολογία και Επιχειρηματικότητα»*, Αθήνα
17. Χριστοφόρου Α. (2014) *Όσα χρειάζεται να γνωρίζετε για τις κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική οικονομία στην Ελλάδα και την Ευρώπη*, Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας ΕΜΠ, Αθήνα

Χρήσιμοι Σύνδεσμοι

<https://kalo.gov.gr>

<https://foreis-kalo.gr/>

<https://www.moh.gov.gr/>

<http://pokoispe.gr/>

<http://socialactivism.gr/>

https://www.diktio-kapa.dos.gr/?page_id=23

https://ec.europa.eu/eures/public/social-enterprise-entrepreneurship-social-impact-2018-10-18_el

<https://growingsocial.eu/el/thema-foroym/basikes-odigies-dimioyrgias-epiheirimatikoy-shedioy>

<https://services.businessportal.gr/>